ALp(LK)2766 LK

Lietuvos nacionalinė M.Mažvydo biblioteka

This weekly newspaper was mailed on Tuesday, Jaunuary 22, 2002

TĖVIŠKĖS ŽIBURIAI

THE LIGHTS OF HOMELAND

Nr. 3 (2706) 2002 JANUARY-SAUSIS 22 • LIETUVIŲ SAVAITRAŠTIS – LITHUANIAN WEEKLY • 2185 STAVEBANK RD., MISSISSAUGA, ONT. L5C 1T3, CANADA • NUMERIO KAINA – $1

Šviesi tikėjimo kelionė

KAI kalbama apie šventkeliones, dažno vaizduotėje kyla viduramžių pasakų basi maldininkai, vilkintys ašutinius marškinius, prašantys pakeleivių išmaldos. Kelionė į šventąsias vietas yra iš senovės laikų likęs krikščioniško gyvenimo simbolis, apie kurį Šv. Tomas More rašė, jog nė vienas maldininkas negrįžta namo neįveikęs bent vieno savo kenksmingo nusistatymo (*prejudice*), nepraturtėjęs bent viena nauja mintimi. Šiais vakarietiško dvasinio triukšmo ir maišaties laikais galima stebėtis, kad tokiais žygiais domisi jaunimas. Tačiau netolima praeitis liudija, jog ne šimtais, net ne tūkstančiais, bet šimtais tūkstančių galima skaičiuoti dvasiškai pasiryžusius jaunuolius. Juk išsiruošė į maldininkų kelionę ir Romoje neeiliniame 2000 metų vasaros karštyje daugiau kaip milijonas jaunimo į Šešioliktąsias pasaulio jaunimo dienas.

ĮPIRMĄ šiuolaikinę maldininkų kelionę – Pasaulio jaunimo dienas popiežius Jonas Paulius II-sis sukvietė jaunimą 1984 m. lankydamasis Toronte. Pasaulio jaunimo diena minima kasmet Verbų sekmadienį, o tarptautiniai susitikimai rengiami kas antri metai. Pirmasis tarptautinis jaunimo susitikimas įvyko Romoje 1985 – Jaunimo metų proga, vėliau – Buenos Aires (Argnetinoje), Santiago de Compostela (Ispanijoje), Częstochowa (Lenkijoje), Denver (JAV-se), Maniloje (Filipinuose), Paryžiuje ir vėl Romoje jubiliejiniais krikščionybės metais. Šią vasarą PJD įvyks Toronte, Kanadoje, liepos 22-28 dienomis.

NORS jaunimo šventkelionių vietovės keičiasi, jų tikslas lieka nepaprastai svarbus pačiam jaunimui ir visai Tikinčiųjų Bendrijai. Juk šiandienos jaunimas yra krikščionybės ateitis, ir, kaip teigė Šventasis Tėvas 2000 m. PJD Mišiose Romoje, susirinkęs jaunimas skelbs Kristų naujajame tūkstantmetyje. Koks yra šių jaunimo susibūrimų tikslas? Svarbiausia PJD paskirtis yra suburti katalikiškąjį jaunimą, kad kartu galėtų atšvęsti ir gilinti savo tikėjimą. Jauniems žmonėms tai yra ne tik asmeniška kelionė, bet ir pasiruošimas gyvenimo kelionei, kurioje, kaip linki Popiežius, jaunuoliai gyvens savo tikėjimu, kuriuo jie spindės ir apšvies pasaulį. PJD dalyviai – nuo 16 iki 35 m. – susitiks su kitų kraštų bendraminčiais, dalyvaudami parapijose numatytose vyskupų vedamose katechetinėse pamokose, liturginėse programose. Kas galės, dalyvaus net socialinės rūpybos darbuose, kartu švęsdami savo tikėjimą jaunatviškos dvasios muzikiniuose ir kituose renginiuose, užbaigimo Mišiose, kuriose žada dalyvauti ir pats Šventasis Tėvas. Tikimasi, kad jaunimas patirs atsinaujinimą, didesnį solidarumą ir dvasinį pakilimą. Ypač paaugliams, pradedantiems natūralų vis didėjantį savarankiškumą ir atitolimą nuo tėvų globos, linkima tokioje kelionėje priartėti prie Kristaus, nuolatinio šviesaus palydovo. Jaunimui kelionės yra pati įdomiausia gyvenimo pamoka. O, kaip aiškino Šventasis Tėvas, šventam tikslui paskirta kelionė gydo vienišumą, aklumą ir kurtumą. Vadinama piligrimo dvasia moko, kad gyvenimo prasmė atrandama ne kelionės pabaigoje, bet pačioje kelionėje. Todėl šia jaunimo dvasiniam praturtinimui svarbia švente būtina domėtis, ją remti, o kas pajėgia – prie jos ir darbais prisidėti. **RSJ**

Brazilijos lietuviai garsiojoje krašto šventovėje Aparecida prie lietuviško kryžiaus Nuotr. A. Rudžio

Lietuviai veikėjai Kanados parlamentarų rengtame priėmime "Valhalla Inn" 2001 m. lapkričio 8 d. Iš k. – KLB pirm. Rūta Žilinskienė, parlamentarė Jean Augustine (Etobicoke-Lakeshore), Anne McLellan, teisėtvarkos ir teisingumo ministerė, KLB vicepirm. socialiniams reikalams kun. Edis Putrimas

Nuotr. R. Žilinskienės

Savaitė Lietuvoje

Laisvės gynėjų diena

Lietuvoje Laisvės gynėjų dienai skirti renginiai prasidėjo seimo gynėjų pagerbimu sausio 12 d. Nepriklausomybės aikštėje, Vilniuje. Prie seimo rūmų buvo uždegtas laužas, atminimo žvakės. Išsirikiavo garbės karių kuopa. Iškilmėje dalyvavo miesto gyventojai, seimo ir vyriausybės nariai, buvę savanoriai.

Sausio 13 d. buvo surengtas iškilmingas seimo posėdis. Jame prezidentas Valdas Adamkus Sausio 13-sios atminimo medaliais apdovanojo beveik 200 Lietuvos ir užsienio valstybių piliečių, gynusių Lietuvos laisvę ir nepriklausomybę 1991 m. sausio-rugsėjo mėnesiais. Savo kalboje jis pažymėjo, kad "visose mūsų gyvenimo grandyse trūksta ne pasiaukojimo, didvyriškumo ar rizikos, o šilto žmogiško bendravimo", kurio priežastimi jis tiki yra nuovargis, kuris ilgainiui praeis. Medaliais buvo apdovanoti Lietuvos, Latvijos, Rusijos federacijos, JAV piliečiai, kai kurie jų po mirties.

Konstitucijų sukakčių metai

Lietuvos seimas sausio 12 d. priėmė pirmąjį šių metų teisės aktą, paskelbė 2002-sius Konstitucijų sukakčių minėjimo metais. Už tai vienbalsiai balsavo 100 seimo narių, rašo LGTIC. Šiais metais sukanka 80 metų, kai Steigiamajame seime buvo priimta Lietuvos valstybės konstitucija ir 10 metų, kai 1992 m. referendumu buvo priimta Lietuvos respublikos konstitucija.

Konstitucijų sukakčių minėjimo komisijos pirmininkas yra seimo pirmininkas Artūras Paulauskas. Jo teigimu, jau yra sudaryta ir patvirtinta Konstitucijų sukakčių minėjimo renginių programa. Jis pristatė pirmąjį komisijos leidybinio plano leidinį – knygą "Lietuvos konstitucinė teisė".

Derybos Maskvoje

Maskvoje sausio 10 d. vyko Lietuvos ir Rusijos tarpvyriausybinės komisijos darbo grupės dėl diplomatinių atstovybių nekilnojamojo turto derybų susitikimas. Derybų metu Lietuva pasiūlė išspręsti diplomatinių atstovybių Vilniuje ir Maskvoje nekilnojamojo turto nuosavybės klausimą ir po to pradėti nagrinėti abiejų šalių pasiūlymus dėl ambasadų plotų neatitikimo panaikinimo. Tie neatitikimai jau penkerius metus neleidžia valstybėms įteisinti pastatų nuosavybes, praneša LGTIC. Lietuvos ambasada Maskvoje turi daugiau patalpų, sudaro arti 8,300 kv metrų, o Rusijos ambasada Vilniuje užima tik 5,000 kv m, bet turi daugiau žemės. Rusija Vilniuje turi 12,000 kv m, Lietuva Maskvoje – tik apie 7,000 kv m. Nesutariama dėl žemės vertės.

Rusija sutiko su Lietuvos nuostata dėl tolesnės derybų eigos. Rusijos derybininkai pareiškė esą pasirengę išnagrinėti Lietuvos siūlymą, kad abiem pusėm būtų suteikta teisė laisvai tvarkytis su diplomatinių atstovybių nekilnojamuoju turtu.

Paskirtas viceministeris

LGTIC praneša, kad sausio 9 d. naujuoju, penktuoju užsienio reikalų viceministeriu paskirtas buvęs Lietuvos ambasadorius Didžiojoje Britanijoje Justas Paleckis. Jis globos ryšius su seimu bei santykių su pasaulio žydų bendruomenėmis, holokausto ir žydų kultūrinio paveldo klausimus.

Nepriklausomybės akto signataras J. Paleckis 1993-1996 m. buvo tuometinio prezidento Algirdo Brazausko patarėjas užsienio politikai, o 1996-2001 m. – Lietuvos ambasadorius Jungtinėje Didžiosios Britanijos ir Šiaurės Airijos karalystėje. Baigęs žurnalistikos specialybę Vilniaus universitete, jis mokėsi Sovietų Sąjungos Užsienio reikalų ministerijos aukštojoje diplomatinėje mokykloje, dirbo Sovietų Sąjungos ambasadose Šveicarijoje ir Vokietijoje.

Pakilo rodikliai

Vilniuje sausio 9 d. buvo pristatytas Jungtinių Tautų plėtros programos (JTVP) pranešimas apie žmogaus socialinę raidą Lietuvoje, praneša LGTIC. Pagal šį rodiklį, skaičiuojamą atsižvelgiant į gyventojų gyvenimo trukmę, išsimokslinimą, pajamas ir socialines pasirinkimo galimybes, Lietuvos žmogaus būklės įvertinimas pakilo nuo 0.789 iki 0.803. Tai lėmė mažėjantis mirtingumas ir sergamumas bei iki 72.87 pailgėjusi vidutinė Lietuvos gyventojų tikėtina gyvenimo trukmė. Taip pat įtakos turėjęs iki 1007.9 lito išaugęs vidutinis mėnesinis darbo užmokestis bei 45 bln. litų viršijęs bendras vidaus produktas.

Tarp 162 pasaulio valstybių per metus Lietuva pakilo iš 54 į 47 vietą. Estija yra 44-oje vietoje, Latvija – 50-oje. Didžiausias žmogaus socialinės raidos rodiklis yra Norvegijoje, kuris siekia 0.939.

Pranešime Lietuvos valdžia raginama atkreipti dėmesį į didelį jaunimo nedarbą, skirtingas išsimokslinimo galimybes mieste ir kaime, didelį nepilnamečių nusikalstamumą ir žemiau skurdo ribos gyvenančių šeimų paramos efektyvumą. Lietuvoje į mokslo tyrimus ir technologijas orientuota pramonė tesukuria 5.9% visos pramonės sukurtos pridėtinės vertės, tuo tarpu ES valstybėse ji viršija 20%.

Lietuva pirmą kartą per savo dešimties metų narystę JT sumokėjo visus savo finansinius įsipareigojimus bei metinius narystės mokesčius JT, taikos palaikymo operacijoms ir tarptautiniams tribunolams. **RSJ**

Nauji pinigai - seni rūpesčiai

Vokiečiai abejingai sutiko naująją valiutą eurą. Politiniai rūpesčiai artėjant parlamento rinkimams. Kova dėl kryžių Bavarijoje

KAZYS BARONAS

Nuo š.m. sausio 1 d. per 300 mln. Europos sąjungos gyventojų pradėjo vartoti naują valiutą – eurą. Tai Belgija, Suomija, Prancūzija, Graikija, Airija, Italija, Liuksemburgas, Olandija, Austrija, Portugalija, Ispanija ir Vokietija. Visuotiniu gyventojų balsavimu nuo euro atsisakė Danija ir Švedija, D. Britanija. Pastaroji ketina eurą įvesti savo krašte gal po 5-6 metų. Taip galvoja ne ES narė Šveicarija.

Skeptiškai eurą sutiko vokiečiai. Dar pereitų metų birželio mėn. beveik 60% gyventojų tvirtai pasisakė už markę, kuri kartais Pietų Europos kraštuose buvo meiliau matoma už svyruojantį dolerį. Nepaisė piliečių nuomonės Vokietijos vyriausybė ir jau gruodžio 31 d. visus banko automatus pakeitė į eurą. Sausio 2 d. bankų langeliai buvo apgulti susirūpinusių klientų, klausiančių paaiškinimų bei keičiančių markes euru. Vokiškos markės, lygiai kaip ir Austrijos šilingai, Olandijos guldenai, Prancūzijos frankai ir t.t. oficialiai kursuos iki š.m. vasario 28 d. Tad krautuvėse kasininkai turės laikyti dvi kasas – vieną markėm, kitą centams ir euro banknotams.

Esu minėjęs, kad gan skeptiškai vokiečiai sutiko naują pinigą. Ypač tai pastebima vyresnės kartos atstovų tarpe. Jie dar nuo kaizerio laikų pripratę prie vokiško pavadinimo, sunku kai kam ištarti "cento" ar "euro" vardą, jų pensijų tūkstantinės sumos sumažės pusiau, nes 1 markė = 51 centui (vienas JAV dol. sausio 2 d. buvo = 1.19 euro). Maisto produktų ir kitų kainas teks dalinti pusiau. Praeis geras pusmetis, ir naujoji valiuta, kaip ir "senelė" markė, bus gerbiama ir vyresnės kartos vokiečių. Manding, 1 ar 2 euro monetos labai panašios į Lietuvos litus.

Berlyną valdo kairieji

Sunkiai taip pat vokiečiai "suvirškino" naują Berlyno miesto savivaldybės tarybą (sostinėje ji vadinama senatu, taip pat Hamburge, Miunchene, Bremene), kadangi ją sudarė socialdemokratai ir ekskomunistų PDS (Partei des Demokratiseher Sozialismus) partijų atstovai. Bandymai sudaryti socialdemokratų koaliciją su žaliųjų, krikščionių demokratų ir liberalų atstovais nepavyko. Žiniasklaida primena Sov. Sąjungos Berlyno blokadą, JAV lėktuvais gabentą paramą išgelbėjusią milijoninį miestą nuo bado. Kuo atsidėkojo berlyniečiai Vakarų pasauliui? Savivaldybės rinkimuose 25% miesto gyventojų pasisakė už ekskomunistų partiją!

Sostinę slegia bilijoninė, bene 32 bilijonų markių skola, Homoseksualas meras K. Voveraitis-Wowerait ieško išeities. Tačiau dideli koncernai, vakarų Europos valstybės bijo investuoti kapitalą, nežinodami Berlyno ekonominės padėties, valdant sostinę socialdemokratų ir komunistų koalicijai.

Parlamento rinkimai

Nors Vokietijos Bundestago-parlamento rinkimai įvyks tik rudenį, tačiau priešrinkiminė nuotaika jaučiama dešiniųjų partijų pusėje, kadangi daugumą balsų gavusi partija sudaro vyriausybę (pridėdama keletą kitos palankios jai partijos atstovų) bei išrenka savo partijos pirmininką Vokietijos kancleriu.

100 euro banknoto dydis 147x82 mm. Motyvai – barokas ir rokoko. Kiti banknotai turi klasicizmo, renesanso ir kt. motyvus. Skirtingi ir dydžiai, nes pvz. 500 euro banknotas yra 160x82 mm

Iš dešiniosios pusės minimi du kandidatai: krikščionių demokratų partijos pirm. Angela Merkel ir Bavarijos CSU (socialinė krikščionių sąjunga) pirm. Edvardas Stoiber. A. Merkel yra iš Rytų Vokietijos, evang. kunigo duktė, chemikė, neturi politinio patyrimo, tačiau "švari" nuo kyšių, įvairių apgavysčių. Ji paramą randa moterų tarpe.

Bavarijos CSU pirm. E. Stoiber (ši partija yra tik Bavarijoje) aiškią paramą turi savo krašte ir Baden-Wuerttemberge (sostinė Stuttgart). Tačiau paskutiniai apklausos duomenys parodė, kad kandidatuodama A. Merkel surinktų 24% balsų, o dabartinis kancl. G. Schroeder – 54%, tuo tarpu E. Stoiber – 31% balsų, o dabartinis kancleris – 47%. Taigi abu kandidatai neturi daug vilčių į Vokietijos kanclerio kėdę. Beje, dabartinio kanclerio vyr. sekretorė yra Petrė Baronienė-Baron. Mano pavarde Vokietijoje gyvena 14 šeimų. Tai radau internete.

(Nukelta į 2-rą psl.)

KANADOS ĮVYKIAI

Žiemos pramogos

Kanadoje žiemos šaltos. Bent iki šiol taip būdavo. Todėl įvairiose vietovėse žiemai įpusėjus stengiamasi rengti įdomių pramogų, kad kanadiečiai nebėgtų į šiltesnius kraštus. Tarp įdomesnių paminėtinas jau tradicija tapęs nuo 1979 metų rengiamas Otavos *Winterlude*, į kurį kasmet suvažiuoja per 650, 000 svečių. Šiais metais jis tęsis nuo vasario 1 iki 17 dienos. Daugiausia renginių bus savaitgaliais, tačiau ir savaitės dienomis galima bus čiuožti *Rideau* kanalu (ilgiausia čiuožykla pasaulyje, nebent Olandijoje galima būtų rasti panašią), slidinėti ar rogutėmis važinėti *Gatineau* parke. Oficialus *Winterlude* atidarymas bus ant Parlamento kalvos vasario 1 dienos vakarą (7-8 v.v.). Savaitgalių programose išvardinta sniego bei ledo skulptūrų konkursas *Confederation* parke, troškintos mėsos (*beef stew*) patiekalų konkursas, kur dalyviai galės ragauti įvairių viešbučių virėjų gamintų patiekalų ir nubalsuoti laimėtoją; antrąjį *Winterlude* savaitgalį Spark pėsčiųjų gatvėje bus ruošiamas *Mardi Gras* karnavalas su gatvės muzikantais, komikais, klounais, "ledo šernų" šeima (*Ice Hogs*: Mama, Papa, vaikai Noumi ir Nouma), kitokiais atlikėjais ir minios linksmintojais, visa tai užbaigiant spalvingu paradu. Daugiau informacijos galima rasti Interneto svetainėje *http://www.winterlude.ca*

Kvebeko *Winter Carnaval*, irgi ilgamete tradicija tapęs, vyks tuo pačiu laiku, nuo vasario 1 iki 17 dienos. Jo metu vyks įvairių žiemos sporto šakų varžybos, paradai ir visokios linksmybės gatvėse bei viešbučių salėse. Tarp jų siūlomas ir Ledo viešbutis (*Ice Hotel*), sulipdytas iš ledo Ste-Catherine-de-la-Jacques-Cartier vietovėje, apie 20 min. nuo Kvebeko miesto važiuojant #137 keliu. Kaina: $200/asm./dienai. Siūloma ten ir vestuves ruošti, nes yra ir ledinė koplyčia. Interneto svetainė *http://www.quebecregion.com* duoda daugiau informacijos, deja, tik prancūziškai. Nenori nuo pramoginių miestų atsilikti ir Kanados didžiausias Torontas su savo *Winterfest*. Trumpesnis, nes truks tik vasario 8–10 savaitgalį, bet ir jame žadama "karštų muzikos akordų", įdomių pasirodymų, meniško čiuožimo, cirko, šokių, juokų ir kitokių pramogų visokio amžiaus dalyviams, ir visa tai nemokamai. Daugiau informacijos siūloma Internete *http://www.city. toronto. on.ca/special_events*

Jim Bartleman, 62 metų amžiaus, tapo pirmuoju indėnų kilmės karalienės atstovu Onta-

(Nukelta į 8-tą psl.)

Šiame numeryje

Šviesi tikėjimo kelionė
Gyvenimo prasmė atrandama ne kelionės pabaigoje, bet pačioje kelionėje
Nauji pinigai – seni rūpesčiai
Vakarų Europos valstybės bijo investuoti kapitalą
Naujoji lietuvių išeivių banga
Beveik trečdalis jaunimo nori dirbti užsienyje
Politiniai dabarties smūgiai
Belieka tik, kad Anglija įvardintų Airijoje teroristo paiešką
Kanadiečių policija talkina Lietuvai
Delegacijoje buvo trys Kanados lietuviai, tapę vertėjais
Išradėjas ieško bendraminčių
Išrasto siurblio privalumai – oras arba vandens garai
"Gyvieji akmenys" Lietuvoje
Ne visur gitarai pritariant Dievą šlovina
Kova dėl Lietuvos įvaizdžio
Išbarė už tokį netikusį Lietuvos vaizdavimą knygoje
Išgarsėjęs savo barzda ir alumi
Nemažai darbų išbandė – gal pavyks tapti politiku?

TĖVIŠKĖS ŽIBURIAI
THE LIGHTS OF HOMELAND

2185 Stavebank Rd., Mississauga, Ontario L5C 1T3, Canada.
Tel. 905 275-4672. FAX 905 275-6755. E-mail: tevzib@pathcom.com

PAP Registration No. 9408. CPM 1001760

LEIDĖJAS: Kanados lietuvių katalikų kultūros draugija "Žiburiai". REDAGUOJA: kun. dr. Pr. Gaida, R. Sakalaitė-Jonaitienė, Č. Senkevičius, G. Gaižutienė. Metinė prenumerata – $45, rėmėjo – $55, garbės – $65. Oro paštu į užjūrius – $145, paprastu paštu – $50. Amerikoj – JAV dol. Pavieniai nr. – 1 doleris. Adresų keitimo reikalu kreiptis į "TŽ" administraciją. Skelbimai ruošiamam nr. priimami iki ketvirtadienio. Už skelbimų turinį redakcija neatsako. Rankraščiai taisomi redakcijos nuožiūra. Bendradarbių pasirašyti straipsniai nebūtinai reiškia redakcijos nuomonę.

Tėviškės žiburiai (The Lights of Homeland, USPS 740-550) is published weekly, except 1st and 2nd week in August and 4th week in December by Lithuanian Canadian R.C. Cultural Soc. "Žiburiai", Inc., 2185 Stavebank Rd., Mississauga, Ont. L5C 1T3. Phone: 905 275-4672. U.S. office of publication: 2221 Niagara Falls Blvd., Niagara Falls, NY 14304-5709. Subscriptions: regular $45.00, patron $55.00, sponsor $65.00 per year. PERIODICALS Postage paid at Niagara Falls, NY. US POSTMASTER: send address changes to: "Tėviškės žiburiai", P.O. Box 1072 Niagara Falls, NY 14304. CANADA POST: send address changes to 2185 Stavebank Rd., Mississauga, Ontario L5C 1T3. Printed in Canada. ISSN 0040-4063

We acknowledge the financial assistance of the Government of Canada, through the Publications Assistance Program (PAP), toward our mailing costs.

RELIGINIAME GYVENIME

Trys Lietuvos vyskupai – Juozas Žemaitis, Antanas Vaičius ir Juozas Preikšas – susilaukę vyskupams skirto pensijinio amžiaus (75 m.), kaip jau buvo skelbta, savo ganytojiškas pareigas perleido naujai popiežiaus paskirtiems vyskupams. Vyskupai, pasitraukdami iš savo pareigų, atsakė į "Lietuvos ryto" korespondentų klausimus. Iš atsakymų aiškėja, ką jie toliau yra numatę daryti.

Vilkaviškio vyskupas Juozas Žemaitis, kilęs iš Griškabūdžio, 1949 m. įšventintas kunigu, dirbęs sielovados darbą Marijampolėje, Simne, Šakiuose, 1989 m. daveš amžinuosius marijonų vienuolio įžadus, trylika metų vadovavęs Vilkaviškio vyskupijai, atstatęs sugriautą katedrą, atsteigęs kunigų seminariją, pareigas perduoda jauniausiam Lietuvos vyskupui Rimantui Norvilai, pats persikeldamas gyventi į marijonų vienuolyną.

Telšių vyskupas Antanas Vaičius, gimęs ir augęs Skuodo rajone, nuo 1975 m. pradėjo dirbti šios vyskupijos valdytoju, nuo 1981 m. jos vyskupu, atkūręs Telšių kunigų seminariją, pastatydinęs 18 naujų šventovių, visada nuotaikingas, daug džiaugsmo patyręs dirbdamas su vaikais, mėgęs politikuoti, iš vyskupo rūmų persikelia į šalia jų esančią kleboniją, kur gyvendamas tikisi būti naujojo vyskupo pakviestas talkinti sielovadoje. Be to, ketina rašyti atsiminimus, sutvarkyti pašto ženklų rinkinius, su kolegomis arba kompiuteriu žaisti šachmatais, per televiziją žiūrėti politikų debatus.

Panevėžio vyskupas Juozas Preikšas, dar jaunuoliu būdamas svajojęs apie kunigystę, bet domėjęsis ir karo mokslais. Iš Kauno kunigų seminarijos KGB "valymo" metu pašalintas; tapęs vargonininku savo gimtame Griškabūdyje. Vėliau buvo leista baigti kunigų seminariją. Į Panevėžį atvykęs Lietuvos atgimimo laikais. Būdamas 12 metų vyskupu didelių problemų neturėjęs. Įsteigė Katechetikos, Jaunimo, Šeimos centrus bei "Caritas" skyrių, įkūrė katalikišką Vysk. Kazimiero Paltarsko mokyklą. Perdavęs vyskupo pareigas jaunesniam, eisiąs kunigo pareigas Šv. Petro ir Povilo šventovėje.

Klaipėdos Kristaus Karaliaus šventovėje, kuri neseniai buvo atremontuota ir pertvarkyta, 2001 m. lapkričio 25 d. vyko atlaidai su šventinimo iškilme. Mišias koncelebravo vysk. A. Vaičius, kun. B. Jurčys,OFM, ir vysk. J. Kauneckas, pamoksle linkėjęs, kad šventovė taptų išganymo ir meilės namais. Už aukas ir darbus remontuojant šį istorinį pastatą dėkojo klebonas kun. B. Talaišis. Atsimintina, kad 1865 m. pastatyta šventovė po Antrojo pasaulinio karo buvo vienintelė, Klaipėdoje aptarnavusi katalikus iki 1988 m., kada po atkaklios kovos sovietų valdžia tikintiesiems grąžino Marijos Taikos Karalienės šventovę.

Vilkaviškio vyskupijos kunigų simpoziumas įvyko Marijampolėje 2001 m. gruodžio 11 d. Renginiui vadovavęs vysk. J. Žemaitis dalyviams iškėlė aktualiuosius klausimus, ragino kunigus prisidėti prie popiežiaus Jono Pauliaus II paskelbto gruodžio 14 dienos pasninko už pasaulio taiką; pranešė, kad šiuo metu vyskupijoje darbuojasi 363 tikybos mokytojai, iš kurių 319 yra pasauliečiai. Simpoziumo paskaitininkas kun. A. Paškus kalbėjo apie išorinės aplinkos reikšmę ir jos svarbą tikintiesiems, apie būtiną ir teisingą liturginių simbolių suvokimą, skaudžiausią nušventėjimo priežastimi ir pasekme įvardijo sakramentinės tikrovės neigimą, kai pradedama abejoti realiu Kristaus buvimu Eucharistijoje.

Gyvojo žodžio almanachas "Atžalynas" Kauno apskrities viešojoje bibliotekoje 2001 m. gruodžio 7 d. surengė *XXI amžiaus* laikraščio redakcijos darbuotojų susitikimą su skaitytojais 1000-tojo numerio išleidimo proga. Renginį malda pradėjo ilgametis šio laikraščio skaitytojas kan. V. Kapočius. Vyr. redaktorius E. Šiugžda nušvietė leidinio laimėjimus ir problemas, kun. R. Grigas pabrėžė, kad laikraštis esąs Apvaizdos dovana žmonėms. Kalbėjo ir svečias iš JAV – publicistas V. Bražėnas. Koncertavo Kauno pedagoginio švietimo centro moterų ansamblis "Elegija", vad. R. Burinskienės.

PADĖKA

Nesugrąžinsi nutolusios jaunystės
Ir skambėjusių audringų dainų,
Neišmatuosi saulėlydžio žaroj
Kenčiančios širdies skausmų.
(A.K. eilės prisimenant gerą draugą Bronių)

AtA
BRONIUS GRAJAUSKAS
iškeliavo amžinybėn 2001 m. lapkričio 7 d.

Esame dėkingi Aušros Vartų parapijos klebonui kun. Juozapui Žukauskui, OFM, ir diak. Audriui Šarkai, OFM, už visus dvasinius ir religinius patarnavimus. Nuoširdžiai dėkojame visiems, kurie išlydėjo a.a. Bronių amžinybėn su maldomis, apsilankymu, šv. Mišių aukomis ir aukomis šalpos organizacijoms.

Dėkojame Lionginui Paškui už nuoširdžius atsisveikinimo žodžius ir Kazimierui Mileriui už gražų atsisveikinimą žodžiu ir spaudoje. Parapijos chorui ir jos vadovei Darijai Deksnytei dėkojame už giedojimą, prie kurio Broniaus siela tikrai prisidėjo. Labai įvertiname visų pareikštas užuojautas ir pagalbą laidotuvių metu. Išreiškiame užuojautą visiems draugams, netekusiems mielo bičiulio.

Teilsisi Bronius ramybėje –
Sesuo ses. M. Terezina ir giminės

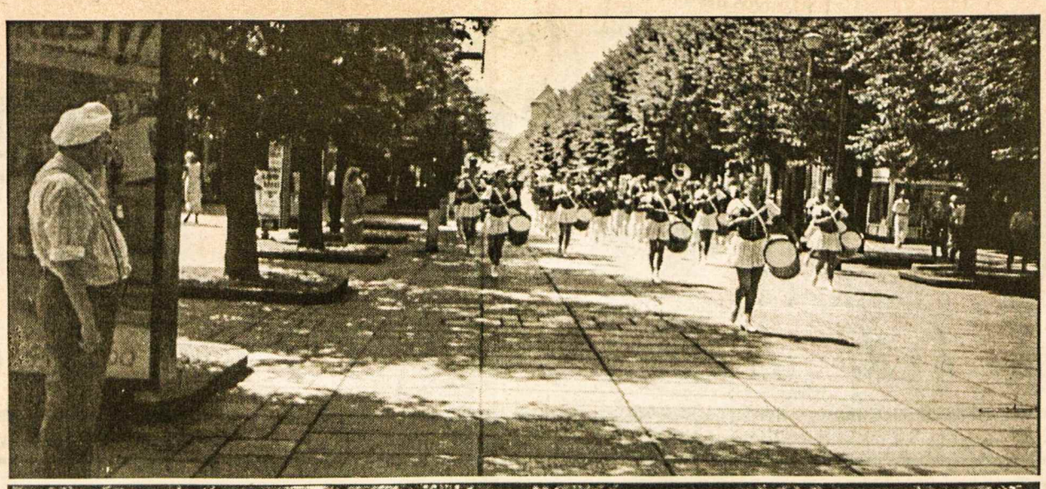

Lietuvos valstybės ir Mindaugo karūnavimo sukakties dieną – liepos 6 pučiamųjų orkestras žygiuoja Kauno gatvėmis į Karo muziejaus sodelį
Nuotr. A. Rudžio

Naujoji lietuvių išeivių banga

Kaip ją sutiksime: su duona ar druska?

KĘSTUTIS ŠALAVĖJUS

Po įvykių Niujorke JAV valdžia ir spauda prabilo apie netvarką emigracinėje sistemoje. Užkliuvo nelegalai, turistai, net tarptautiniai studentai, kurie tik pasinaudoja studentiška viza į JAV, ypač iš JAV nepalankių kraštų. Paspartėjo ir imigracinių įstaigų darbas – žmonės, anksčiau laukę metų metais bylų peržiūrėjimo, staiga ėmė gauti teigiamus ar neigiamus atsakymus. Galvojama apie griežtesnes įstatymų pataisas ir esančių šalyje užsieniečių peržiūrą. Tokie suvaržymai, įtarinėjimai verčia užsieniečius ieškoti palankesnių emigracijai kraštų. Tai gali smarkiai atsiliepti į JAV ekonomiką.

Atstovų rūmuose yra svarstoma, kaip surasti nelegalius imigrantus, kurie slapstosi nuo deportacijos (manoma, kad tokių JAV ne mažiau kaip 314,000). Pagal parengtą projektą, imigracinių įstatymų pažeidėjų pavardės bus įrašomos į vadinamąjį "Nusikaltimų sąrašą" prie Valstybinio informacijos centro. INS vadovų nuomone, taip kasmet galima bus surasti apie 10% nuo deportacijos išsisukusių asmenų.

Studentai

Ruošiamos instrukcijos universitetams, kaip prižiūrėti studentus, kad jie atvykę į JAV mokytųsi, o ne slėptųsi daugiatautėje valstybėje. Atsirado "išminčių", siūlančių pusei metų nutraukti studentiškų vizų išdavimą, bet to buvo atsisakyta.

Bijodami neramumų ir suvaržymų, kai kurie studentai jau dabar renkasi Europos, Kanados ar Australijos universitetus, kur ir pritaikys savo sugebėjimus bei naujas idėjas. Stipriai nukentės JAV universitetai ir juos aptarnaujančios įstaigos, nes aukštojo mokslo eksportas priskiriamas prie didžiausių JAV pajamų. Be to, daugiau už mokslą turės mokėti patys amerikiečiai.

Krentant JAV ekonominiam ir politiniam pastovumui, rinkos patrauklumui, griežtėjant atvykimo į šalį tvarkai ir emigraciniams įstatymams, keičiasi žmonių, norinčių emigruoti, požiūriai. Kol kas daugiausiai žmonių linkę emigruoti į JAV. Tačiau su laiku tą poziciją JAV gali užleisti ES ir galbūt Kanadai. ES laukia didžioji plėtra šalių – kandidačių sąskaita. Sustiprėjus ES pozicijai, sustiprėtų ir emigracija iš Rytų bei Vidurio Europos kraštų.

Lietuviai

Lietuviai, ar tai būtų baigę aukštuosius mokslus, ar nė mokyklos diplomo negavę, išvyksta ieškoti darbo svetur. Po 2001 m. balandžio mėn. gyventojų surašymo paaiškėjo, kad į užsienį per pastaruosius Nepriklausomybės metus laikinai ar pastoviam gyvenimui (be sovietų kareivių ir kitų rusakalbių) išvyko apie 120 – 150,000 lietuvių. Tai daugiausia žmonės, kilę iš miesto, labiau prasilavinę, turintys profesiją ar išmokę amato, studijuojantys.

Daug jų pasinaudojo "žalios kortelės loterija". Kasmet JAV leidžia Lietuvos piliečiams išlošti apie 1,500 žalių kortelių, kurių dauguma atvyksta su šeimomis, o kartais ir fiktyviai susituokę. Taigi kiekvienai žaliai kortelei "tenka" 2 – 3 lietuviai, tai yra apie 3,000 – 4,500 lietuvių per metus, apie 30,000 – 45,000 lietuvių per 10 atkurtos Lietuvos nepriklausomybės metų. Dauguma jų apsistojo Čikagoje ar jos apylinkėse.

Prisimenu laikraščiuose kilusį triukšmą, kai viena visuomenės veikėja prasitarė, kad Čikagoje iš naujai atvykusių 95% nelegalų! Man taip tikrai neatrodo. Tiesa, mūsų tarpe yra tūkstančiai lietuvių, kuriems baigėsi vizos galiojimo laikas ir kurie pasiryžo bent kurį laiką ilgėliau padirbėti ar susitvarkyti emigracinius dokumentus. Tačiau šalia jų yra daug legaliai čia esančių su darbo, studentiškom, turistinėm vizom, atvykstantys trumpesniam ar ilgesniam laikotarpiui.

Ne paslaptis, kad dauguma "turistų" atvyksta ne tik pasigrožėti Amerikos, D. Britanijos, Vokietijos ar Ispanijos grožybėmis ar aplankyti savo giminaičių bet ir stengiasi surasti darbą bei užsidirbti vieną kitą dolerį sau ir savo šeimai Lietuvoje. Dirba ir studentai, kad apsimokėtų savo studijas, gautų diplomą, liktų užsienyje ar grįžtų į Lietuvą.

Užsienis masina visus, ne tik labiau apsišvietusius ar apsukresnius. Anot *Draugo* (2001 lapkričio 2 d. nr. 214), 36% Lietuvos gyventojų užsienyje norėtų padirbėti iki 1 metų, 15% – daugiau kaip metus, 13% – visuomet. Tiriant amžiaus grupes, beveik trečdalis jaunimo nori dirbti užsienyje. Studentų tarpe norinčių emigruoti ar laikinai padirbėti užsienyje suskaičiuotume dar daugiau. Vienoje Kauno studentų apklausoje vokiečiai stebėjosi, kad dauguma lietuvaičių, baigusių studijas, emigruosią, ieškosią darbo Europos sąjungos valstybėse, nes Lietuvoje nematą jokios perspektyvos. Lietuva savo pinigais moko savo piliečius užsieniui.

Europos sąjungoje

Beskubėdama į ES glėbį, Lietuva turės atsisveikinti su dar viena, bene didžiausia, per visą Lietuvos istoriją emigracijos banga. Anot ELTOS, įsiliejusi į ES šeimą, Lietuva praras apie 300,000 savo gyventojų. Tokius skaičius pateikia ES ir Lietuvos sociologai. Sociologiniais tyrimais nustatyta, jog per artimiausius trejus metus į užsienį gyventi planuoja išvykti apie 2% žmonių. Įvertinus tai, jog jie ten vyks gyventi su šeimomis, tai sudarytų maždaug 300,000 žmonių. Lietuva neteks produktyviausio gyventojų sluoksnio.

Aš drįsčiau tvirtinti, kad dėl dabartinio gyvenimo lygio, politinių ginčų, nesantaikos, nusikaltimų, kai tik plačiau sienos atsivers, išbėgs ir pusė milijono. Tai tie patys 13 – 14% aukščiau minėtų apklausoje, norinčių visam laikui pasilikti užsienyje. Bet šios emigracinės bangos poveikis Lietuvai bus žymiai didesnis: keisis tautinė sudėtis, smarkiai kris gimstamumas, daugės senyvo amžiaus žmonių.

Nuogąstavimai

Neigiamo poveikio darbo rinkai baiminamasi ES valstybėse. Vokietija ir Austrija yra išreiškusios nuogąstavimus dėl staigaus pigios darbo jėgos antplūdžio iš Rytų Europos po ES plėtros. Todėl ES rekomendavo (kas nėra privaloma) nustatyti septynerių metų pereinamąjį laikotarpį naujų ES narių darbo jėgos judėjimui į dabartines ES šalis, tačiau kai kurios šalys, tokios kaip Švedija, Nyderlandai, Airija, Danija, jau pareiškė atversiančios sienas, kai tik šalys kandidatės taps ES narėmis. Neoficialiai apie tai kalbama Italijoje ir kitur. Daugelyje ES šalių trūksta darbo jėgos. Tai jaučia ir pati Vokietija, netgi galvoja apie emigracines programas, panašias į taikomas Kanadoje, kad pritrauktų daugiau išsimokslinusios, kvalifikuotos darbo jėgos.

Atskirų kraštų lietuvių bendruomenės jau dabar turėtų ruoštis naujam išsilavinusių, kvalifikuotų lietuvaičių antplūdžiui ir neieškoti jiems vietos kaip kažkada prof. Pakštas siūlė kokiam nors Britų Hondure.

Smarkiai lietuvių skaičius padidės tokiose ES šalyse kaip Vokietija, Danija, Švedija, Prancūzija, Italija, D. Britanija. Pasikeis atskirų kraštų Lietuvių bendruomenių įtaka ir pajėgumas. Be to, dėl politinio ir ekonominio pastovumo, dėl aiškesnės ir pastovesnės emigracinės politikos, socialinės ir sveikatos apsaugos, lietuvių, vykstančių į Kanadą, gali padidėti lyginant su JAV. Tikėtina, kad JAV neteks didelės dalies lietuvių nelegalų, kurių dauguma po Lietuvos įstojimo į ES grįš į Tėvynę ir vėliau bandys įsikurti kurioje nors Vakarų Europos šalyje.

Taigi su kuo sutiksime dar vieną emigracinę bangą? Su duona ar druska?

AtA
KOSTUI STANKUI
iškeliavus amžinybėn,

reiškiame nuoširdžią užuojautą jo žmonai KLARAI STANKIENEI ir visiems giminėms Lietuvoje –

St. Catharines lietuviai

Europa ir naujoji valiuta euras

DR. JONAS KUNCA

Šiuos metus Europa pradėjo istoriniu žingsniu: 12 ES narių įsivedė bendrą valiutą. Anglija, Danija ir Švedija kol kas susilaikė dėl atsargumo. Jos tikriausiai pakeis savo pinigus į eurą, kai pamatys, jog Europa ir pasaulis pradeda vartoti naują valiutą prekyboje ir finansuose, atseit, ja pasitiki.

Ekonominė euro reikšmė

Lankantiem Europą nereikės keisti pinigus privažiavus sekančios valstybės sieną. O ES yra 15 narių. Greit jų bus apie 25. Taigi didelis patogumas turistam, kurių skaičius bene siekia per 100 milijonų. Tas lankytojų skaičius greičiausiai padidės dėl atentatų baimės JAV ir labai griežtų kontrolių jos oro uostuose. Europiečiam bus lengva palyginti prekių kainas įvairiose Europos šalyse. Vidaus prekyba eurais sumažins biurokratiją, ypač įvedus bendrą muitų ir mokesčių sistemą.

Euro srityje gyvena per 300 milijonų vartotojų. Taigi Europos vidaus rinka bus didesnė negu JAV. Be to, trečioji pasaulyje savo dydžiu Vokietijos ekonomika yra įgavusi pasitikėjimą dėl aukštos vokiečių prekių kokybės. Tai prisidės prie BVP augimo euro srityje nepaisant pasaulinio ekonomikos sulėtėjimo. Centrinis Europos bankas yra Frankfurte ir yra kontroliuojamas pagal buvusio Vokietijos banko pavyzdį. Tai didina pasitikėjimą šia nauja valiuta, kuri ateityje galėtų užimti dabartinę dolerio vyraujančią vietą.

Valiutos pakeitimas vyko labai sklandžiai. Euro kaina tuoj pat pakilo 2%, Montenegro ir Kosovo sritis, kurios anksčiau vartojo vokiečių markę, dabar ją pakeitė euru, Japonija pritaria naujai Europos valiutai. Tai labai gera pradžia. Galima tikėtis, kad euro ir toliau eis įsitvirtinimo keliu griežtos bankinės sistemos ir europiečių entuziasmo dėka.

Politinė reikšmė

Bendros valiutos įvedimas pagreitins ES formavimosi eigą. Mūsų civilizacijos lopšiui – Europai yra būtinas vieningumas, kuris jokiu būdu nepakenkia jos tautų savitumams. Jis reikalingas ir karų išvengimui ateityje. Juk vien praeitame šimtmetyje Europa prarado dešimtis milijonų jaunų vyrų ir buvo beveik sugriauta per paskutinį karą. Suvienytoje Europoje karai neįmanomi. Taigi Europa taps taikos žemynu. Taikos aplinkoje Europa galės ir dvasiškai atsigauti.

Dėl tų nelemtų karų Europa tapo priklausoma nuo JAV, kurių karinės paramos dėka laimėjo karą. Po to gavo masinę Amerikos paramą atsistatymui. Tik tas Europos paklusnumas JAV pasiekė nepriimtiną laipsnį. Paskutiniu laiku Vašingtonas su Europa elgiasi kaip su nesubrendusiu vaiku. Nors Vid. Rytai yra prie pat Europos, jai nevalia aktyviai prisidėti prie konflikto išsprendimo ten. Kosovo problemos Europa viena irgi išspręsti neišgalėjo. O dabar be jokių pasitarimų ji per NATO įsivėlė į karą su terorizmu, kurio raketom ir bombom nebus galima laimėti. Ko gero, visai nepasitaręs su ES Vašingtonas gali pradėti karo veiksmus nežinia kur ir pareikalauti, kad europiečiai jame dalyvautų. Karas yra rimtas reikalas, dėl kurio sąjungininkai turi susitarti. Aiškiai matosi, jog Europai svarbu atgauti savarankiškumą. Kliūčių tam nėra. Įgyvendinus vienybę, pagerinus gynybą ir įgyvendinus racionalią užsienio politiką, jau bus daug atsiekta. O būdama savarankiška partnerė Europa bus naudingesnė Amerikai negu ji yra šiuo metu.

Bene dėl pataikavimo europiečiai įsileidžia daugybę netinkamų ir net pavojingų jaunimui filmų, kurie daug prisidėjo prie kultūros smukimo ir sumaterialėjimo.

Euro paleidimas į apyvartą, aišku, paveiks ir Lietuvos eksportuotojus-importuotojus, ypač po lito susiejimo su euro vasario 1 d. Jei euro kursas kils, bus didesnės galimybės ir pelnas įmonėm, kurios eksportuoja, o importas liktų mažiau pelningas. Bet mūsų krašto pramonininkai dėl to nenuogąstauja. Pagal apklausinėjimą, 57% jų pasisako už lito susiejimą su euro.

Tikėkim, kad su euru prasideda tikras Europos materialinis ir dvasinis atgimimas, kuris pasieks ir mūsų Lietuvą.

Nauji pinigai - seni rūpesčiai

(Atkelta iš 1-mo psl.)

Bylos dėl kryžiaus

Išeiviai lietuviai, gyvenę Bavarijos krašte, tikrai prisimena prie kryžkelių pastatytas koplytėles, kryžius, kuriuos vasaros metu matėme papuoštus lauko gėlėm, labai dažnai sustojusį ūkininką trumpai maldai. Taip pat ir šventovės buvo perpildytos tikinčiųjų. Tai pokariniai laikai. Šiandien ta pati katalikiška Bavarija kovoja su krikščionybės simboliu kryžiumi. Kodėl? Mat Bavarijos mokyklų klasėse virš įėjimo durų yra pakabinti kryžiai. Prieš pamokų pradžią kalbama malda. Tačiau 1985 m. trijų vaikų tėvas pareikalavo nuo klasės sienos nuimti kryžių. Bylą-reikalavimą jis perdavė Rosenheimo teismui. Bavaro reikalavimą teismas atmetė. Nenurimo tėvas, perkėlė bylą į aukščiausiąjį teismą, kuris jo reikalavimą pripažino teisėtu.

Bavarijos teisingumo ministerija buvo priversta pripažinti aukščiausio teismo nutarimą. Tačiau Bavarijos teisingumo ministerija taip pat iškėlė savo reikalavimą: kryžius gali būti nuimtas tik vienu atveju, jeigu to pareikalaus vienas mokinys ar jo tėvai, turėdami tam aiškų ir tikrą pagrindą.

Kurį laiką kryžiaus klausimu buvo tyla. Deja, gruodžio mėn. jau Ulmo mokyklos mokytojas patraukė mokyklos vadovybę į Augsburgo teismą, reikalaudamas iš klasių pašalinti krikščionybės simbolį. Jis tvirtino, kad kryžius primena jam Auschwitzo koncentracijos stovyklą. Augsburgo teismas jo reikalavimą atmetė. Mokytojas bylą perkėlė į Miuncheną. Teisme pareiškė, kad kryžius yra "pseudoreliginio prietaro produktas", užgauna jo tikėjimo laisvę. Laukiama teismo nutarimo. Tuo tarpu mokytojas išėjo trejų metų neapmokamų atostogų.

Šventoves paversti užeigomis

Kiekvienais metais mažėja šventoves lankančių krikščionių skaičius. Tai ypač pastebima šiauriniame Rhein-Westfalijos krašte, kur koalicinė socialdemokratų vyriausybė ir žaliųjų partijos atstovai siūlo krikščionių maldos namus parduoti.

Atsirado reikalaujančių nuimti kryžių Bavarijos mokyklose

Vyriausybė biudžete nenumato skirti pinigų šventovių išoriniam atnaujinimui. Kairioji vyriausybė patarė šventoves parduoti – esą jas mielai nupirks Mahometo pasekėjai, kurių Vokietijoje esą daugiau kaip 3 mln. Žaliųjų partijos atstovo Stepono Bajoro nuomone, geriausia šventoves išnuomoti užeigoms ir už gautus pinigus remti atnaujinimo reikalingus katalikų ir evangelikų maldos namus. Saarlande (dalis Ruhr krašto) dviejose šventovėse jau įrengtos užeigos.

Taikos palaikymui Kosovo krašte veikia vokiečių dalinys. Karių daugumą sudaro buvusios komunistinės Rytų Vokietijos jaunuoliai, išauklėti ateistine dvasia. Kalėdų proga kariuomenės kapelionas Beno Porovone atnašavo šv. Mišias. Kai ištarė pasveikinimo žodžius "Viešpats su jumis", laukė atsakymo. Koplyčioje tyla. Staiga pasigirsta tik vienas balsas – "Ir su tavimi". Jo kaimynas puskarininkis garsiai sušuko: "Uždaryk savo snukį, neplepėk niekų, leisk kunigui užbaigti maldą"!

Plk. ltn. JONO VARIAKOJO paminklo atidengimas Panevėžyje 2001 m. birželio 24 d. Iš k.: Krašto apsaugos ministerijos vyr. kapelionas plk. ltn. Juozas Gražulis, Jonas M. Variakojis, paminklo skulptorius Vytautas Tallat-Kelpša, ats. mjr. Antanas Burokas, Nijolė Variakojienė, Jūratė Variakojienė, Almantas Variakojis, Jonas Variakojis, Panevėžio miesto meras Valdemaras Jakštas, mjr. Ričardas Leikus, Kovo 11 d. signatarė Birutė Valionytė, Krašto apsaugos viceministeris Jonas Gečas, kun. Algimantas Kvedaravičius, Lietuvos laisvės kovų sąjūdžio pirmininkas ats. kpt. Jonas Čeponis, mjr. Egidijus Karvelis, ats. kpt. Rimgaudas Račkauskas, ats. plk. ltn. Eugenijus Jakimavičius ir mjr. Kazimieras Maskoliūnas Nuotr. J. Ivaškevičiaus

Kritinės pastabos

Politiniai dabarties smūgiai

Pakalnėn riedantis Lietuvos vežimas. Veržimasis į europines struktūras skurdinant kraštą. Vakarų demokratijos pasuko militariniu keliu kovos su terorizmu dingstimi ir suartėjo su sovietinės tironijos įpėdine Rusija

DR. RŪTA GAJAUSKAITĖ

Atrodo tik ką palydėjome XX amžių, tik ką pasitikome XXI, o jau žiūrėk ritamės į antruosius metus... Ir visai ne taip šauniai, kaip norėtųsi, ne kaip tikėjomės ar planavome... Iš šventinių fejerverkų bei putojančio šampano taurių beliko tik burbuliukai.

Senoji gvardija

Sunkiai, su deficitiniu biudžetu ir kiaurom daugumos kišenėm perkopėme XXI amžiaus slenkstį. Bet su nauja valdžia, nauja politika, su naujais ir gerokai pajaunėjusiais veidais. Vylėmės, kad jaunimas suras išeitį ir pristabdys žemyn riedantį Lietuvos ūkio vežimą. Ir ne tik pristabdys, bet ir pasuks tautai naudingu keliu: užbaigs reformas, grąžins išlikusį turtą ir žemę.

Deja, jaunimas laikėsi neilgai: senosios gvardijos ginklai dar nesurūdijo. Dar ir dar kartą apgailestaujame, kad nebuvo Lietuvoje desovietizacijos, kaip Vokietijoje – denacifikacijos. Vietoj pūliavimo Vokietija po operacijos apsigydė žaizdas ir dar labiau suklestėjo nei prieš karą. O Lietuvoje – visi "buvę ir nepražuvę" toliau valdo, luošina akademinio jaunimo sąmonę ir toliau stato, jau nebe komunizmą, o pilis, rūmus, aikštes, karališkus savivaldybių "palocius". Stato ir taško vėjais mūsų kruvinai uždirbtus pinigėlius, "dovanai pardavinėja" paskutinį Lietuvos turtelį ir baigia praskolinti būsimų kartų ateitį. Ir vis pateisindami savo aiškiai kenksmingus Lietuvai veiksmus Europos Sąjungos ir NATO reikalavimais.

O ar klausė kas tautos nuomonės? 50 metų sovietinės okupacijos atkentėjusi, savo artimuosius sibiruose palaidojusi, KGB rūmų rūsių sienas krauju pašventinusi, ar ji nori ir vėl netekti savo nepriklausomybės, savo valstybingumo, savo tautiškumo? Dar tik dešimt metelių, kai pabėgusi nuo sovietinės meškos, dar vis kraujuojant neužgijusioms žaizdoms, ir vėl lįsti tik į Vakarų demokratijos vilko nasrus? Per šiuos metus be tautos sutikimo tiek kairieji, tiek dešinieji veržiasi į demokratinį rojų tautos skurdinimo sąskaita, vykdydami įvairias Sąjungos sąlygas.

Jiems – senajai ir naujajai nomenklatūrai gal ir bus gerai, bet ne tautai. Per daug akivaizdžiai panašu į buvusią Sąjungą, pradedant įstatymų viršenybe lietuviškiesiems, baigiant didžiausiu turtu – kalba. ES ne tik mokslo vyrai turės rašyti savo darbus angliškai (kaip anksčiau rusiškai), bet ir girtuoklėliai bus priversti ne lietuvišką "kaukolinę", o "vodką" gerti... Tai tas pats gerai pažįstamas internacionalizmas, tik demokratiniu liberalizmu vadinamas, tas pats pasaulinės vienvaldystės siekimas.

Pažadai ir kartūs rezultatai

Atsigrįžę į XX š. klaidas ir klystkelius galėtume jų nebekartoti. Juk buvo po I Pasaulinio karo taikos pažadai ir jos saugė – Tautų Sąjunga. Deja, ši taika tapo Pasauliui II karu, paglemžusiu 50 milijonų kareivių gyvybių, 18 milijonų žmonių nacių konclageriuose, 83 milijonus gyvybių sovietiniame gulage, 45 milijonų nužudytų Kinijoje, 3 milijonus Kombodijoje, 1 milijoną tutsių Afrikoje... Tai totalistinių valstybių 200 milijonų nužudytų gyvybių. Ir nei Tautų Sąjunga, nei Jungtinės Tautos nesustabdė, net nesirūpino šių tautų saugumu ar šiuolaikiniu teisinių žudynių įvertinimu. O kur dar Suomijos, Korėjos, Vietnamo, Afganistano karai ir pilietiniai perversmai?

XXI amžių pradėjome dar blogiau: JAV ant Afganistano per 2 – 3 mėnesius per oro antskrydžius išmetė sprogmenų 5 kartus daugiau nei per abu pasaulinius karus!!! Civilių aukų "nebuvo" – pranešinėdavo kasdien. Kaip ir apie gulagus ar konclagerius – pasaulio visuomenė nieko negirdėjo. Tik po 50 metų išplaukė 200 milijoninio genocido faktas. Naciai nuteisti (už 18 milijonų), bet komunistai – ne (už 182 milijonus). Kiek laiko turės praeiti, kad sužinotume JAV "demokratijos priepuolio" aukų skaičių? Tik iš nuotrupų apie sušaudytų belaisvių skaičių galime spėlioti...

Tai tokia yra liberalioji demokratija, kai viena galingiausių valstybių sumušė "gulintį" – 10 metų anglų bei 10 metų rusų okupacinių karų nualintą Afganistaną. Tiesa, pateikus pasaulio visuomenei motyvą – vieno teroristo paiešką.

Staigūs pokyčiai

Pandoros skrynios atidarymui užteko vieno paprasto burtažodžio – "teroristas". Pradingo Čečėnijos suvereniteto klausimas, ir Rusija pradėjo atvirą "valymą". Kaip kažkada Lietuvoje – buvo naikinami "buržuazinių nacionalistų banditai". Vėl iškilo Kašmiro problema, bet jau nauja formuluotė – kova su terorizmu... Belieka tik, kad Anglija įvardintų Airijoje teroristo paiešką ir turėtume pilną "globalistinės" valdžios tikrovę.

Nejaugi taip skaniai kvepia arabų naftą? Negi pasaulio turtuoliams vis dar negana, kad gviešiasi į dykumų tautų duoną paskutinę? O gal jų valdžioje per maža moterų, kad atsvertų vyrišką agresiją?

Praeities šešėliai

Argi neakivaizdu, kad ir po demokratijos skraiste slypi tironija? Todėl nenuostabu, kad vietoj komunizmo teismo ar bent pasmerkimo šiandien Vakarų demokratai jau randa bendrų sąlyčio taškų su Rusija, o ne su iš okupacijos ištrūkusiomis Baltijos valstybėmis. Šių nelaimėlių saugumo saugė NATO atideda baltiečių priėmimą "sekančiai bangai", kad nesugadintų ant "teroristo" arkliuko užsėdusius demokratijos ir Rusijos santykių.

Atsivėrus istorinėms XX š. paslaptims, neatrodo kad Vakarų ir Rytų santykiai kada nors būtų buvę blogi. Pradedant 1917 m., kai Lenino "kūrybinius" planus dosniai rėmė JAV turčiai. II Pasaulinio karo metu Vakarai tapo sovietų sąjungininkais prieš Hitlerį, lyg nežinotų Ribbentropo-Molotovo slaptų susitarimų ir rudai-raudonų tironų globalistinių planų. Maža to, Vakarų sąjungininkai tyčia užtęsė 2 metus karą, nors vokiečių generolai siūlė kapituliaciją, kad Stalinas negalėtų užimti pusės Europos.

Kyla įtarimas, kad pasaulio pasidalijimas į dvi priešingas politines sistemas – gana dirbtinis. Daugiau panašumų nei skirtumų, o svarbiausia – abiem vieningas tikslas: užvaldyti pasaulį. Ir visai nesvarbu kokiom priemonėm – rimbu ar riestainiu. Lietuva išlaikė rimbo smūgius. Negi suklupsime ant riestainio?

"Mažeikių nafta" ir skriaudžiami ūkininkai

Už žemę mokės, kai bus atliekamų pinigų

Savo gyvenimą būčiau baigęs gyvendamas ir dirbdamas gimtajame Mažeikių rajone Žibininkų kaime. Tačiau 1971 m. pradėjus statyti Mažeikių naftos perdirbimo gamyklą, beveik visi penkių kaimų žemdirbiai tapome priverstiniais "tremtiniais", išsklaidyti po visą Lietuvą. Man likimo buvo lemta apsigyventi Šilutėje, gavau kooperatinį butą. Atkūrus Lietuvoje nepriklausomybę, aš, kaip ir daugelis sunaikintų kaimų žemdirbių, savo buvusios žemės atsiimti nebegalėjau, nes ji tapo "Mažeikių naftos" įmonės teritorija, o ir pati žemė gal amžinai pasidarė nebegyva, nes joje įrengtos naftos atliekų saugyklos. Žemės paprašyti kitur ir pradėti iš naujo ūkininkauti plyname lauke buvo per vėlu dėl amžiaus, todėl ir paprašiau piniginės kompensacijos.

Kad man priklauso piniginė kompensacija už nusavintą žemę, turiu ir reikalingus dokumentus. Štai Telšių apskrities sprendimas: "Jums Mažeikių rajono valdybos 1993 m. kovo 30 d. sprendimu nr. 2032 atstatyta nuosavybė į 9.49 ha žemės Mažeikių rajono Židikų seniūnijos Žibininkų kaime, Pradinė vertė – 8569.60 lito". O Lietuvos seimo Agrarinio komiteto pirm. Mykolas Prenckus raštu iš 1995 m. vasario 28 d. nr. 110-11-57, garantavo, kad kompensacija pinigais tikrai turi būti išmokėta ne vėliau, kaip per 15 metų.

Ir taip nuo 1997 m. kiekvienais metais, nors ir gana simboliškai, būdavo pervedama į mano specialiai atidarytą sąskaitą Šilutės taupomajame banke po 200-300 litų per metus. Tačiau 2000 ir 2001-aisiais jau nieko nepervedė.

Iš spaudos pagaliau sužinojau, kad Lietuvos seimas kompensacijos grąžinimą atidėjo iki 2009 m. Ir kas keisčiausia, kad kompensacija už žemę iš vis žadama mokėti tik tuomet, kai iš kažkur atsiras atliekamų pinigų. Kaip tai reikia suprasti paprastam eiliniam žmogui, kas yra tie "atliekami pinigai" ir ar jų iš viso gali būti?

Kaip reaguotų tas pats seimas, Lietuvos vyriausybė ir pagaliau teismas, jeigu mes, pensininkai, pasakytume: negauname už savo žemę, neturime atliekamų pinigų ir nemokėsime už buto šildymą, vandenį, už elektrą ir telefoną. Ar atsirastų tokių, kurie mumis pasitikėtų ir leistų ramiai gyventi, naudotis visais patarnavimais?

Dėl nebemokamos kompensacijos parašiau net prezidentui V. Adamkui. Tačiau įsitikinau, kad pats prezidentas mano laiško nei matė, nei skaitė. Atsakymą parašė prezidento referentas R. Bužinskas: prezidentas vadovaujasi priimtais įstatymais ir neturi jokios galio išmokėti prašomos kompensacijos. Jeigu prezidentas vadovaujasi įstatymais, tai klausimas, kas tuos įstatymus pasirašo ir tvirtina?

Jeigu niekas dabar net valdžioje nebeturi "atliekamų" pinigų, tai kas belieka daryti tokiems kaip aš, nuvarytiems nuo savos žemės? Pagaliau man jau ilgiau laukti nebėra kada, nes peržengiau 80-čio ribą. Iš gaunamos 292 litų pensijos reikia apsimokėti už šildymą, vandenį, elektrą ir kitus buitinius patarnavimus, bet norisi ir valgyti. Dabar senatvėje beveik kas mėnesį reikia lankytis poliklinikoje, kur gydytojas išrašo "maisto kortelę" nuo kraujo spaudimo ir kitų negalavimų. Tai ir čia reikia nemažai primokėti. Užsisakiau naujus dantų protezus, nes senieji baigia savo "tarnybą", bet čia pasakė, kad norint juos gauti nemokamai, reikės eilėje laukti apie 3-4 metus. Ir nepasakysi, kad neturi atliekamų pinigų. O po 4 metų jų jau gali ir visai nebereikėti.

Juk "Mažeikių naftos" įmonė dirba. Ir kuo aš ir visi kiti tų sunaikintų kaimų žmonės savininkai kalti, kad visokiausi "Viljamsai", "Lukiolai" ar "Jukos" nesutaria kaip pasidalinti milijonus, skaičiuoja kažkokius "nuostolius", o mes privalome laukti, kada iš kažkur atsiras tų atliekamų pinigų.

Jonas Šadauskas

Budėkime prie Lietuvos lopšio

REGINA STAKĖNAITĖ-PRASCEVIČIENĖ

Visų rūšių smurtas mūsuose – tai metų metus užsitęsusio alkoholizmo išdava. Prie to prisideda ir narkomanija... Tai du siaubingi dvyniai, nešantys pačias baisiausias nelaimes – tragedijas žmonijai, tautoms, šeimoms, vaikams.

Audra pirmiausia nulaužia patį glėžmiausią-jauną augalėlį. Alkoholizmas, narkomanija greičiausiai sunaikina jauną organizmą. Mūsų spauda mirga pornografijos straipsniais apie smurtą, savižudybes, nužudymus, bei kitus žiaurumus. Televizijos filmuose taip pat pilna smurto, piktnaudžiavimo alkoholiu, seksu... Mūsų vaikai ištisai stebi tai ir viską sugeria, kaip kempinė nešvarų vandenį...

Jau senokai žiūriu naują serijinį filmą per Lietuvos TV kanalą – *Likimo valsas*. Vieną savaitalį rodytoje serijoje vienas iš teigiamų personažų – gydytojas, nuėjęs su savo dvylikmečiu sūnumi prie žmonos ir motinos kapo, išsitraukė iš kišenės butelį, prisipylė taurę (manau, kad buvo alkoholis), pagarbiai išgėrė tostą už velionę... Tai lietuviams nepriimtina – tai mūsų filmų režisierių išmonė.

Tokių pavyzdžių mūsų kasdienybėje pilna. Gaila, kad suaugusieji nesusimąsto, ne visada pasveria savo poelgius. Esu med. sesuo. Sovietmetyje dar dirbdama darželyje-lopšelyje vyr. med. seserimi patyriau bendradarbių namalonę. Buvo ruošiamasi švęsti vieno mažylio-lopšelinuko gimtadienį. Ant stalo jau buvo uždėtas mamos iškeptas tortas, daug limonado butelių, ant jubiliato galvutės – karūna su metukų skaičiumi. Norėdama, kad ant stalo maži vaikai nematytų tiek daug butelių, pasiūliau limonadą supilti į asotį... Tuoj pat pastebėjau darbutojų nepasitenkinimą, auklėtojų ironiją. Ar tada buvau teisi, palieku tai spręsti skaitytojui. Tai mūsų pedagogika, žurnalistika, režisūra ir pagaliau – kritika.

Auklėjamąjį darbą reikia pradėti nuo šeimos, lopšelių-darželių, mokyklų, netgi nuo universitetų, ypatingai nuo jų bendrabučių, nuo pedagogų, nuo profesorių. Nuo įvairiausių sričių kultūros vedlių. Jau vėluojam. Reikia visur plačiai atverti langus ir duris. Pridėję ranką prie širdies, kiekvienas paklauskime, ar pas mus viskas gerai? Ar mes savo kasdienybėje nesėjam blogio sėklos? Ar nepropaguojam ir netoleruojam alkoholizmo?

Kovą su šiom blogybėm pradėkime kiekvienas nuo savęs, nuo savo namų. Be mūsų kiekvieno bendrų pastangų, supratimo, gerų norų, tiesos, sąžiningumo ir įtempto darbo, niekas nepasikeis į gerąją pusę. Nusikaltimas – būti pakančiam blogiui. Tik vispusiškai – fiziškai, dvasiškai ir moraliai sveikas žmogus, lygiai kaip teisingumas, yra valstybės pamatas!

Todėl budėkim visi, prie pavargusios Lietuvos lopšio, prie savo vaikų!

Toronto policijos delegacija, vykusi į Lietuvą 2001 m. spalio pradžioje. Trečioji iš k. – Kanados lietuvė Danutė Styra

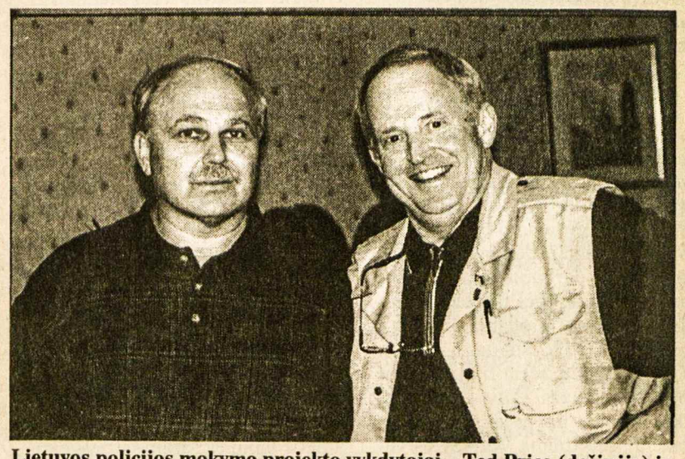

Lietuvos policijos mokymo projekto vykdytojai – Ted Price (dešinėje) ir Juozas Gataveckas

Kanadiečių policija talkina Lietuvai

Kanadiečių atstovai su paskaitomis lankėsi Lietuvoje. Šį pavasarį Lietuvos policijos atstovai lankysis Kanadoje. Visa tai prisideda prie geresnio Lietuvos policijos paruošimo

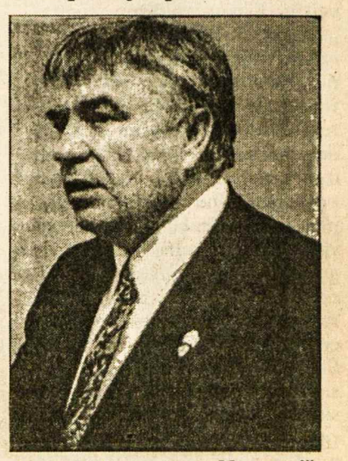

Algis Malinauskas. Nuotr. iš *Sargybos* 2001 m. 41 nr.

Tarp daugelio pagalbos projektų įvairiose srityse Lietuvai atkuriant demokratinę santvarką, itin svarbi jos teisėtvarkos stiprinimui yra Kanados policijos mokymo programa. Jos sumanytojas, buvęs Toronto policijos superintendentas Ted Price, anksti išėjęs į pensiją, prieš keletą metų dėstė anglų kalbą Klaipėdoje. Metus pagyvenęs Lietuvoje jis pamatė, jog naudinga būtų sudaryti mokymo programą, kurioje Toronto policijos pareigūnai galėtų pasidalinti patirtimi su Lietuvos teisėtvarkos darbuotojais.

Praėjo daug laiko, kol jis gavo CIDA (Kanados plėtros agentūros – *Canadian International Development Agency)* bei Toronto policijos vadovybės sutikimą finansuoti šį projektą. Su Toronto policijos viršininko Julian Fantino ir Ontario provincinės policijos vadovės Gwen Boniface pagalba buvo gautas sutikimas apmokėti dalyvių algas ir CIDA parama už policininkų keliones. Pagaliau 2001 m. gegužės mėnesį T. Price nuvyko į Lietuvą užmegzti pirmųjų ryšių ir paruošti kelią didesnės delegacijos nuvykimui. Numatyta, kaip ir kada mokymai vyks Klaipėdoje, Panevėžyje, Šiauliuose, Kaune ir Vilniuje.

Spalio pradžioje išsiruošė 12 policijos pareigūnų, bene visi su aukštais tarnybos laipsniais ir mokymo patirtimi. Sudarytos trys mokymo komandos, kurios per dvi savaites aplankė penkis centrus. Delegacijoje buvo trys Kanados lietuviai: Algis Malinauskas, Juozas Gataveckas ir Danutė Styra. Jie tapo vertėjais perduodant svarbią sėkmingai visuomenėje veikiančios plicijos sampratą: *Community Policing.* Seminaruose su Lietuvos policijos pareigūnais aiškintasi, kaip stiprinti bendradarbiavimą policijos su visuomene, stengiantis ugdyti savitarpio pagarbą ir pasitikėjimą. Statistikos duomenimis, Lietuvoje žmonių pasitikėjimas policija siekia vos 30%, o Kanadoje net 90% gyventojų visiškai pasitiki policininkais.

Mokymuose ypatingas dėmesys buvo kreipiamas į vengimą smurto šeimoje, pareigūnų darbą lytinio išnaudojimo atvejais, bendravimą su žiniasklaida. Nagrinėtos ir kitos temos, aktualios Lietuvos pareigūnams, kalbėta apie darbo sąlygas abiejuose kraštuose. Mažose grupėse lietuviams buvo duodami pavyzdžiai, įvairios užduotys, atsakymų galimybės dirbant su žmonėmis. Visuose miestuose projektu domėjosi vietinės spauda bei televizija.

Svečiai parsivežė teigiamus įspūdžius iš Lietuvos. Jie susidarė daug geresnį bendrą vaizdą, negu tikėjosi. Susipažinę su sovietinės okupacijos įtaka, jie suprato, jog Lietuvos policija yra prastai apmokama ir todėl dar reikės ilgesnio laiko, kol bus įmanoma panaikinti kyšininkavimą ir kitokius sovietinės galvosenos palikimus. Kanadiečiai matė didelį Lietuvos policininkų susidomėjimą, norą gerinti santykius su visuomene. Naujovė jiems buvo tai, kad Lietuvoje nepraktikuojamas policijos bendravimas su žiniasklaida – neskelbiami oficialūs pranešimai, pasisakymai, atskleidžiantys įvykių duomenis, supažindinantys su policijos pastangomis atlikti savo darbą. O toks bendravimas svarbus, norint užtikrinti visuomenės pasitikėjimą policijos darbu, užkirsti kelią gandams.

Kanados policininkai buvo maloniai nustebinti Lietuvos jaunimo mokslo lygiu, pabrėžė, kaip svarbu lietuviams yra mokytis anglų kalbos, kad galėtų pilniau pasinaudoti tokiuose seminaruose teikiamomis žiniomis. Jie liko labai patenkinti savo kelione, užsidegę noru ir toliau dirbti bei kitus skatinti padėti Lietuvai šioje srityje, laukia sekančios Toronto-Lietuvos policijos mokymo programos dalies, kai Lietuvos policijos atstovai lankysis Kanadoje š.m. pavasarį. Po to numatytas dar vienas kanadiečių apsilankymas Lietuvoje, kai bus naudojamasi dar geresnėmis priemonėmis aiškinti šį visuomenės saugumui esminį darbą.

(Informacija – iš pokalbių su T. Price, A. Malinausku ir J. Gatavecku). **RSJ**

Dr. Gina J. Ginčauskaitė
optometristė
1551 Bloor Street West,
Toronto, Ont. M6P 1A5
(prie Lietuvių Namų)
Priima pacientus pagal susitarimą
Tel. 416 532-7115
Susitarus priima pacientus ir vakarais

MIRTIES PRANEŠIMAS

A†A
KOSTAS STANKUS
(Stankevičius)

gimė 1921 m. lapkričio 18 d. Marijampolės apskr., Netičkampio kaime. Po karo iš Vokietijos atvykęs į Kanadą, darbo prievolę atliko Norandoje. Nuo 1948 m. gyveno St. Catharines, Ont. mieste. Po ilgos ir sunkios ligos, širdies priepuolio pakirstas, šis lietuviškas ąžuolas baigė savo žemišką kelionę 2001 metų gruodžio 31 d. Gausiai susirinkusių St. Catharines bei apylinkių lietuvių palydėtas į amžino poilsio vietą – *Victoria Lawn* kapines (St. Catharines) š.m. sausio 3 d.

Liko žmona Klara Stankienė, trys seserys ir brolis bei jų šeimos Lietuvoje.

Kauno senamiesčio varganų vaikų dienos centro drabužinė
Nuotr. O. Kazlienės

LAISVOJE TĖVYNĖJE

PABRADĖI 5 METAI

Pabradėje netoli Vilniaus įsikūrusiam Užsieniečių registracijos centrui (URS) sausio 3 d. suejo penkeri metai veiklos, rašo LGTIC. Nuo 2000 m. centras iš Plicijos departamento pavaldumo perduotas tuometinei pasienio policijai, dabar – Valstybės sienos apsaugos tarnybai (VSAT). Šis yra vienintelis Lietuvoje centras, kuriame teismo sprendimu laikinai apgyvendinami neteisėtai gyvenantys ir neteisėtai atvykę į Lietuvą užsieniečiai. Ten taip pat apgyvendinami užsieniečiai, prašantys suteikti pabėgėlio statusą Lietuvoje.

KOVOJA SU GIRTAVIMU

Bendrovės "Klaipėdos jūrų krovinių kompanija" (KLASCO) vadovybė nuo sausio pradžios sugriežtino darbuotojų kontrolę. Pernai dėl girtavimo buvo atleisti 87 darbuotojai, dėl vagysčių – 9. Apsaugos darbuotojams, sugaunantiems blaivybės taisyklėms nusižengiančius, duodama 3000 litų premija. LGTIC žiniomis, KLASCO padalinių teritorijoje nuolat būnant nemažai kitų bendrovių darbuotojų, už pašalinių girtaujančių išaiškinimą KLASCO vadovybė apsaugai sumoka po 5000 litų premiją. Sugriežtinus darbuotojų kontrolę, bendrovėje jau pernai sumažėjo nelaimingų atsitikimų.

VEIKIA KRIZIŲ CENTRAS

Nuo š.m. sausio 1 d. Vilniuje veikia Krizių valdymo centras, įsteigtas Civilinės saugos departamento prie Krašto apsaugos ministerijos. Konkurso būdu bus išrinktas Krizių valdymo centro direktorius, kurį penkerių metų kadencijai paskirs krašto apsaugos ministeris. Centras veikia ištisą parą, nuolatinės grėsmių ir krizinių reiškinių stebėjimo bei planavimo žinovų grupės yra pasirengusios bet kada pranešti visuomenei apie ypatingus pavojus. Kuriant lietuvišką Krizių valdymo centrą buvo laikomasi bendrų ŠAS (NATO) nurodymų, o tiesioginius patarimus teikė Didžiosios Britanijos Gynybos ministerija. Kilus grėsmei, Krizių valdymo komitetas, kurį sudaro vidaus reikalų, krašto apsaugos, užsienio reikalų, ūkio ir finansų ministeriai, gali priimti sprendimus ir organizuoti krizių valdymą, teikti siūlymus prezidentui, ministeriui pirmininkui ir seimo pirmininkui.

NAUJAS MOKSLO ĮSTATYMAS

Sausio 8 d. pasirašytos Aukštojo mokslo įstatymo pataisos, kuriose numatoma, kad nuo 2003 m. pradžios, nepriklausomai nuo studijuojamo dalyko, pusė dieninių ir trečdalis neakivaizdinių bei vakarinių studijų studentų už vieną semestrą mokės po 500 litų (4 MGL), t.y. 1000 litų (8 MGL) per mokslo metus. Nuo šios įmokos būtų atleisti 50% geriausiai besimokančių dieninių skyrių studentų ir 30% vakarinių arba neakivaizdinių skyrių studentų. Mokantys už studijas galės naudotis lengvatiniu kreditu, kurį reikėtų grąžinti baigus studijas per 15-20 metų. Pataisas pasirašiusio seimo pirmininko Artūro Paulausko teigimu, lėšos aukštojo mokslo finansavimui bus skiriamos didėjančia tvarka. Įstatymo įgyvendinimui 2003 m. reikės 29 milijonų litų, o ne šimtų milijonų, kaip teigė opozicija. Suma galėtų pasiekti 100 mln. 2006 m., bet tai numatyta ir įstatyme dėl ilgalaikio aukštojo mokslo ir švietimo finansavimo.

SUTEIKTAS STATUSAS

LGTIC žiniomis, Ženevos saugumo politikos centro Fondo taryba vienbalsiai priėmė sprendimą suteikti Lietuvai Ženevos saugumo politikos centro steigėjos statusą. Užsienio reikalų viceministerio Giedriaus Čekuolio teigimu, tai yra svarbus žingsnis plėtojant gerus santykius su Šveicarija ir oficialiai atstovaujant Lietuvai gerai žinomoje tarptautinėje saugumo politikos studijų institucijoje. Aktyviai dalyvaudama ŠAS (NATO) Partnerystės taikos labui programoje Šveicarija nuo 1992 m. finansavo 15 Lietuvos atstovų studijas centro organizuojamuose kursuose.

BUS SILPNI METAI

LGTIC praneša, kad vertindami šių metų ekonomikos perspektyvas Lietuvos gyventojai tarp didžiausių pasaulio pesimistų yra vienuolikti ir dalijasi ta pačia vieta su Bulgarijos bei Slovėnijos gyventojais. Bendrovės "SIC rinkos tyrimai" duomenimis, tik 22% Lietuvos gyventojų tikisi, kad 2002 metai bus geresni ekonomikos požiūriu negu 2001-ieji. Pasaulio vidurkis yra 40%. Didžiausi pesimistai yra japonai, kurių tik 11% mano, kad šie metai bus geresni, negu praėjusieji. Blogiau už lietuvius Rytų ir Vidurio Europoje yra nusiteikę lenkai (14%), o geresnių metų tikisi 42% Estijos ir 54% Latvijos gyventojų. Didelį susirūpinimą kelia nedarbo problema. Net 25% lietuvių mano, kad šiais metais bedarbių padaugės. To tikisi apie 16% estų ir 6% latvių.

DEŠRAS IR AUTOMOBILIUS

Didžiausio Lietuvos prekybos maisto produktais tinklo "VP Market" valdomas "Vilniaus mėsos kombinatas" vartotojus vilioja ne tik dešrų bei kitų produktų nuolaidomis, bet ir galimybe laimėti automobilį, rašo LGTIC. Pirmoji loterija buvo suorganizuota praeitų metų lapkritį. Pirkėjams tikimybė laimėti – viena iš tūkstančio. Dalyvauti gali "Panerio" dešros, "Sostinės" saliamio, "Vilniaus" pašteto ir "Daktariškų" dešrelių valgytojai. Loterijos reklamai veikiant per maždaug du mėnesius vien šių produktų parduota už daugiau kaip 100,000 litų. Per metus "Vilniaus mėsos kombinatas", viena iš didžiausių mėsos perdirbimo įmonių Lietuvoje, parduoda apie 4,000 tonų įvairių mėsos gaminių. **RSJ**

"Dievas teikia mums meilę,
kad mylėtume tą, kurį
Jis mums duoda"

Lougheed Funeral Home

Žmonės, kurie atjaučia kitus

Sudbury Ontario

RE/MAX FOUR SEASONS REALTY LIMITED
Member Broker, 67 First Street
Collingwood, Ontario L9Y 1A2

Parduodant, perkant ar tik dėl informacijos apie namus, vasarnamius, ūkius, žemės Wasagos, Staynerio ir Collingwoodo apylinkėse kreipkitės į

Angelę Šalvaitytę, B.A.,
pirkimo ir pardavimo atstovę.
Ji mielai jums patarnaus.
Darbo tel. 705-445-8500
Namų tel. 705-429-6428
Elektroninis paštas: angie@angiesalvaitis.com
Tinklavietė: www.homesgeorgianbay.com

PĖDOS SPECIALISTAS
CHIROPODIST **ROBERTAS NEKRAŠAS**, M.D., D.CH.

- ▸ KULNO SKAUSMAI
- ▸ PĖDOS SKAUSMAI
- ▸ PIRŠTŲ DEFORMACIJOS
- ▸ NAGŲ DEFORMACIJOS IR GRYBELINIAI SUSIRGIMAI
- ▸ ĮAUGĘ NAGAI
- ▸ VIETINĖ NEJAUTRA IR CHIRURGINIS GYDYMAS
- ▸ SENIORŲ PĖDŲ PRIEŽIŪRA
- ♦ VAIKŲ EISENOS NESKLANDUMAI
- ♦ PLOKŠČIAPĖDYSTĖ IR EISENOS SUTRIKIMAI
- ♦ PĖDOS DEFORMACIJŲ TAISYMAS ORTOPEDINIAIS INDĖKLAIS
- ♦ PRIIMAME VISUS PLANINIUS DRAUDIMUS
- ♦ STERILŪS ĮRANKIAI

PRIIMAME LIGONIUS TRIJOSE JUMS PATOGIOSE VIETOSE:
✗ ANCASTER, 352 WILSON ST. E. TEL 648-9176
✗ HAMILTON, 609 UPPER JAMES ST. TEL 388-3541
✗ HAMILTON, 255 MAIN ST. W. TEL 523-7944

Įvedu šildymo ir vėsinimo sistemą, atlieku visus taisymo ir skardos darbus
(Esu "Union Gas" atstovas)
Jurgis Jurgutis
Tel. 905 383-9026
154 Darlington Dr.
Hamilton, Ontario L9C 2M3

SU ŠTURMU
SIUNTINIAI Į LIETUVĄ
LĖKTUVU arba LAIVU
905•271•8781
PETRAS ŠTURMAS
Paėmimas iš namų pagal susitarimą iš Toronto, Hamiltono, Niagara Falls, Londono, Wasaga Beach apylinkių

Susivienijimo lietuvių Argentinoje mišrus choras "Daina", koncertavęs Aušros Vartų parapijos šventovėje 2001.XI.17. Choro vadovas – prof. Henrikas Urbonas **Nuotr. A. Stalioraičio**

Lietuvos renginiai Kanados sostinėje

Lietuvos ambasados Otavoje pranešimas

KINO FILMŲ FESTIVALIS

Šių metų sausio 23-25 d.d. Otavoje Lietuvos, Latvijos ir Estijos ambasados ir Kanados filmų institutas rengia Baltijos šalių filmų savaitę. Kiekviena šalis parodys po vieną meninį ir animacinį filmą. Lietuva rodys režisieriaus Algimanto Puipos meninį filmą "Elzė iš Gilijos", sukurtą 1999 m. (angliškas pavadinimas *Elze's Life*). Tai jaudinanti istorija pagal Ernsto Wicherto apsakymą, pasakojantį apie ištisos kartos likimą, lietuvių ir vokiečių santykius, meilę ir neapykantą Kuršių Nerijoje XIX ir XX amžių sandūroje. Graži ir egzotiška aplinka tuometinėje Rytų Prūsijoje ir lietuviška Romeo bei Džiuljetos meilės istorija.

Šalia pagrindinio filmo bus rodomas režisierės Linos Venclovienės sukurtas trumpas animacinis filmukas "Zyzla" (*Buzzer*). Tai – trumpas pasakojimas apie linksmą ir labai draugišką uodą, krečiantį pokštus kitiems girios gyventojams.

Lietuviški filmai su įrašais anglų kalba bus rodomi sausio 25 d., 7 v.v., Kanados valstybinio archyvo auditorijoje (Ottawa, 395 Wellington Street). Latvių ir estų filmai bus demonstruojami atitinkamai sausio 23 ir 24 d.d., laikas ir vieta – tie patys. Pažymėtina, kad Baltijos šalių ambasados Otavoje savo lėšomis atgabena filmus į Kanadą, o Kanados filmų institutas jau savo sąskaita planuoja juos parodyti kiek vėliau Vinipege ir Vankuveryje. Apie laiką stengsimės pranešti atskirai.

DIPLOMATINIAI SUSITIKIMAI

Į Otavą atvyksta Lietuvos užsienio reikalų viceministerio Giedriaus Čekuolio vadovaujama delegacija. G. Čekuolis koordinuoja visų Lietuvos institucijų pastangas siekiant Lietuvai narystės NATO. Delegacija Otavoje viešės sausio 26-30 d.d., po panašaus pobūdžio susitikimų Vašingtone. Programoje – G. Čekuolio ir kitų užsienio bei gynybos ministerių pareigūnų susitikimai su Kanados žinybų atstovais. Numatyti G. Čekuolio susitikimai su Kanados užsienio reikalų ir tarptautinės prekybos ministerio pavaduotoju James Wright, min. pirm, J. Chrétien pagrindiniu patarėju užsienio politikoje Claude Laverdure, su Carleton universiteto profesūra bei studentais.

GINTARŲ PARODA

Naujojo Gatineau (buv. Hull) miesto rotušėje, esančioje Montcalm galerijoje nuo sausio pabaigos iki kovo 24 d. bus rodoma V. ir K. Mizgirių privatus rinkinys iš Nidos "Gintaras: istorija ir dizainas". Paroda apima gintaro istoriją, profesionalių juvelyrų darbus ir liaudies meistrų kūrybą. Oficialus parodos atidarymas numatomas vasario 7 d., kai Otavoje turėtų būti minima Lietuvos nepriklausomybės šventė – Vasario 16-oji. Gatineau m. rotušėje įvyks diplomatinis priėmimas. Beje, į oficialų parodos atidarymą atvyks ir patys parodos savininkai, kurie prieš tai patys sumontuos rodinius. Montcalm galerijos ir merijos adresas: 25 Laurier Ave., Gatineau (Hull), šalia Kanados Civilizacijos muziejaus.

Galerijos darbo laikas – pirmadieniais ir penktadieniais nuo 9.00 v.r. iki 4.30 v.p.p., šeštadieniais – nuo 9.00 v.r. iki 8.00 v.v., sekmadieniais – nuo 12.00 iki 4.00 v.p.p. Visas projektas įgyvendinamas privačių rėmėjų lėšomis iš Lietuvos.

Šachmatai ir lietuviai

Mūsų tautiečių laimėjimai šioje srityje stipriai garsina Lietuvos vardą

Šachmatai yra viena iš seniausių sporto šakų, kurios taisyklės bemaž nepasikeitė per kelis tūkstančius metų. Jie buvo sukurti Indijose. Keliaudami per arabų šalis, atsidūrė Europoje ir išplito visame pasaulyje.

Šiais laikais, kai mūsų jaunimo laiką užpildo televizija ir kompiuteriai, o krepšinis ir ledo ritulys yra žymiai patrauklesni už šachmatus, pastariesiems lietuvių visuomenėje ateitis nėra pavydėtina. Mat tai giliai strateginis ir taktinis žaidimas, o kas šiais laikais nori galvoti? Mes užmirštame, kad ne krepšinis, bet šachmatai bei stalo tenisas išgarsino lietuvių išeivijos vardą kitataučių tarpe.

Pasibaigus II Pasauliniam karui, žymi dalis lietuvių atsidūrė laisvajame pasaulyje. Su ja pasitraukė ir nemažai lietuvių šachmatininkų: Arlauskas, Tautvaišas, Nasvytis, Škėma... Šie žmonės ir sudarė pagrindą šachmatams išeivijoje. Jau 1949 m. K. Merkis su P. Tautvaiša įsteigė Lietuvių šachmatų klubą Bostone, kuris daugelį metų sėkmingai varžėsi Bostono klubų pirmenybėse, kartu išleisdamas visą eilę žymių šachmatininkų. Didžiulį vaidmenį čia atliko K. Merkis, mokydamas jaunimą žaisti šachmatais. Pasaulio korespondencinėse p-bėse jis atstovavo JAV rinktinei du kartus 1959 ir 1966 m.

Povilas Tautvaišas, kuris 1949 m. tapo Bostono meisteriu, persikėlė į Čikagą, kur pasižymėjo kaip iškiliausias miesto ir Illinois valstijos šachmatininkas, 5 kartus laimėjęs Čikagos miesto ir 4 kartus Illinois valstijos p-bes. Už savo rezultatus P. Tautvaišas 1975 metinėje USCF kvalifikacijoje įrašytas į *Life Masters* sąrašą. Šis titulas suteikiamas šachmatininkams, kurie per 300 ar daugiau turnyrinių žaidimų išlaiko 2200 tšk. lygį.

Šalia P. Tautvaišo Čikagoje reiškėsi ir kitas žymus šachmatininkas – dr. Viktoras Palčiauskas. 1979 m. jis buvo II iš lietuvių, pasiekęs ICCF pasaulio p-bių baigmę. I-ju buvo Romas Arlauskas 1965 m. (Australijos lietuvis žaidžiantis Australijos rinktinėje). Tarptautinis šachmatų federacijos kongresas 1983 m. suteikė dr. V. Palčiauskui korespondencinio šachmatų didmeistrio titulą. Jau sekančiais 1984 m. dr. V. Palčiauskas tapo korespondenciniu būdu pasaulio šachmatų pirmenybių nugalėtoju. Jo laimėjimu džiaugėsi visi amerikiečiai, kurių vardu nugalėtoją sveikino JAV prezidentas Reagan ir visi lietuviai.

Buvo ir kitų žymių lietuvių šachmatininkų: meisteris Kazys Škėma – Detroito bei Mičigano valstijos čempionas, dr. Algirdas Nasvytis – Klyvlando čempionas, Gediminas Šveikauskas – 1959 ir 1964 m. Bostono čempionas. 1966 m. lietuviai savo tarpe turėjo net 5 meisterius: 3 amerikiečius – Tautvaišą, Škėmą, Palčiauską ir 2 kanadiečius – Vaitonį ir Žalį.

Kanados lietuvių šachmatininkai pradėjo burtis 1948 m. "Vyčio" klubo vardu. Nuo 1949 m. varžėsi Toronto miesto klubų pirmenybėse, kurias laimėjo 1950 ir 1955 m. Grupėje buvo: Povilas Vaitonis, J. Matusevičius, Raimondas Paškauskas, Ričardas Rimas, Herbertas Stepaitis, Albinas Tarvydas ir A. Sirutis. 1959 m. laimėjo komandines ŠALFASS pirmenybes Detroite. "Vyčio" šachmatininkų veikla tęsėsi iki 1960 m. Vadovaujant P. Mačiulaičiui, šachmatų sekcija buvo atgaivinta prie "Aušros" klubo. 1960-61 m. laimėjo II vietą Šiaurės Amerikos sporto žaidynėse. Taip pat dalyvavo *Toronto Chess* lygos A grupėje. 1962-63 m. sekcijos vadovais buvo – B. Genčius ir V. Petrauskas.

Vytauto Genčiaus ir Beniaus Jackaus pastangomis 1977 m. buvo įsteigtas Toronto lietuvių šachmatų klubas. 1978 m. surengė Pasaulio lietuvių šachmatų varžybas pagal Kanados šachmatų federacijos taisykles. Dalyvavo geriausi laisvojo pasaulio lietuvių šachmatininkai, jų tarpe mūsų iškilieji: meistr. P. Vaitonis, 1951 ir 1957 m. Kanados čempionas, USCF meistr. V. Palčiauskas, Detroito ir Mičigano meistr. K. Škėma, Australijos lietuvių p-bių nugalėtojai Baltutis ir Dambrauskas, ŠALFASS p-bių laimėtojai – K. Merkis (1955), E. Staknys (1977) ir kiti. Varžybas netikėtai laimėjo Rimantas Vaičaitis, įveikęs visus varžovus; III vieta atiteko hamiltoniškiui Juozui Chrolavičiui. 1979 m. komanda buvo įjungta į Kanados meisterių klasę ir Toronto metro varžybose 1983 m. užėmė II vietą, o 1981 – 1982 m. III

(Nukelta į 5-tą psl.)

LIETUVIAI PASAULYJE

JA Valstybės

Vysk. Motiejaus Valančiaus 200 metų gimimo sukaktis buvo paminėta lapkričio 25 d. Šv. Antano parapijos patalpose Detroite. Mišias atnašavo kleb. kun. A. Babonas, giedojo parapijos choras, vadovaujamas muz. St. Sližio. Po pamaldų parapijos salėje vyko minėjimas. Jis pradėtas vaišėmis. Įvadinį žodį tarė Stasio Butkaus šaulių kuopos vadė D. Petronienė, maldą sukalbėjo ir vaišių stalus palaimino kleb. kun. A. Babonas. Po vaišių istorijos mokytoja S. Kaunelienė apžvelgė didžiojo Žemaičių vyskupo gyvenimą ir jo darbus. Pasak paskaitininkės, vykupas pasižymėjo dideliais gabumais ir darbštumu. 1828 m. Vilniaus katedroje įšventintas kunigu ir paskirtas darbuotis Vilniaus vyskupijoje, Moziriaus apskr. 1834 m. grįžo į Žemaitiją ir tapo Kražių gimnazijos kapelionu; čia pradėjo rinkti ir medžiagą savo istoriniam veikalui "Žemaičių vyskupija". 1950 m. paskirtas Žemaičių vyskupu. Buvo geras ganytojas ir puikus administratorius. Per jo vyskupijos valdymo metus pastatytos 25 šventovės ir atnaujinta 20 šventovių. Jis buvo rašytojas, istorikas, tautos švietėjas ir jos blaivintojas bei tautinio atgimimo pradininkas. Vysk. M. Valančius mirė 1875 m., palaidotas Kauno katedroje. Meninės programos dalyje D. Jankienė paskaitė Vyskupo apsakymą "Petris ir Onelė", o aktorius V. Ogilvis skaitė ištraukas populiariausio vyskupo kūrinio "Palangos Juzė". Šia proga A. Vaitiekaitis surengė apie vyskupo darbus, paskutinį jo testamentą, įvairius užrašus, žemaičių patarles parodėlę. Minėjimą organizavo Stasio Butkaus šaulių kuopa ir Šv. Antano parapija.

Australija

A. a. Salomėja Bungardienė, eidama 75-tuosius metus, mirė spalio 30 d. Grace McKeller slaugos namuose Geelonge. Velionė gimė 1926 m. gruodžio 16 d. Londone, Anglijoje. Salomėjos tėvai Jonas ir Juzė Siniušai užaugino šešias mergaites ir vieną berniuką. Ji nuo mažens buvo auklėjama lietuviškoje dvasioje. Lankė savaitgalio mokyklą, šoko tautinius šokius, giedojo lietuvių parapijos chore, dalyvavo lietuviškuose renginiuose. 1947 m., prasidėjus lietuvių emigracijai iš Vokietijos į Angliją, tarp naujų ateivių buvo Liudas Bungarda. Salomėja su Liudu susipažino ir 1949 m. Šv. Kazimiero lietuvių šventovėje Londone susituokė. 1956 m. jaunieji Bungardos nutarė persikelti į Australiją, kur Geelonge gyveno Liudo brolis. Čia velionė nuo pat pradžios įsijungė į lietuvišką veiklą: priklausė lietuvių bendruomenei, sporto ir skautų klubams, dainavo lietuvių chore. Už skautišką veiklą buvo apdovanota medaliu. Ilgainiui velionė susirgo cukrine liga, nuo kurios labai pablogėje sveikata. Reikėjo operuoti, neteko vienos, o 2001 metais ir kitos kojos. Nuo šios operacijos ji neatsigavo ir po poros mėnesių mirė. Buvo iš Holy Family šventovės palaidota rytų Geelongo kapinėse. Per pamaldas giedojo choro "Viltis" dainininkė St. Lipšienė. Atsisveikinimo žodžius tarė LB Geelongo apylinkės valdybos vicepirm. K. Starinskas ir klubo "Vytis" pirm. Aleksas Wiasak. Jos liūdi vyras Liudas, dukterys Angelė ir Teresė, seserys Londone Anglijoje.
(*Tėviškės aidai* 2001 m. 24 nr.)

Italija

Kun. Rimas Skinkaitis, Popiežiškosios Šv. Kazimiero lietuvių kolegijos Romoje studentas iš Vilkaviškio vyskupijos, sausio 11 d. sėkmingai apgynė daktaro disertaciją Popiežiškajame Grigaliaus universitete dogmatinės teologijos srityje. Tema: *Sakramentų įsteigimas Edward Schillebreeckx teologijoje.* Pagerbime, kurį naujam daktarui kun. Rimui Skinkaičiui surengė Lietuvių Šv. Kazimiero kolegija, dalyvavo: kolegijos rektorius prel. Algimantas Bartkus, vadovybė ir kunigai studentai, taip pat naujojo mokslų daktaro svečiai, jų tarpe kun. R. Skinkaičio mokslinio darbo vadovas prof. Rosato Philip, SJ, kuris Marijampolės Palaimintojo Jurgio Matulaičio kunigų seminarijos prefekto ir dėstytojo kun. Rimo Skinkaičio rūpesčiu jau yra pabuvojęs Lietuvoje, Vilkaviškio ir Kauno kunigų seminarijose. (Ses. Elzbieta, SF)

Vokietija

Vasario 16-tosios gimnazija Huettenfelde minėjo Vokietijos vienybės dieną. 1990 m. spalio 3 d. įvyko Rytų ir Vakarų Vokietijos susijungimas. Minėjime gausiai dalyvavo lietuviai ir vokiečiai. Programą atliko gimnazijos moksleiviai. Po įvadinio gimnazijos direktoriaus A. Šmito žodžio iš vyresniųjų kalbėjo tik istorijos mokytojas R. Schmitt, pažymėdamas, kad Vokietijos vienybės diena liečia ne tik Vokietiją, bet ir kitus kraštus. Susivienijimo tema referatus skaitė aukštesniųjų klasių mokiniai: A. C. Helneich, J. Čajeskaja, T. Guenderoth, S. Bandoriūtė, E. Ladygaitė ir K. Hahl. Mokiniai rašė apie Berlyno sienos atidarymą, tą dieną žmonių džiaugsmingus išgyvenimus, vokiečių masinį bėgimą į Vakarus per Vengriją, apie laisvės atgavimą Vokietijai, Lietuvai ir visai Rytų Europai. Meninę programą atliko mokiniai: R. Bardžiukaitė, G. Petrulytė, S. Loiterytė, L. Šablinskas ir A. Damijonaitis. Jie grojo Bacho, Račiūno, Bonsoriaus ir Beethoveno kūrinius bei *Ispanišką šokį.* Į programą įsijungė Huettenfeldo vyrų choras, vadovaujamas chorvedžio W. Moos, atliko šešias dainas. Po to lietuviai ir vokiečiai minėjimą užbaigė vaišėmis.
(*Europos lietuvis* 2001 m. 12 nr.).

Lenkija

Lenkijos laikraštis *Rzeczpospolita* rugsėjo 12 d. laidoje rašė, kad lietuviškos klasės sugrįšiančios į Seinų gimnaziją. Taip pareiškęs Lenkijos edukacijos (švietimo) ministeris L. Sprawka. Švietimo ministerija kreipėsi į finansų ministeriją, kad Seinų valsčiui būtų papildomai paskirta 30,000 zlotų lietuviškų klasių išlaikymui. Seinų valsčiaus viršaitis pasakė, kad lietuviškos klasės bus suorganizuotos tada, kai valsčius gaus pažadėtus pinigus. Valsčiaus vadovybė buvo paruošusi švietimo ministerijai išsamų apskaičiavimą dėl lietuviškų klasių išlaidų Seinų gimnazijoje. Apskaičiavimai parodė, kad valsčiui kaip tik trūksta 30,000 zlotų, kad galėtų užtikrinti lituanistikos mokymą gimnazijoje. (*Aušra* 2001 m. 17 ntr.). **J. Andr.**

BPL Import/Export
SIUNTINIAI Į LIETUVĄ
SKAMBINTI
Petras Brasas
(905) 545-8868

Pirmasis lietuvių bankelis Kanadoje, įsikūręs nuosavuose namuose –

"TALKA" LIETUVIŲ KREDITO KOOPERATYVAS
830 Main Street East, Hamilton, Ontario L8M 1L6
Tel. 905 544-7125

Darbo valandos: pirmadieniais, antradieniais ir ketvirtadieniais – nuo 9 v. ryto iki 5 v.p.p., trečiadieniais – nuo 9 v. ryto iki 1 v.p.p., penktadieniais – nuo 9 v. ryto iki 7 valandos vakaro, šeštadieniais – nuo 9 v. ryto iki 12 v. dienos. Liepos ir rugpjūčio mėnesiais šeštadieniais uždaryta.

AKTYVAI PER 43 MILIJONUS DOLERIŲ

MOKAME UŽ:		PASKOLAS	
kasd. pal. čekių sąsk. iki	0.75%	Asmenines nuo	6.50%
santaupas	1.00%	nekiln. turto 1 m.	4.60%
kasd. pal. taupymo sąsk.	0.75%		
INDĖLIAI:			
90 dienų indėlius	1.25%		
180 dienų indėlius	1.25%		
1 m. term. indėlius	1.85%		
2 m. term. indėlius	2.35%		
3 m. term. indėlius	3.10%		
4 m. term. indėlius	3.35%		
5 m. term. indėlius	3.85%		
RRSP ir RRIF (Variable)	1.00%		
1 m. ind.	1.85%		
2 m. ind.	2.35%		
3 m. ind.	3.10%		
4 m. ind.	3.35%		
5 m. ind.	3.85%		

- *Nemokami čekių sąskaitų apmokėjimai.*
- *Narių santaupos apdraustos TALKOS atsargos kapitalu 3 mil. dol. ir Kanados valdžios iki $100,000.00 sumos draudimu*

Sekite kasdieninę informaciją apie procentus "Talkoje"
MASTER CARD KREDITO KORTELĖ – INTERAC KORTELĖ
TINKLALAPIS: www.talka.net

Nutilo brandi jo giesmė...

2001 m. gruodžio 17 d. palydėjome a.a. ALEKSANDRĄ PAULIONĮ į amžino poilsio vietą Šv. Jono lietuvių kapinėse Mississaugoje

SLAVA ŽIEMELYTĖ

Velionis gimė Rusijoje 1917 m. Augo religinėje aplinkoje – artimas giminė buvo kunigas. Aleksas iš mažens pamėgo vargonų muziką ir religines giesmes.

Atgavus Lietuvai nepriklausomybę, Paulionių šeima sugrįžo į tėvynę ir apsigyveno Kaune. Aleksas pradėjo muzikos studijas Kauno Muzikos konservatorijoje. Lavino ir savo balsą – tikrą bosą.

1944 m. atvykęs į Vokietijos Rosenheimą, Aleksas įsijungė į vyrų kvartetą ir su koncertais gastroliavo po Vokietiją. Šis kvartetas buvo pagarsėjęs su įdomia ir gerai atliekama koncertine programa lietuvių ir kitataučių publikai.

1948 m. atvykęs į Kanadą, A. Paulionis darbo prievolę atliko sidabro kasyklose. Po to apsigyveno Toronte, važinėjo su koncertais, dalyvavo įvairiuose konkursuose, laimėjo premijų.

Tuo laikotarpiu gana daug lietuvių, prisiglaudusių Vokietijos stovyklose, pasirinko Kanadą nuolatiniam apsigyvenimui. Dideliuose ir mažesniuose miestuose kūrėsi lietuvių bendruomenės. Kun. klebonas B. Mikalauskas, OFM, įsteigė lietuvių misiją St. Catharines mieste, ir pakvietė Aleksą Paulionį vadovauti šios misijos muzikinei daliai.

1954 m. Paulionių šeima apsigyveno St. Catharines mieste, netoli Toronto. Velionis pradėjo vargonininko pareigas Angelų Karalienės lietuvių misijoje. Suorganizavo chorą, kuris buvo girdimas ne tik šventovėje, bet ir koncertų salėse. Vėliau vadovavo St. Catharines vyrų chorui St. Mary's anglų katalikų šventovėje. A. Paulionis paruošė chorą giedoti gregoriniu stiliumi ir dalyvavo įvairiuose konkursuose bei koncertuose. Vadovavo tam chorui apie dešimtį metų.

Nuo 1966 iki 1982 m. A. Paulionis savo muzikinės dalies vadovas Hamiltono Aušros Vartų lietuvių parapijoje. Ši parapija buvo gausi nariais, ir norinčių giedoti nemažai susirinko. A. Paulionis paruošė chorą dalyvauti Amerikos ir Kanados dainų šventėse ir pats buvo vienas iš dirigentų.

1982 m. A. Paulionis grįžo į St. Catharines vėl vadovauti Angelų Karalienės lietuvių misijos chorui.

Aleksas ir Veronika Paulioniai užaugino du sūnus – dainininkus. Vytautas mokėsi dainavimo Toronto Muzikos konservatorijoje, turi panašų į tėvo balsą – bosą; dainavo Kanados operoje, Vankuverio operoje, Čikagos lietuvių operoje; dalyvavo koncertų programose.

Rimas turi natūralų, gražaus tembro baritoną. Išleisdino su "Gintaro" dainininkėmis ilgo grojimo plokštelę įvairaus žanro dainų. Rimas yra Anapilio parapijos solistas, atlieka įvairius liturginius giedojimus. Yra dainavęs ir giedojęs koncertiniuose parengimuose.

Nenuostabu, kad visa šeima – dainininkai, nes vaikai dažnai paveldi tėvų talentus. Aleksas ir Veronika Paulioniai dainuodavo ir giedodavo duetus įvairiomis progomis. Veronika turi gražų mezzosoprano balsą.

A.a. Aleksas Paulionis baigė šios žemės kelionę 2001 m. gruodžio 14 d.

A.a. muz. ALEKSAS PAULIONIS

Knygų rišykla "SAMOGITIA"
meniškai įriša knygas bei žurnalus
A. PLENYS
3333 Grassfire Cres., Mississauga, Ont. L4Y 3J8. Tel. (905) 625-2412

MYLIMAI MAMAI

AtA

VANDAI KLIČIENEI

mirus, sunkią liūdesio ir netekties valandą nuoširdžiai užjaučiame RAIMUNDĄ KLIČIŲ ir jo šeimą bei artimuosius –

Lietuvos Respublikos ambasados Kanadoje tarnautojų vardu –
Ambasadorius Rimantas Šidlauskas, Ottawa

Įgulos šventovė Kaune **Nuotr. V. Kučo**

Kanados auditorija Šiaulių universitete

R. KVAŠYTĖ

Humanitariniame fakultete įrengta Kanados auditorija. Kanados centro steigimo iniciatorius – Latvijos universiteto Moderniųjų kalbų fakulteto Romanų kalbų katedros vedėjas profesorius Andrejis Bankavas, kuris aktyviai dalyvauja Kanados studijų centro veikloje Rygoje. 1999 metais buvo parengtas projektas Kanados studijų centrui steigti. Kol kas negauta teigiamo atsakymo bei paramos, tačiau Šiaulių universiteto susidomėjimas Kanada žinomas šios šalies ambasadoms Rygoje ir Vilniuje. Iš ten gaunama informacija apie rengiamas konferencijas, taip pat apie galimybes studijuoti ar stažuotis Kanadoje.

Kanados auditorija įsikūrė Humanitarinio fakulteto antrajame aukšte. Tai nėra reprezentacinė patalpa, ji naudojama pagal paskirtį – vyksta įvairios paskaitos. Tačiau ji puikiai tinka ir pažintiniams tikslams: ten vyksta su Kanada susiję renginiai. Aktuali informacija skelbiama fakultete šalia skaityklos įrengtame stende. Auditorija kol kas negali pasigirti medžiagos apie Kanadą gausa, vis dėlto jos fondai pasipildo knygomis, mokymo įstaigų lankstinukais. Kaupiami straipsniai Lietuvos spaudoje apie Kanadą, duomenys apie Kanadoje gyvenančius lietuvius, taip pat įvairi informacija apie Šiaulių universiteto ryšius su Kanada. Ateityje tai suteiks tvirtesnį pagrindą siekti Kanados vyriausybės bei šios šalies ambasados paramos Kanados studijų centrui steigti.

Tam tikra veikla jau vyksta: Šiaulių universitetui atstovauta susitikimuose su Kanados ambasadoriumi Baltijos šalims Peter McKellar (Ryga, 2000.II.4) ir su Kanados ambasados Lietuvoje programų vadybininke Egle Jurkevičiene (Ryga, 2000.IV.27), dalyvauta Kanados knygų keliaujančios parodos atidaryme Latvijos universiteto bibliotekoje (Ryga, 2000.IX.25), skaitytas pranešimas Baltijos šalių kanadistų konferencijoje "(Re)-Discovering Canada" (Vilnius, 2000.XI.11), įsijungta į kanadiečių rašytojos Gabrielle Roy draugų klubą, užmegzti ryšiai su Kanados lietuvių muziejumi-archyvu, surengtas susitikimas su Šiaulių universiteto Menų fakulteto docente Virginija Šidlauskiene "Iš Kanados sugrįžus" (Kanados auditorija, 2001.X.5).

Išradėjas ieško bendraminčių

Išrastas naujo tipo šilumos siurblys

Lietuvoje kaip ir visame pasauly žiemos pasikeitė. Kasmet – vis šiltyn. Tačiau rudeniškos darganos tebevargina žmones. Ypač riesta prasidėjus būstų šildymo sezonui. Daugelis laukia pigesnio kuro išradimo. Ne tik mokslo institutuose, bet ir vieniši užsispyrėliai suka galvas, kaip pagaminti tokį šilumos šaltinį, kad jo šiluma būtų bent kelis kartus pigesnė negu įdėtas triūsas. Šia linkme savarankiškai dirbdamas Andrius Kaminskas išrado naujo tipo labai ekonomišką šilumos siurblį.

Andrius augo Tartupio kaime, netoli Prienų, labai vargingoje 9 vaikų šeimoje. Gabus vaikas beveik savarankiškai baigė pradinius mokslus. Ypač sunkiomis sąlygomis įveikė V ir VI skyrių programas. Su skolintais vadovėliais, šiek tiek padedamas globėjų, pasirengė ir įstojo į Prienų "Žiburio" gimnaziją. Be namiškių paramos karo metais mokytis nelengva. Tuo metu ir jo globėjams buvo striuka.

Baigiantis karui, kad galėtų išvengti mobilizacijos, prisiglaudė kunigų seminarijoje. Tada joje mokėsi net 300 klierikų. Pusė jų slėpėsi nuo mobilizacijos. Seminarijoje Andrius užbaigė gimnazijos kursą ir dar 5 semestrus išklausė filosofijos bei teologijos paskaitų. Deja, sovietų valdžia vidurinio mokslo, baigto seminarijoje, nepripažino. Teko eksternu laikyti brandos egzaminus.

Toliau – mokslai Kauno Politechnikos institute. Studijuodamas mechaniką, nuo įtampos net džiova susirgo. Asketas iš prigimties, pats mokėjo su savo bėdomis kovoti – išsigydė. Būdamas 75-rių, vietoj arbatos, kavos, geria tik vandenį, valgo vegetarų maistą.

Alkaną jaunystę praskaidrindavo smuikelis, su kuriuo nesiskiria iki šiol. Gal ir sūnus Kęstutis, taip pat inžinierius, iš tėvo paveldėjo meilę muzikai.

Erškėčiuotą išradėjo naštą padeda nešti ištikimoji draugė žmona Angelė. Techninės literatūros lavinoje ji vyrui suranda naujos informacijos prancūzų kalba.

Didesnę pusę savo darbinės veiklos Andrius praleido Vilniaus skaičiavimo mašinų gamykloje, tiksliau – gamyklos specialiame konstravimo biure. Vėliau iš jų išaugo susivienijimas "Sigma", buvęs tarp pažangiausių savo srityje ne tik Lietuvoje. Čia dirbo daug talentingų specialistų, kurie turėjo išmanyti nemažai technikos sričių, ypač mechaniką, elektrotechniką, chemiją, matematinę logiką... O Andriui dar buvo reikalingos pramoninės teisės žinios, be to, privalėjo mokėti užsienio kalbų. Čia dirbdamas pagilino jau mokėtas anglų, prancūzų, vokiečių, vėliau dar išmoko italų, ispanų, čekų, švedų net ir japonų kalbų. Pastarosios mokytis privertė Maskvos globėjai, kai vilniečiai sukūrė skaičių skaitymo automatą. Jis buvo patentuotas abiejose Vokietijose, Anglijoje, Italijoje, Čekoslovakijoje, Amerikoje ir Japonijoje.

Kuriant naują techniką, daug galvosūkių iškildavo dėl lietuviškų atitikmenų. Ir šioje srityje Andrius su bendraminčiais gražiai pasidarbavo. Saujelė pasiryžėlių parašė pirmąjį trikalbį skaičiavimo technikos terminų žodyną, išleistą 1971 m. Beje, techninio žodyno autoriai dirbo, kaip ir išeivijos patriotai, laisvu nuo darbo laiku.

Išėjęs į pensiją, Andrius ir toliau už simbolinį mokestį patarinėjo išradėjams. Kai buvo atkurta nepriklausomybė, labai trūko tikybos mokytojų. Pagal žinias Andrius galėjo šioje srityje mokyti ir studentus. Deja, 4 metus vargo su pačiais mažaisiais. Net apsidžiaugė netekęs ir šio darbo.

Pagaliau atsirado laiko įgyvendinti seną svajonę. Ėmė kurti įrenginį, kuris padėtų žmonėms šilčiau ir pigiau gyventi savo būstuose. Septynerius metus skaičiavo, eksperimentavo savo daugiabučio namo rūsyje įsirengęs laboratoriją. Ir sukonstravo tokį šilumos siurblį, kuriam įrengti reikia nedaug pradinių lėšų. Nenaudojamos įprastų šilumos šaltinių (upės, jūros, nutekamųjų, gruntinių vandenų) bei šilumokaičių šilumos. Didelis išrasto siurblio privalumas – nauji darbo agentai. Tai oras arba vandens garai. Tradiciniuose šilumos siurbliuose vartojami freonai, amoniakas labai kenksmingi aplinkai, jų įrengimas daug brangesnis. Lyginant su žinomais šilumos siurbliais, naujojo ekonominis efektyvumas 3-10 kartų didesnis. Lietuvai, neturinčiai pigaus kuro, tokie ekonomiški, ekologiški siurbliai būtų labai naudingi. Deja, Andrius, kurdamas šį įrenginį, išleido visas savo santaupas, o energetikai nesuinteresuoti remti konkurentus, mažinančius jų pelnus. Tenka kreiptis į visuomenę ieškant bendraminčių ir paramos.

Galintys patarti ar paremti rašykite Andriui Kaminskui į Vilnių, Tverečiaus g. 7-33 (tel. 34 54 29).

Marija Trasauskienė,
Sausio 13-osios 27-97, Vilnius

Šachmatai ir lietuviai

(Atkelta iš 4-to psl.)

vietą. Komandą sudarė: D. Allen, P. Vaitonis, F. Rakhinthseyn, J. Chrolavičius, R. Vaičaitis, V. Genčius, I. Jurcevičius, S. Navickas, F. Demanuelle ir B. Hartman. 1976-85 m. J. Chrolavičius, V. Genčius ir R. Vaičaitis. Jie laimėjo ŠALFASS pirmenybes.

Kanados lietuvių šachmatininkai savo tarpe turėjo ir žymių asmenybių. Hamiltoniškis P. Vaitonis 1951 ir 1957 m. laimėjo Kanados meisterio titulą. 1952 atstovavo Kanadai Pasaulio šachmatų pirmenybėse Švedijoje. Devynis kartus laimėjo Ontario provincijos p-bes. Daugiametis Hamiltono čempionas.

Montrealyje lietuvių vardą gynė Ignas Žalys. Meisteris, laimėjęs daug kartų Montrealio ir Kvebeko provincijos pirmenybes. 1961 m. po Kvebeko provincijos p-bių laimėjimo gavo teisę dalyvauti Kanados uždarose p-bėse tarp 10 geriausių.

1965 m. Kanados lietuvis J. Stonkus laimėjo IV *Postal Chess* turnyre ir tais pačiais metais Kanados korespondencinėse p-bėse III vietą laimėjo J. Paransevičius. Jis įkeltas 5-ju Kanados komandon rungtynėse su Olandija.

2001-2002 m. Kanados lietuvių šachmatininkai vėl varžosi *Greater Toronto Chess League* tarp geriausių. Susibūrė Anapilio sodybos patalpose. Šiuo metu klubui priklauso: D. Allen (23 stipriausias žaidėjas Kanadoje), R. Vaičaitis (šiuo metu stipriausias lietuvių kilmės žaidėjas), F. Rakhinthseyn (gimęs Lietuvoje, 2001 m. Toronto senjorų čempionas), J. Chrolavičius (2001 m. ŠALFASS I v.), P. Vilkelis (2001 m. ŠALFASS I v.), J. Aleknevičius, L. Jonuška, I. Jurcevičius, R. Alderdice (2001 m. ŠALFASS III v.), D. Šileika, A. Rusinas, K. Pajaujis, K. Venslauskas. Taip pat bandoma organizuoti ir vaikų grupę. Žaidžiama kiekvieną antradienį 7 v.v. Anapilio sodyboje. Susidomėję prašomi teirautis tel. 905 279-1867 pas Praną Vilkelį.

Šiais bei kitais metais klubas bandys surengti tarptautinį turnyrą mūsų čempiono P. Vaitonio atminimui pagerbti *Povilas Vaitonis Memorial.* Renginys reikalauja didelio darbo ir nemažų išlaidų. Jo sėkmingumas priklausys nuo mūsų visuomenės atsiliepimų ir finansinės paramos. **P.V.**

Lietuviai veikėjai Kanados parlamentarų rengtame priėmime *Swansea Lodge* Toronte, 2001 m. gruodžio 7 d. Iš k. – KLB pirm. Rūta Žilinskienė, parlamentarė Sarmite Bulte (Parkdale-High Park), Sheila Copps, Kanados paveldo ministerė, Kanados baltiečių federacijos pirm. Algirdas Vaičiūnas **Nuotr. R. Žilinskienės**

PADĖKA

MYLIMAI MAMAI

AtA

KAZIMIERAI MANKAUSKIENEI

2001 m. spalio 11 d. mirus,

reiškiame nuoširdžią padėką klebonui kun. J. Žukauskui, OFM, diakonui Audriui Šarkai, OFM, už gedulines Mišias, maldas laidotuvių namuose ir palydėjimą į kapines. Ačiū Lilijai Turūtaitei už gražų giedojimą šventovėje.

Ačiū Alinai Žilvytienei už labai gražius atsisveikinimo žodžius koplyčioje, vaikaičiui Tony Falikowski už jautrų atsisveikinimą šventovėje, prisiminus senelės gyvenimą. Esame dėkingi karsto nešėjams, šventovėje skaitinius skaičiusiems žentui Arvydui Blyskiui, marčiai Sherrie Sadauskienei. Dėkojame už užprašytas šv. Mišias, už puikias gėles, aukas "Pagalbai Lietuvos vaikams", "Vaikų dienos centrui", "Heart and Stroke Foundation". Dėkojame pusbroliui Algiui Mankui, vos grįžusiam iš Lietuvos į Teksas ir kitą dieną atskubėjusiam į tetos laidotuves.

Ačiū p.p. Mačiams už puikiai paruoštus pusryčius ir ponioms už skanius pyragus. Visiems dėkojame už gausų dalyvavimą koplyčioje, šventovėje ir palydėjimą į amžino poilsio vietą.

Ilsėkis ramybėje brangi Mama!

Nuliūdę dukros – *Aldona Falikauskienė su šeima, Birutė Sadauskienė su šeima*

LABDAROS FONDAS

Naujų ilgalaikės globos 90-ties lovų slaugos namų statyba jau baigiama šalia Bloor gatvės tarp Kipling ir Islington požeminio stočių. LABDAROS FONDAS per MetCap Living ieško energingų žmonių šioms pareigoms:

ADMINISTRATORIAUS-ĖS
"LTC" administratorius/ė su pilnomis "OLTCA" ar tolygiomis kvalifikacijomis

SLAUGOS DIREKTORIAUS-ĖS
registruota/s slaugė/slaugytojas su mažiausiai 3 metų "LTC" arba vadybos patirtimi

REGISTRUOTŲ SLAUGYTOJŲ-SLAUGIŲ
turintys veikiančią registruoto slaugymo kvalifikaciją

SLAUGYTOJŲ-SLAUGIŲ PRAKTIKŲ-IŲ
su veikiančia registruoto slaugymo praktikos kvalifikacija

SLAUGYMO PADĖJĖJŲ/ASMENIŠKOS SLAUGOS PADĖJĖJŲ
reikalingas "HCA" arba "PSW" pažymėjimas

UŽSIĖMIMŲ KOORDINATORIAUS-ĖS IR DARBUOTOJŲ
reikalingas gerontologijos diplomas arba užsiėmimams vadovavimo pažymėjimas

SAVANORIŠKŲ PATARNAVIMŲ KOORDINATORIAUS-ĖS
(ne pilnalaikė pozicija)
reikalingas pažymėjimas arba patirties įrodymas

SĄSKAITININKO-ĖS/BUHALTERIO-ĖS
"ACCPAC" pažymėjimas ir kompiuterio vartojimo įgūdžiai

SKYRIAUS RAŠTININKO/ĖS
reikalinga raštininkystės patirtis

Lietuvių kalbos mokėjimas būtų naudingas. Pokalbiui bus kviečiami tik atrinkti kandidatai. Siųsti asmens žinias:
HUMAN RESOURCES,
MetCap Living, Toronto, Ontario
FAKSU 416-340-8337

MetCap LIVING

LABDARA FOUNDATION

A new 90-bed long-term care facility is now under construction and nearing completion between Kipling and Islington subway stations along Bloor Street in Etobicoke. MetCap Living, on behalf of Labdara Foundation, is seeking dynamic individuals for the following positions:

ADMINISTRATOR
LTC Administrator fully qualified with OLTCA or equivalent qualifications

DIRECTOR OF CARE
Registered Nurse with at least 3 years LTC or management experience

REGISTERED NURSES
Current Registered Nurse designation required

REGISTERED PRACTICAL NURSES
Current Registered Practical Nurse designation required

HEALTH CARE AIDES / PERSONAL SUPPORT WORKER
HCA or PSW certificate required

LIFE ENRICHMENT COORDINATOR AND STAFF
Recreation and Leisure certificate or gerontology diploma required

VOLUNTEER COORDINATOR (PART-TIME)
Certificate or past experience

BOOKKEEPER
ACCPAC and computer skills required

WARD CLERK
Office experience

An ability to speak and understand Lithuanian is an asset. Only candidates that will be interviewed will be contacted.
Please forward your resume to:
Human Resources
MetCap Living, Toronto, Ontario
FAX 416 340-8337

OVER A CENTURY OF SERVICE 18 74
Turner & Porter
LAIDOTUVIŲ NAMAI
TORONTE
ETOBICOKE
ir
MISSISSAUGOJE

Gairės stambiai premijai gauti

Lietuvių fondo kultūrinė-muzikinė dr. Antano Razmos vardo premija

Lietuvių fondas 2002 metams paskyrė nedalomą 25,000 JAV dolerių kultūrinę-muzikinę premiją, prisimindamas okupuotoje Lietuvoje dainuojančius tautiečius, sėkmingai kovojusius už Lietuvos valstybės nepriklausomybės atkūrimą.

Gairės premijai gauti

Kultūrinė-muzikinė premija bus skiriama muzikui arba muzikiniam kolektyvui, atitinkančiam vieną arba daugiau kaip vieną žemiau išvardintų premijos gairių:

1. Muzikui arba muzikiniam kolektyvui už kūrybinę muzikinę veiklą, skatinančią lietuvybės išlaikymą tarp lietuvių Lietuvoje ir užsienyje.

2. Kompozitoriui, sukūrusiam stambų, ryškų sceninį, simfoninį ar vokalinį simfoninį kūrinį, susijusį su lietuviška tematika ir sulaukusį teigiamo įvertinimo.

3. Įvairių sričių (operos, baleto, simfoninės, kamerinės, chorinės, vokalinės ar instrumentinės muzikos) atlikėjams-kolektyvams ir pavieniams menininkams, parengusiems gerai įvertintas programas arba spektaklius, atliktus Lietuvoje arba užsienyje, aktyviai propaguojantiems lietuvišką muziką.

Paraiška premijai gauti

Kultūrinės-muzikinės premijos paraiška yra pateikiama asmens arba organizacijos, rekomenduojant muziką arba muzikinį kolektyvą. Premijai gauti negalima rekomenduoti savęs arba savo organizacijos. Paraiška yra adresuojama premijos komisijos pirmininkui Stasiui Barui ne vėliau kaip iki 2002 m. gegužės 30 d. tokiu adresu: Mr. Stasys Baras – Lietuvių fondas, 14911 127th Street, Lemont, IL 60439, USA.

Paraiškoje būtina ši informacija: Premijai gauti kandidato vardas, pavardė arba organizacijos pavadinimas ir jų adresai. Muziko arba muzikinio kolektyvo pasiekimai, atitinkantys premijos gaires. Reikalui esant, papildoma informacija gali būti pateikiama kaip premijos paraiškos priedas. Rekomenduojančio asmens vardas, pavardė arba organizacijos pavadinimas, adresai ir parašai. Paraiška, kuri neatitinka nustatytų premijos gairių arba pristatoma rekomenduojant save arba savo organizaciją, nebus svarstoma Kultūrinėje-muzikinėje komisijoje.

Lietuvių fondo kultūrinę-muzikinę komisiją sudaro: prof. dr. Algirdas Ambrazas, operos solistas Stasys Baras, pirmininkas, prof. dr. Ona Narbutienė, sekretorė, dirigentas Darius Polikaitis, dirigentas Alvydas Vasaitis, pianistas Rokas Zubovas.

Lietuvių fondo taryba

Lietuvių fondo parama

Jau galima gauti JAV-bių LF prašymo paramos anketa

Asmenys ar organizacijos, reikalingos finansinės paramos, gali kreiptis į JAV-bių LF raštinę ir pasiimti anketas, jas užpildę grąžinti paštu arba įteikti asmeniškai iki 2002 m. kovo 15 d. Studentai stipendijų gavimo reikalu užpildę anketas jas turi grąžinti iki 2002 m. balandžio 15 d.

Paramos anketas galima užsisakyti ir per internetą: www.lithfund.org

JAV-bių Lietuvių fondo tel. 630 257-1616. Adresas: Lithuanian Foundation, Inc., 14911 127th Street, Lemont, IL 60439. **Inf.**

Lietuvos problemos "Varpe"

JUOZAS VITĖNAS

Praėjusių metų pabaigoje pasirodė "Varpo" 35 nr. Tai 212 puslapių žurnalas, kurio turinį sudaro 39 straipsniai Lietuvos gyvenimo klausimais.

Apie Lietuvos narystę Europos sąjungoje rašo prof. A. Vasiliauskas. Jis lentelėmis aiškina, kad Lietuva pagal bendrą vidutinį produktą (BVP) yra atsilikusi nuo danų 12.4 karto, o nuo portugalų – 3.9 kartų. Jis taip pat apskaičiuoja, kad Lietuva po 30 metų bus atsilikusi nuo daugumos Europos sąjungos šalių 1.5 karto, jei jos ekonominis augimas ir siektų 6%. Tačiau Lietuvos atsilikimo problemas pirmiausia ji turi spręsti pati, o įstojimas į ES yra svarbi, bet ne vienintelė tam sąlyga (29-39 psl.).

Dr. L. Milčius rašo apie Lietuvos dešiniųjų partijų susitarimo galimybes. Tačiau vasario mėn. jų trylikos pasitarime konkrečių rezultatų pasiekė tik penkios labai nežymios partijos. Kaip išeitį iš šios krizės, jis pateikia net penkis pasiūlymus (7-13 psl.).

Dr. K. Karvelis dviejuose straipsniuose apžvelgia dabartinę Lietuvos vidaus politinę padėtį ir pateikia gan liūdną vaizdą. Pasak jo, prieš dešimtmetį atsikūrusi Lietuva nyksta, lietuvybė blėsta, lietuvių skaičius per tuos metus sumažėjo apie 200, 000 ir klausia, kaip ilgai Lietuva išliks lietuviška? Taip pat valdžioje nėra žmonių, sugebančių valstybiškai galvoti ir todėl Lietuva nuvairuota į gilų griovį (15-27 psl.).

Kitame straipsnyje K. Karvelis rašo apie Lietuvos seimą, kuriuo taip pat nesidžiaugia (105-122 psl.). Pasak jo, į jį dažnai išrenkami žmonės, kurie kitur neprisitaiko. Todėl jų kvalifikacija yra labai menka. Posėdžių metu daugelis miega ar skaito laikraščius, už biudžetą balsuoja su juo nesusipažinę. Valstybės skola siekia 21 bilijoną litų.

Apie politinių partijų ateitį rašo J. Kojelis. Apžvelgęs Tėvynės sąjungos (Lietuvos konservatorių) ištakas ir pripažinęs V. Landsbergio nuopelnus Sąjūdžio revoliucijoje, jis pateikia keletą klausimų dėl partijos sunykimo. Taip pat jis svarsto krikščionių demokratų bei kitų dešiniųjų partijų atstovų seime sumažėjimą ir pateikia patarimų, kaip ruoštis ateinantiems prezidento rinkimams (61-69 psl.).

P. Noreika, demokratų partijos vicepirmininkas, savo straipsnyje kelia klausimą, ar bus duota, kas rinkimuose buvo pažadėta. Visa bėda, pasak jo, yra ta, kad valdžios viršūnėse tebevyrauja kolaboravimo liūne išsivolioję veikėjai, kuriuos iš ten išpurtyti neatsiranda jėgos, nes prieš Lietuvą veikia sąmokslas, kurio ne vienas šiandien net neįtaria. Tačiau Lietuvos stabdžiai neamžini. Kraujo pripumpusios erkės ir pačios nukrenta (71-80 psl.).

J. Petraitis straipsnyje *Išdegintos žemės politika* abejoja, ar "mums taip paprastai pavyko ištrūkti iš KGB sistemos gniaužtų". Pasak jo, galimas dalykas, kad gilumoje tebevyksta nuožmi kova už nepriklausomybę. Jei dar Lietuvoje yra keliasdešimt tūkstančių KGB užverbuotų žmonių, galima įsivaizduoti, kiek žmonių gali būti valdoma. Ir gausi emigracija gali būti inspiruota pabėgti nuo savo praeities (49-59 psl.).

A. Kučys nostalgiškai apžvelgia Lietuvoj veikusias politines partijas, kurios buvo idealistinės ir patriotinės. Per pastaruosius seimo rinkimus jos buvo iš valdžios išstumtos. Kai kurios dar turi senuosius vardus, bet ideologiškai yra sujauktos, ir taip atsitikę dėl tariamos pažangos, kuri faktiškai yra politinis nuosmukis (81-85 psl.).

Kitame straipsny *Tas sukilimas nebuvo klaida* A. Kučys įrodinėja, kad klaida buvo tų politikų, kurie pakluso svetimųjų spaudimui (160-164 psl.).

L. Bildušas straipsnyje *Jaunystės prisiminimai* pasakoja apie Čikagos lietuvių chorinę veiklą, operą ir su tuo neatskiriamai susijusį sol. V. Baltrušaitį (140-151 psl.).

Taip pat apžvelgiama gauta spauda, o žurnalo gale – skyrelis *Kudirkaičiai,* kur jų veikla pavaizduojama nuotraukomis (9 puslapiai), o jų organizacijos tarybos pirmininkė A. Šiaurienė rašo apie kliūtis ugdant jaunimo tautiškumą.

(*Varpas*, nr. 35, 2001 metai. Redaktorius Antanas Kučys. Leidžia Varpininkų filisterių draugija.)

Vilniaus Aušros Vartų koplyčios vaizdai: altorius su stebuklinguoju Marijos paveikslu ir koplyčios išorė

Kova dėl Lietuvos įvaizdžio

GEDIMINAS KURPIS

Nesenai amerikietis rašytojas Jonathan Franzen parašė romaną *The Corrections* (*Pataisos*), kuris sukėlė nepasitenkinimo audrą Lietuvoje ir JAV lietuviuose, nes toje knygoje buvo lyg ir nepagarbiai aprašyta Lietuva. Dar labiau visus sujaudino, kai knyga pakliuvo į populiariųjų knygų (*bestsellers*) sąrašą. *Lietuvos ryte* (Internete) teko skaityti daug pasisakymų prieš knygos autorių; pranešė, kad net Lietuvos ambasadorius JAV-bėse parašė rūstų laišką autoriui ir knygos leidyklai, išbarė už tokį netikusį Lietuvos vaizdavimą knygoje ir pakvietė autorių pabūti Lietuvoje ir pamatyti, kaip ten tikrai yra. Aš tai nelabai norėčiau, kad jis tą pasiūlymą priimtų, nes gali dar ką nors šmaikščiau parašyti. Bet visa ta kova už įvaizdį mane sudomino. Įsigijau tą knygą, perskaičiau ir nustebau.

"Pataisų" knyga

Knygoje aprašoma amerikiečių Lambert šeima, gyvenanti Vidurio Amerikoje: tėvas Alfred, kuriam pasenus sutriko protas, motina Enid visomis jėgomis stengiasi gyventi normaliai, o trys vaikai suaugę išsilakstė iš namų. Vyriausias sūnus Gary vedė, turi vaikų, tapo materialistu. Antras sūnus Chip, anglistikos profesorius, daktaras, praradęs darbą kolegijoje dykaduoniauja, įsiskolina seseriai, pagaliau atsiduria Lietuvoje susigundęs Gitano Misevičiaus pasiūlymu ten gerai užsidirbti. Jauniausioji Denise, išsiskyrusi, veda gana nuobodų, betikslį gyvenimą. Motina, nujausdama, kad ateina laikas siųsti tėvą į prieglaudą, parduoti namą, stengiasi suburti vaikus paskutinėms Kalėdoms "šeimos lizde". Jeigu dabar jau būtų galima pradėti kritikuoti šią knygą, reikėtų (sprendžiant pagal lietuvišką standartą) pasakyti, kad Lambert šeima Ameriką reprezentuoja nelabai gražiai, bet knyga įdomi, sklandžiai ir vaizdingai parašyta, malonu skaityti.

Tad kurgi tas netikęs Lietuvos vaizdavimas? Knygoje iš viso yra 568 puslapiai, iš jų tik 52-juose puslapiuose aprašyta Lietuva ar lietuviai, ir ten aš nieko blogo ar melagingo neradau. O, taip – autoriaus vaizduotės ten nemažai.

Autorius sakėsi Lietuvoje nebuvęs, apie ją tik spaudoje skaitęs. Bet aš manau, kad jam bent kiek padėjo lietuviškai kalbąs draugas (ar draugė), nes kai kuriuos dalykus amerikiečiui pačiam būtų buvę sunku teisingai suprasti, o sugalvoti vienam Vilniaus klubui tokį nuostabiai gražų *Musmirytės* pavadinimą būtų buvę neįmanoma.

Įdomus charakteris – Gitanas Misevičius

Kai, atgavus nepriklausomybę, VIPPPAKJRIINPB17 partija buvo valdžioje, Gitanas Misevičius buvo ministerio pirmininko pavaduotoju, vėliau Lietuvos atstovu Jungtinėse tautose, vedė amerikietę, gyveno Niujorke. Partijai rinkimuose praradus daugumą, buvo atšauktas į Lietuvą darbuotis seimo opozicijoje. Žmona, išsigandusi Gitano pasakojimų apie posovietinį Vilnių, kur "*trūko anglių ir elektros, dažnai lijo šaltas lietus, šaudoma iš pravažiuojančių automobilių, ir skurdžios dietos papildomos arkliena*", nuo jo pabėgo – pasiliko Niujorke.

Gitanas Vilniuje apsigyveno apleistoje savo partijos viloje ir tapo laisvu verslovininku (*entrepreneur*). Sudarė Interneto svetainę, raginančią palaikyti aukomis VI...B17 partiją (vienintelę provakarietišką, prokapitalistinę), dabar jau perkrikštytą į "Laisvos rinkos partijos bendrovę", ir žadėdamas, kad investitoriai už "heroiškas aukas" ne tik taps valstybės akcininkais partijai laimėjus rinkimus, bet ir paaukojusio $100 vardu bus pavadinta Vilniaus gatvė (ne trumpesnė kaip 100 m ilgio), už $5,000 – aukotojo portretas (gražiuose paauksuotuose rėmuose, 60x80 cm) bus pakabintas Valstybės herojų galerijoje istoriniuose "Šlapelių namuose" ir t.t. O kad galėtų geriau įtikinti užsieniečius tais pažadais, pasamdė amerikietį "anglų kalbos specialistą" dr. prof. Chip Lambert, kuris galėtų tiksliau ir tinkamiau suredaguoti laiškus ir atsakymus į sudomintųjų aukotojų paklausimus Internete.

"Lietuviški" puslapiai

Autorius knygoje paberia glėbį istorinių faktų apie Lietuvą. Pamini, kad Lietuva kaipo pasauliui svarbi valstybė pradėjo blėsti po Vytauto Didžiojo 1430 metais; beveik 600 metų buvo "stumdyta" tarp Lenkijos, Rusijos ir Prūsijos. Jos kalba ir geresnių laikų atsiminimai išliko, bet Lietuva tapo nedidelė ir todėl nesvarbi: XX šimtmety Gestapas ir SS sunaikino 200, 000 Lietuvos žydų, ir sovietai išvežė dar ketvirtį milijono piliečių į Sibirą nesukėlę didesnio tarptautinio dėmesio (445 psl.). Lietuvos vietovardžiai, lietuviškos pavardės bei įstaigų pavadinimai gana tiksliai parašyti su lietuviškais raidžių ženklais.

Apskritai paėmus, autoriaus lietuviai nėra blogi žmonės. Tik jų kaimynai ne kokie. Lietuvos rusas, vardu Lichenkev, privirė košės: jo draugai nušovė žmogų *Musmirytės* klube, jo Liaudies partija pradėjo suirutę, norėdama išprovokuoti prezidentą Audrių Vitkūną ("*aršų nacionalistą, lygiai taip pat aistringai nekenčiantį ir Vakarų, ir Rusijos*"). "Broliška respublika" Gudija davė Lietuvai cemento plytų su įmaišytais radioisotopais (partijos biurokratai kažkur paskaitę, kad išnaudotas uranas neutralizuojamas cementu, sugalvojo vienu šūviu nušauti du kiškius – pagaminti statybos medžiagų ir atsikratyti pavojingomis atominės energijos kuro liekanomis) *Chruščiovų* miestelio (plg. Sniečkaus miestą) prie Ignalinos atominės jėgainės statybai, nuo kurių daug žmonių , taip pat ir Gitano tėvas, mirė vėžiu.

Dar yra ir daugiau įdomių autoriaus įsivaizduotų įvykių, bet jie visi yra gana įtikinantys. Bent man atrodė, kad jei tai būtų tikrai įvykę; vargu būtų buvę kitaip, negu autorius aprašė. Tiems, kurie neįstengtų perskaityti visos knygos, "lietuviški puslapiai" yra 88-90,107-117, 127,128, 133-135, 431-458 ir 533-538.

Už ką autorius išbartas

Daugiausia pylos J. Franzen gavo už anglių, elektros trūkumų ir arklienos paminėjimą. Bet, mano supratimu, tai buvo paminėta ryšium su nepriklausomybės pradžia, sovietinės blokados laikais. Kada Chip Lambert atkeliavo į Vilnių, jis čia jau rado "troškintos jautienos, kopūstų, bulvinių blynų, alaus, degtinės, tabako, draugiškumo" ir t.t. (441 psl.). Bet kai kurie trūkumai dar ir iki dabar yra užsilikę. Apie karšto vandens trūkumus ar kokybę turbūt ne vienas iš mūsų lankydamasis Vil-

(Nukelta į 7-tą psl.),

Pasaka iš gyvenimo

Apie a.a. Danutę, 102 metų

ALĖ RŪTA

Tą švelnią, dailią mergaitę išaugino Dzūkijos žemė. Ji turėjo aštrų, kaip tėvelio, protą ir darbščias, kaip mamytės, rankas. Didelėje mažažemių šeimoje ji buvo savo gabumais pagalba, atrama, paguoda. O vėliau – savai šeimai, vaikams. Buvo ir gera tautai.

Nuo mažų dienų – protinga lietuvaitė ir jautrios sielos poetė. Savamokslė įstaigų darbuose, talentinga *(Pirmoji žibutė)* poetė. Jos eilių, dainelių, religinių ir patriotinių eilėraščių priposmuota, prirašyta ir spausdinta šimtais; nors išleido tik dvi knygeles: *Džiaugsmas nepražydęs* – būdama per 90 m., o *Daugiau nebenusidėsiu* – 100 m. Gal anksčiau nebuvo sąlygų jos knygelėms gimti...

Danutė – valios ir širdies moteris. Reikalui esant ji galėjo aštriai pratarti ("Kaip tau negėda Lietuvą pavadint 'sovietine', nes ji – pavergta!"); o kitais kartais ji galėjo švelniausia balandėle paburkuoti, užjausdama kenčiantį, dovanodama savo išaugintų gėlių, jos pačios iškeptos skanios ruginės duonos kepalėlį.

Buvo dosni, atjaučianti, aukojanti ir pasiaukojanti... Buvo pamaldi, pasitikinti Dievu ir kitus to mokė. Jos trys vaikai – kiekvienas kitoko likimo. Vyresnioji iškentėjo Sibirą, grįžo, sirgo, per jauna mirė, bet paliko gerus vaikus. Antroji – laimingai ištekėjusi, protinga, veikli ir išauginusi labai gražią lietuvišką šeimą, kad ir svetur. Tai motinos ir inteligentės lietuvės pavyzdys, tai Danutės išaugintas gražiausias žiedas. Trečiasis – nelaimingų aplinkybių auka ir Danutės didžiausias skausmas.

"Meldžiuosi, kruvinai meldžiuosi už jį ir už visus", – tai jos pasakymas apie nuolatinį, dieną ir naktį meldimąsi.

Danutė labai mylėjo gėles (pati augino!), knygas (skaitė) ir žmones – draugus (vaišino, o už mirusius meldėsi ir šv. Mišias užprašydavo, net už tolimesnius).

Danutę visi gerbė ir mylėjo. Amžiną jai atilsį duok, Viešpatie!

Los Ageles, Calif.

Marius E. Rusinas, CLU CFP
(Certified Financial Planner)
RESP, RRIF, LIF
ANNUITY, RRSP
Patarnauju visose pensijų srityse
Net Worth Financial Planning Inc.
1576 Bloor Street West
Toronto M6P 1A4
(priešais Lietuvių Namus)
416 588-2808

"Gyvieji akmenys" Lietuvoje

Katalikų bendruomenė "Gyvieji akmenys" – nedidelė, virš 20 žmonių bendruomenė, įsikūrusi Kaune. Apie ją buriasi maždaug 100 žmonių iš "Gyvųjų akmenų" maldos grupių. Jos įkūrėjos – pirmoji Lietuvos katalikų charizmininkų grupelė, pradėjusi rinktis 1986 m. Garliavoje, Kauno rajone. Maldos grupė peraugo į bendruomenę apie 1992 metus. Jos brendimui ir veiklai buvo labai svarbūs ryšiai su Amerikos katalikų charizmininkų bendruomenėmis ir vadovais, taip pat išeivijos lietuviais – ses. Igne Marijošiūte, prel. V. Balčiūnu ir Vincu Kolyčiumi. Šie bendrystės ir bendradarbiavimo ryšiai užmegzti 1990 m., kelionės po JAV metu.

Savo pašaukimą mes suvokiame kaip Dievo dovaną ir užduotį – per gyvą, kasdien Viešpaties Dvasios gaivinamą ryšį su vieninteliu Gyvuoju akmeniu – Jėzumi Kristumi – įsišaknyti Visuotinėje bei Lietuvos Tikinčiųjų Bendrijoje ir tarnauti jos dvasiniam atsinaujinimui. Todėl savo gyvenime ir misijose siekiame palaikyti bei gilinti savo ir kitų krikščioniškąjį tikėjimą, meilę, bendrystės dvasią, neišskiriant jokio dvasinio atsinaujinimo judėjimo, grupės ar krypties.

Dėkodami Dievui už tikėjimo dovaną, visomis jėgomis, giesme, žodžiu ir gyvenimo liudijimu stengiamės skelbti nuostabius Jo darbus. Asmeniškai ir susibūrę draugėn meldžiame Gyvąjį Viešpatį stiprybės liudyti Jo Evangeliją kasdienybėje, įsišaknyti Katalikų Bendrijoje bei jai tarnauti. Ypač dėkojame Dievui už tėvišką ir ganytojišką Kauno arkivyskupo Sigito Tamkevičiaus globą bei rūpestį, bendradarbiavimu ir pasitikėjimu grindžiamus santykius su kitais Lietuvos vyskupais ir nemažu būreliu kunigų bei vienuolių.

Dėl savo "istorinio pirmumo" ir tiesiog, tikime, Dievo pašaukimo, dažnai tenka imtis naujų, Lietuvoje dar negirdėtų Dievo šlovinimo, evangelizacijos ir apaštalavimo būdų (pirmosios jaunatviškos giesmės pagal Šventojo Rašto žodžius, pritariant gitarai, pirmieji didelio masto evangelizaciniai renginiai Lietuvoje, išgydymo ir išlaisvinimo konferencijos ir pan.).

Bendruomenė nuo pradžių vengė steigti savo filialus kitose vietovėse, padėdama burtis ir ugdytis savarankiškoms maldos grupėms, kurios su "Gyvųjų akmenų" bendruomene likdavo susijusios tik dvasiniais ir bendradarbiavimo ryšiais.

Dievo Apvaizdai lemiant ir tikėjimo broliams kitose šalyse padedant, "Gyviesiems akmenims", kaip pirmajai katalikų charizminei bendruomenei Lietuvoje, tekdavo tarpininkauti į Lietuvą atvykstant daugumai ją lankiusių katalikų charizminio atsinaujinimo vadovų (kun. Tom Forest, kun. Raniero Cantalamessa, OFM Cap., kun. Emiliano Tardif, kun. Rufus Pereira, Ralph Martin ir kt.). Buvo užmegzti ryšiai su daugybe dvasinio atsinaujinimo centrų ir bendruomenių visame pasaulyje, kai kuri iš jų pasitarnavo naujų maldos grupių ir bendruomenių (pavyzdžiui, "Naujosios sandoros") kūrimuisi.

Šiuos ryšius jau puoselėja kitos grupės ar bendruomenės. Kai kurie ryšiai išsiplėtojo į nuoseklų bendradarbiavimą: "Renewal Ministries" misijos Lietuvoje ir Kazachstane, nuolatinė ir visokeriopa Vinco Kolyčiaus asmeninė bei jo sutelkiama lietuvių ir kitų maldos grupių Kanadoje parama.

Turbūt visi šie dalykai lėmė, jog daugelio galvose, susidūrus su jaunatviškesniu giedojimu šventovėje ar spontaniškesne malda tikinčiųjų susibūrimuose, iškyla "Gyvųjų akmenų", o ne "charismininkų" ar kitas vardas. Kartais net prabylama apie "Gyvųjų akmenų" judėjimą Lietuvoje. Mums, "Gyvųjų akmenų" bendruomenės žmonėms, tenka dažna ir sunkoka užduotis – aiškinti, jog ne visur gitarai pritariant Dievą šlovina, savo tikėjimą žodžiu ir darbu liudija ar už žmones meldžiasi "Gyvieji akmenys". Mums, per 15 metų iš jaunimo grupės išaugusiems į šeimų bendruomenę (šiuo metu turime beveik 3 dešimtis vaikų ir anūkų), lieka tik džiaugtis, jog vis daugiau Lietuvos tikinčiųjų išgyvena tikėjimo atnaujinimą, gyvo ryšio su Viešpačiu patirtį, atsakingai įsitraukia į gyvenimą ir tarnystę Tikinčiųjų Bendrijoje – tampa "gyvaisiais akmenimis", kuriasi naujos maldos grupės ir bendruomenės, atgyja parapijos. Mes esame šio nuostabaus ir didžiulio Dievo meilės darbo dalelė.

Trumpai savo misiją nusakome taip: "Gyvųjų akmenų" bendruomenės paskirtis tarnauti Katalikų Bendrijos Lietuvoje dvasiniam atsinaujinimui, evangelizuoti ir stiprinti maldos grupes. Tiesa, jos išraiškos būdai ir barai ilgainiui šiek tiek keičiasi.

Iki 2001 m. savo paskirtį bendruomenė vykdė per tris bendradarbiaujančius, bet autonomiškus padalinius: Evangelizacijos centrą, "Timotiejų misiją" ir leidyklą "Gyvieji akmenėliai". Į konkrečius jų darbus įsitraukia "Gyvųjų akmenų" bendruomenės ir maldos grupių nariai, Evangelizacinė bendruomenė "Naujoji sandora", maldos grupės "Ugnies vaikai" ir kitų Kauno maldos grupių bei bendruomenių nariai. Vykstama į kitas vietoves, bendradarbiaujama su vietos parapijomis, centrais ir maldos grupėmis.

Šiuo metu "Gyvųjų akmenų" bendruomenė organizuoja Atsinaujinimo dienas, tęsia "Timotiejų" misijas (evangelizacijos tęstinumas ir pagalba maldos grupėms), leidžia žurnalą *Žodis tarp mūsų*, rengia spaudai vieną kitą katalikišką leidinį ir platina iki šiol išleistą dvasinę literatūrą. Nauja jos rūpesčių sritis – rekolekcijų sodybos Raudondvaryje, šalia Kauno, įruošimas. Šiuo metu rengiamas sodybos koplyčios projektas. Galbūt šis naujas baras ilgainiui mums taps svarbiausias – mokytis liudyti Evangeliją gyvenimu, "atnašauti dvasines aukas, priimtinas Dievui per Jėzų Kristų" (I Pt 2,4-5). **D.Š.**

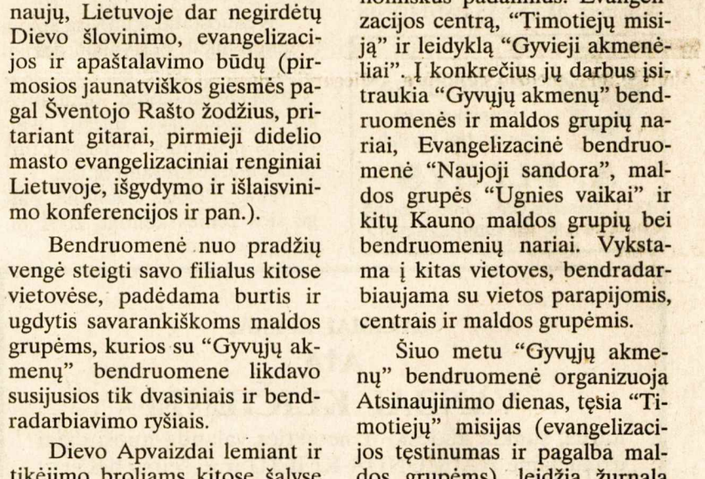

Brazilijos lietuvių grupė garsiojoje krašto šventovėje Aparecida su savo plakatu **Nuotr. A. Rudžio**

MYLIMAI MAMYTEI
AtA
EUGENIJAI ČEPIENEI
iškeliavus amžinybėn, nuoširdžiai užjaučiame dukras – IRENĄ, MARGARITĄ, JOANĄ, jų šeimas bei artimuosius –

Žiobakų šeima

Paliko freską iš lietuviškų žodžių

Rašytoją EDVARDĄ VISKANTĄ į Petrašiūnų kapines palydėjus (1902-2002)

VIDMANTAS VALIUŠAITIS

Amžinai atsisveikinti su žmogumi visada yra sunku, tačiau kai kada tas atsisveikinimo jausmas stiprina pasiliekančiuosius tauriu velionies gyvenimo pavyzdžiu. Palydėję į paskutinę kelionę kolegą žurnalistą, vertėją ir rašytoją Edvardą Viskantą (1902-2002), kaip tik ir galime pasidžiaugti šviesiais jo asmenybės bruožais, palikusiais jį pažinojusiųjų širdyse ryškius pėdsakus.

Nekalbėsiu čia apie velionies žurnalisto ir vertėjo talentą, kuriuo jis reiškėsi per savo ilgą ir dramatišką gyvenimą. Kalbėsiu apie viltį, kuri niekada neužgeso jo širdyje net ir tamsiausiais išbandymų laikotarpiais, kai buvo baudžiamas ir kalinamas vien už tai, kad buvo labiau išpruseęs, plačiau apsiskaitęs, daugiau pasaulio regėjęs žmogus. Nepaisant nieko, jis niekada neištarė rūsčių pasmerkimo žodžių savo kankintojams ir vargintojams, bet ištvermingai ėjo Kūrėjo nužymėtu keliu, keldamas sau didelius, atrodytų, nepasiekiamus tikslus. Jis žinojo, jog žmogaus gyvenimas yra vertas meilės, yra per brangus, kad būtų išeikvotas neapykantai. Ir tuos didelius tikslus jis pasiekė: atsigręžus atgal ir suskaičiavus Edvardo Viskantos išverstas knygas, parašytus straipsnius, sunku patikėti, kad šitiek gali padaryti vienas žmogus.

Žvelgiant į velionies gyvenimą, prisimena didžios renesanso asmenybės (velionis mokėjo vertinti ir žavėtis renesanso žmonėmis) – skulptoriaus, tapytojo, rašytojo, mąstytojo – Mikelandželo (Michelangelo) posakis: "Didžiausias pavojus daugeliui iš mūsų yra ne tas, kad mūsų tikslas bus per aukštas ir jo nepasieksime, o tas, kad jis per žemas ir bus pasiektas". Mikelandželo, kuriam iki aštuoniasdešimt devintojo gimtadienio buvo likusios kelios dienos, vis dar kūrė skulptūras, tapė, rašė ir kalbėjo apie aukštus siekius.

Iki paskutinės gyvenimo akimirkos gyvybingas, gyvenimu besidomįs ir kūrybingas buvo ir velionis Edvardas Viskanta, kuriam iki šimtojo gimtadienio tebuvo likusios kelios savaitės. Savo jaunatviška siela ir tinkamu gyvenimo pavyzdžiu velionis tarsi liudijo Mikelandželo priesaką: "Siekite aukštų tikslų". Jis buvo gyvoji, bet jau paskutinė jungtis, tarp prieškario nepriklausomos ir dabartinės laisvos Lietuvos žurnalistų bendruomenės, š.m. sausio 31 d. pažymėsiančios Lietuvos žurnalistų sąjungos 80-metį. Jis buvo iš tų prieškario Lietuvos šviesuolių kartos, kurie sugebėjo įžvelgti, mokėjo susitelkti ir kantriai bei ištvermingai siekti didelių tikslų.

E. Viskantos katorgininko ir temtinio biografijos puslapiai dramatiška gaida aidi greta daugiau kaip 50-ties pasaulinės literatūros klasikos veikalų (nekalbant jau apie kitką), išverstų iš prancūzų, italų, vokiečių bei rusų kalbų. Ir išverstų subtiliai, su giliu kalbos jausmu ir žodžio vertės pajautimu, turtinga ir gaivalinga lietuvių kalba, įvesdinusia tuos kūrinius į lietuviško žodžio žemę ir pavertusia neatskiriama mūsų kultūros dalimi. Toks gyvenimo žygis atrodo sunkiai įvykdomas ir sveikam, laisvos žemės žmogui. O jį atliko trapios sveikatos ir pusę šimtmečio nelaisvėje gyvenęs kultūros darbininkas. Tai panašu į Mikelandželo ryžtą išpuošti Siksto koplyčią, kurios lubas didis renesanso menininkas ištapė gulėdamas ant nugaros ir dirbdamas kasdien ketverius metus – nuo 1508 iki 1512. Tokį planą mažesni dailininkai būtų palaikę neįmanomu, o tačiau Mikelandželo jį įvykdė. Savo planą – reikšmingai praplėsti lietuviškos kultūros akiračius – su kaupu įvykdė ir Edvardas Viskanta.

Jo gyvenimas yra pamokantis. Nors man, kaip žymiai jaunesniam literatui, neteko daug bendrauti su velioniu tiesiogiai, tačiau ir tų retų susitikimų pakako pajusti asmenybės šviesą. Įsidėmėjau žodžius: niekad neprarask vilties, puoselėk aukštus tikslus ir mąstyk plačiai: neklausyk tų, kurie rodo tavo ribotumą, visada atmink: kai ginčijiesi dėl savo ribotumų, daraisi ribotas; pavojingiausia – ne didelės viltys, o beviltiškumas.

Mielas Edvardai, ačiū už gyvenimo pavyzdį. Ilsėkis ramybėje žemės, kurios garbei gyvenai ir dirbai.

Alain Stanké, medžio skulptūra – Miegantis knygų mėgėjas
Iš leidino *Livres-S*

Šv. Petro ir Pauliaus atlaidai Punske 2001 m. birželio 29 d. Procesija aplink šventovę **Nuotr. J. Kuliešiaus**

Kova dėl Lietuvos...

(Atkelta iš 6-to psl.)

niuje patyrė. Sykį ir aš pyliau į vonią karštą vandenį (1995 metais), ir jau beveik baigiant pradėjo bėgti rudas, purvinas vanduo. Reikėjo perpilti tris kartus, kol turėjau užtenkamai švaraus vandens išsimaudyti.

Šilumą miesto butuose ir šiais laikais pradeda leisti nustatytą metų dieną, o jei pašąla anksčiau, visi sėdi šaltuose butuose apsivilkę po kelis megztinius. Taigi autorius nemelavo, bet ar anglių šildymui pritrūko, ar čia tik biurokratijos kaltė, sunku žinoti. O dėl arklienos, tai galiu pacituoti ir blogesnių dalykų. *Lietuvos ryto* (Internete) priedas *Laikinoji sostinė* 2001.XII.7 laidoje paskelbė, kad Kaune, Žaliakalnyje, buvo nelegaliai pardavinėjamas "užterštas, žmonių sveikatai ir gyvybei pavojingas mėsos faršas". Toliau toje žinutėje paaiškėjo, kad tai galėjo būti šunų ir kačių mėsa, nes netoli prekeivių namų esančiame šiukšlyne buvo "suverstos šunų bei kačių letenėlės". O užpernai, viešėdamas Lietuvoje, sužinojau, kad pardavinėjant turguje triušių mėsą, bent ant vienos iš jo kojelių turi būti palikta šiek tiek kailiuko. Pasak maisto inspektoriaus, kad būtų aišku, jog čia ne katinas...

Įvaizdžio palaikymo reikšmė

Dėl Lietuvos įvaizdžio Amerikoje mums galima būtų mažiau jaudintis. Dauguma amerikiečių nežino nieko apie Lietuvą, nes jiems tai nebūtina. Iš likusiųjų didelė dalis nežino, kur ji yra. Sykį, jau senokai, teko svečiuotis amerikiečių tarpe. Viena (kaip vėliau paaiškėjo, universitetą baigusi) ponia, pastebėjusi akcentą mano kalboje, paklausė iš kur aš būsiu. Sakau "Lithuania". Ji peržvelgė mane nuo galvos iki kojų sakydama: "Bet tavo tėvai buvo baltaodžiai?" Matyt, ji tą paslaptingąją "Lithuania" įsivaizdavo kažkur prie Kongo ar Zambijos.

Mes, dypukai, gyvendami pabėgėlių stovyklose Vokietijoje to nežinojome, todėl kiekvieną sykį pakliuvę į kitataučių, o ypač amerikiečių, tarpą stengėmės "reprezentuoti Lietuvą". Turbūt labiausiai dėl to, kad tuo metu atrodė, kad Lietuvos niekas daugiau nepajėgs reprezentuoti: Lietuvoje likę tik partizanų kapai, išsigandę vergai bei susovietinti parsidavėliai. Ir ją mes reprezentavome puikiai – krepšiniu, tautiniais šokiais ir dainomis, kultūringu ir mandagiu elgesiu ir pan. Taip pripratome reprezentuoti, kad mes tą perdavėme ir sekančiom kartom. Ne taip seniai Toronto *Karavano* metu pastebėjau, kaip viena vadovė barė jauną tautinių šokių šokėją, laukiantį užkulisyje savo šokio eilės: "Kaip tu drįsti kramtyti gumą – atsimink, kad tu reprezentuoji Lietuvą". Vargšelis spoksojo išsižiojęs, turbūt nesuprato ką bendro turi Lietuva su kramtoma guma, o gal net nesuprato ką jam vadovė lietuviškai sakė.

Kas svarbu ir kas nesvarbu

Naujoji išeivių banga, atvykusi legaliai ar ne visai legaliai jau iš nepriklausomybę atgavusios Lietuvos, reprezentacijos nepripažįsta: dauguma jų pasitenkina tik gerindami savo ekonominę būklę ir kartais per smarkiai besistengdami net kiaulysčių pridaro, patenka į teisėsaugos rankas. Todėl, matant kaip buvo puolamas J. Franzen žiniasklaidoje ir laiškais, "lengviau ant širdies" pasidarė, nes Lietuvoje pasilikusiųjų tarpe ir mūsų senesnėje išeivijoje dar liko žmonių, kurie rūpinasi reprezentacija ir geru Lietuvos įvaizdžiu. Tik šį sykį buvo gal truputį persistengta. Kaip pats knygos autorius pasisakė, jis yra rašytojas, ne korespondentas, todėl jam yra leista savaip įvykius, žmones ir vietas pavaizduoti, nebūtinai vien tik tikrovę aprašyti. Tą pastebėjo ir keletas *Lietuvos ryto* skaitytojų savo laiškuose.

Iš kito taško žvilgterėjus, amerikiečiai nevengia iš savęs pačių pasišaipyti, kas labiausiai gali būti pastebima automobilių buferių lipinukuose (*bumperstickers*). Kiek ten humoro apie Ameriką, amerikiečius ir jų gyvenimą! Daug humoro galima rasti ir J. Franzen *Pataisų* knygoje ir apie Ameriką, ir apie Lietuvą. Skaitytojai galėtų ją skaitydami labai gardžiai pasijuokti, o kada ras ką nors neteisingo ar blogo korespondentų parašyta apie Lietuvą *Time* žurnale, *The New York Times* ar kokiame kitame įtakingame dienraštyje, tada bus laikas tinkamai reaguoti ir ginti Lietuvos įvaizdį. Tuo tarpu aš esu linkęs padėkoti autoriui J. Franzen už *Pataisas*.

Iš lietuvių rašytojų veiklos

Čikagoje, kur šiuo metu yra LRD-jos valdyba, pirmininkaujama Stasės Petersonienės, 2001 metais įvyko keli literatūriniai renginiai.

2001 m. kovo 31 d. poetės Eglės Juodvalkės knygos *Cukraus kalnas* sutiktuvės. Su Eglės Juodvalkės biografija supažindino Stasė Petersonienė. *Cukraus kalną* aptarė literatė Aušra Veličkaitė. Eglės Juodvalkės kūrybą skaitė aktorė Audrė Budrytė ir pati autorė. Vakarui vadovavo Regina Oraitė.

2001 m. spalio 5 d. Jaunimo centre, Čiurlionio galerijoje, įvyko 1999 m. Lietuvių rašytojų draugijos literatūros premijos įteikimas rašytojai Nijolei Jankutei už knygą *Atvirukai.* Premijai skirti komisiją sudarė Jurgis Jankus, Eglė Juodvalkė ir Stasys Džiugas (pirmininkas). Mecenatas – Lietuvių fondas. Premijuotąją knygą vaizdingai aptarė Aldona Šmulkštienė. Buvo gražių sveikinimų ir daug gėlių. Žinoma, pats mieliausias sveikinimas laureatei buvo iš Australijos, iš dukters ir žento. Meninę dalį atliko solistė Nijolė Penikaitė ir pianistė Gintė Čepinskaitė.

Kasmetinis literatūros vakaras *Pavasaris rudenį* įvyko 2001 m. lapkričio 9 d. Jaunimo centre. Savo kūrybą skaitė Irena Gelažienė, Nijolė Jankutė, Kornelijus Jazbutis, Eglė Juodvalkė, Audra Kubiliūtė-Daulienė, Sigutė Lukauskaitė, Ričardas Spitrys, Teresė Pautieniūtė-Bogutienė, Regina Oraitė, Laimutė Tornau, Vilija Vakarytė. Vakaro vadovė – rašytoja Nijolė Jankutė. Rašytojas Česlovas Senkevičius iš Kanados programos dalyvius apdovanojo savo naujai išleista novelių knyga *Ketvirtoji upė.*

2001 m. mirė šie Lietuvių rašytojų draugijos nariai: kun. Vytautas Bagdanavičius, Adomas Jasas, Audronė O.B.-Balčiūnienė, Romualdas Kisielius, Danutė Mitkienė, sulaukusi per 100 metų, Zenta Tenisonaitė-Hellemans Belgijoje, dr. Ilona Maziliauskienė Kanadoje, Pranas Kozulis Kanadoje, Vladas Vijeikis, Liudas Dovydėnas (mirė 2000.VII.14 Vilniuje).

Draugijos nariai, sulaukę garbingo amžiaus: poetas Bernardas Brazdžionis – 95 m., Kazimieras Barėnas – 94, prof. Vincas Maciūnas – 92, dr. Alfonsas Tyruolis-Šešplaukis – 92, Vanda Vaitkevičienė – 91, Andrius Mironas – 90, Apolinaras Bagdonas – 90. Šiuo metu draugijoje yra 79 nariai.

Egzodo vaikų ir jaunimo literatūra (1945-1990 m.) baigė paruošti literatūrologas prof. dr. Vincas Auryla, talkinant Lietuvių rašytojų draugijos pirm. Stasei Petersonienei ir rašytojui Stasiui Džiugui. Pirmąjį tomą sudaro proza (išeis iš spaudos 2002 m. pavasario pradžioje). Leidžia akcinė leidykla "Šviesa" Kaune. Remia Lietuvių fondas (JAV), II tomas – poezija išeis 2002 m. pabaigoje.

Vaikų rašytojo Stasio Džiugo vaikams rinktinė *Kiškis veža dovanų* leidžia Lietuvos rašytojų sąjungos leidykla Vilniuje. Rinktinė bus iliustruota. Jos leidimą remia Tautinis kultūros fondas. **Inf.**

Atsiųsta paminėti

Stasys Ramanauskas, SAPNAI IR SVAJONĖS. Apsakymai ir humoreskos. Iliustracijos Irmanto Myniotos. S. Jokužio leidyklaspaustuvė, SL 432 (Nemuno g. 139, LT-5799, Klaipėda). Tiražas – 1000 egz. Klaipėda, 2000 m., 135 psl.

Nedidelė tai knygelė, bet pilna šmaikščių pasakojimų, humoreskų. Jos autorius – buvęs kolchozo darbininkas – traktorininkas bei ekskavatorius. Mažo išsilavinimo, bet nepaprasto pastabumo žmogus, pajėgiantis literatūriškai apdoroti esamas situacijas. Tai primena kaimo rašytoją Žemaitę, kuri pasižymėjo ne mokslingumu, o talentingumu. Panašiai reiškiasi ir Stasys Ramanauskas. Perskaitęs trumpus jo apsakymus, matai gyvą kolchozo gyvenimą, išreikštą vaizdžiais potėpiais. Pavaizduotas kolchozo gyvenimas, kuriame pinasi viršininkų savivalė, vargana darbininkų buitis, ypač tų, kurie sąžiningai dirba. Pats autorius knygelės pabaigoje rašo: "Per 39 metus, kuriuos išdirbau kolūkyje, mačiau daug valdininkų savivalės, paprasto kolūkiečio išnaudojimą, dorai dirbančio žmogaus apgaudinėjimą. Todėl stengiausi viską išreikšti humoreskomis. Jų herojai – tai mano bendradarbiai, kaimynai, pažįstami, žinoma, ir aš pats".

Autoriaus adresas: Stasys Ramanauskas, Butkiškių km., Kražių paštas, Kelmės rajonas, Lithuania.

LUX, 2001 m., 12 . Žurnalas jaunimui, *Naujosios sandoros* priedas. Redaktorės – S. Kotryna Danguolė Gervytė, Ieva Urbonaitė. Adresas: Domininkonų g. 6, Vilnius 2001. Techniškai labai gražiai tvarkomas mėnraštis, patrauklus savo išvaizda ir turiniu, pritaikytu jaunimui.

PENSININKAS, 7/01 (XVII metai), Redaktorius – Karolis Milkovaitis. Leidėjas – JAV Lietuvių bendruomenės socialinių reikalų taryba (2711 W. 71 Street, Chicago, IL 60629, USA). Administratorė – Elena Sirutienė. Išeina 8 kartus per metus. Metinė prenumerata – JAV-se 15 dol., Kanadoje ir kitur – 25 JAV dol.

Vereinigung der Freunde des Willibald-Gimnasiums e. V., BEITRAEGE ZU DEN BEZIEHUN – GEN ZWISCHEN LITAUEN UND EICHSTAETT. (Atsiuntė prof. A. Bammesberger, Richard Strauss Str. 48, Eichstaett 85072, Germany). Tai rinkinys straipsnių apie lietuvių pabėgėlių karo metais gyvenimą ir *Rebdorf Kloster* gimnaziją, kurią baigė daug abiturientų, jų tarpe dabartinis Lietuvos prezidentas Valdas Adamkus, PLB pirm. Vytautas Kamantas, inž. Gediminas Kurpis ir daug kitų. Leidinio viršelyje vietinėje šventovėje lietuvių įmūryta metalinė plokštė su lotyniškų įrašu, liudijančiu lietuvių karo pabėgėlių maldos toje vietoje 1945-1949 m. Knygelė 74 psl. išleista Eichstaett mieste 2001 m.

Kryžių kalno Kristui

Ir subėgo visos Žemės kryžiai
Po šiauliečių saulėtu skliautu.
Čia Kalnely meldžias jie atydžiai
Su viltim, tikėjimu šventu.

Atnešė jie ašarą ir kančią,
Sopulį iš sutemų dienų...
Klupo prie MARIJOS kojų šičia,
Kilę iš ugnies ir pelenų...

Atnešė delnuose savo širdis,
Paukščiais atplasnoję iš toli...
Ten kryželių maldos, giesmės girdis,
Ir tu savo kryžių nešt gali

Bus lengviau, – tau KRISTAUS rankos tiesias,
Pasipuošę rūdimis, krauju.
Viltys ir gyvenimas juk visas
JO TAURĖS iškėlimu nauju.

Klūpo jų čia tūkstantinės minios,
Sužydėję Rožinių žiedais...
Nuodėmingos kojos, aštrios vinys
Nemins akmenėlių JO ženkluos.

Jau trečiasis tūkstantmetis neša
Savo kryžiaus naštą ant pečių.
Žemė dreba, beržų kraujas laša,-
Kryžių Kalno KRISTAU, teik vilčių!

Sofija Šviesaitė,
Mažeikiai

KULTŪRINĖJE VEIKLOJE

Beatričės Grincevičiūtės (1911. XI.28-1988.XI.17) devyniasdešimtojo gimtadienio jubiliejus 2001 metų lapkritį buvo paminėtas jos vardo kamerinio dainavimo konkursu. Beatričė gimė Suvalkijoje, augo muzikinėje aplinkoje. Jos tėviškėn, Ilguvos dvarelin atvažiuodavo vasaroti jos tetėnas smuikininkas, dirigentas ir kompozitorius Emilis Mlynarskis, pianistas Arturas Rubinsteinas, pianistas, kompozitorius Ignacas Paderevskis, kompozitorius Stasys Šimkus ir daug kitų menininkų, poetų. Jaunystėje ji neteko regėjimo – E. Mlynarskio globojama baigė Varšuvos aklųjų ir nebylių institutą. Ten gyvendama turėjo progos klausytis pasaulio muzikos garsenybių. Grįžusi į Lietuvą įsidarbino auklėtoja Kauno aklųjų institute, bet buvo pasiryžusi lavinti savo natūraliai gražų lyrinį sopraną. 1932 metais stojo į Kauno konservatoriją, vėliau mokėsi dainavimo privačiai ir E. Laumenskienės liaudies konservatorijoje – sunku buvo aklajai dainininkei: operai netinka, o kamerinis dainavimas tuo metu nebuvo madoje. Tačiau Beatričei buvo skirta būti jo pradininke – 1937 lapkričio 24 ji pirmą kartą dainavo per radiją. Debiutantei talkino kompozitorius Balys Dvarionas. Jos balsas nustebino visą Lietuvą.

Sekė daug koncertų per radiją, keliauta po visą Lietuvą. Dainavo daug įvairiausių svetimtaučių kompozitorių (F. Schubert – jos mėgstamiausias, J. S. Bach, L. van Beethoven, J. Brahms, C. Debussy ir kt.) kūrinių, lietuvių kompozitorių (S. Šimkaus, J. Gruodžio, M. Petrausko, M. K. Čiurlionio, B. Dvariono bei vėlesnių K. Brundzaitės, V. Barkausko ir kt.) kūrinių, harmonizuotų liaudies dainų ir stambesnių kompozicijų. Jos tūkstantiniame repertuare buvo ir dvidešimties kitų pasaulio tautų liaudies dainų. Daugelis autorių jai patikėdavo savo dainas ir neabejojo jų interpretacijos tikslumu. Beatričei kūrinys buvo ne tik melodija ir žodžiai, bet ji gilindavosi į dainos turinį, kiekvieną posmą ir frazę, ritmą, akcentus, kulminaciją, reprizą. Dažnai kūrinio prasmę paaiškindavo klausytojams, ypač vaikams. Visa Lietuva ją pažinojo, laukė jos pasirodymų. Į pensiją pasitraukė 1959 metais. B. Grincevičiūtė turėjo didelę gyvenimo patirtį, galėdavo diskutuoti įvairiausiom temom; nestigo jai humoro, mokėjo aibę anekdotų. Linksmumo turėjo tiek, kad pamiršusi savo problemas, galėjo užjausti ir palinksminti kitus.

Kanados auditorija, kuri ateityje turėtų išaugti į Kanados studijų centrą, lapkričio pradžioje atidaryta Šiaulių universiteto Humanitariniame fakultete. Šio centro steigimą pradėjo Latvijos universiteto Moderniųjų kalbų fakulteto romanų kalbų katedros vedėjas prof. Andrejis Bankavas, aktyviai dalyvaujantis Kanados studijų centro Rygoje veikloje. Šiauliuose Kanados auditorija pradėta 1999 metais, kai buvo parengtas projektas studijų centrui steigti. Per dvejus metus sukaupta nemažai knygų, straipsnių apie Kanadą, jos mokslo įstaigų lankstinukų. Auditoriją globoja docentė Regina Kvašytė. Šiaulių universitete jau veikia aštuoni mokslo ir kultūros centrai: Prancūzų, Rusų, Švedų, Šveicarų kultūros centrai, Amerikos studijų centras, Šiaurės Lietuvos istorijos, Dialektologijos, Kultūrinės antropologijos centrai.

Prof. Juozo Ereto (1896-1984) ir Onos Jakaitytės-Eretienės atminimui, jo 105 gimimo metinių proga, Vytauto Didžiojo universiteto (VDU) Teologijos fakulteto aplinkoje buvo pastatytas ir prel. V. S. Vaičiūno pašventintas dailininko Ipolito Užkurnio sukurtas medinis koplytstulpis – Rūpintojėlis, pažymėtas Lietuvos ir Šveicarijos herbais. Šis Šveicarijoje gimęs mokslininkas, filosofijos mokslų daktaras, literatūros istorikas ir pedagogas, visuomenės veikėjas, Lietuvos telegramų agentūros ELTA steigėjas ir vadovas, VDU profesorius daug nusipelnė Lietuvos labui. Jis buvo pirmas inteligentas Lietuvos kariuomenės savanoris, uolus Lietuvos nepriklausomybės atkūrimo skatintojas, sporto veikėjas. 1922 m. priėmė Lietuvos pilietybę, 1923-24 m. buvo seimo nariu; nuo 1922 m. Lietuvos katalikų mokslo akademijos narys, nuo 1939 m. akademikas. 1925 metais vedė studentę zanavykę Oną Jakaitytę. 1941 metų kovą išvyko į Šveicariją, kur rūpinosi Lietuvos reikalais, rašė knygas bei straipsnius spaudoje apie "užmirštuosius baltiečius".

XXXVII Lietuvos esperantininkų suvažiavimas įvyko 2001 gruodžio pradžioje Kaune, Vytauto Didžiojo universiteto salėje. Jame dalyvavo apie 500 šios tarptautinės kalbos puoselėtojų iš visų Lietuvos vietovių ir svečių iš kaimyninių valstybių. Pagrindinį pranešimą suvažiavimui parengė Lietuvos esperantininkų sąjungos valdybos pirmininkas adv. Povilas Jegorovas. Pasibaigus šio suvažiavimo programai, vyko tradicinis renginys *Zamenhofo dienos*. Tarptautinės esperanto kalbos kūrėjas Liudvikas Zamenhofas (1859-1917) yra gimęs istorinėje Lietuvos teritorijoje, Balstogės mieste. Jis Lietuvą laikė niekad nepamirštama savo tėvyne, buvo vedęs Kauno prekybininko dukrą Klarą Zilbernikaitę. Po medicinos studijų Lenkijos Varšuvoje ir Austrijos Vienoje jis buvo gydytoju įvairiuose miestuose, tarp jų ir Veisiejuose, kur jam neseniai buvo pastatytas paminklas.

Lietuvos dailės muziejus išleido knygą-albumą *Vytautas Ignas*. Naujasis leidinys, pasak menotyrininkų, pristato išeivijos lietuvių dailininką savo kūryboje švytėjusį gimtojo krašto spalvomis. Gimęs Raseinių apskrityje, studijavęs Vilniaus dailės akademijoje ir Taikomosios dailės mokykloje Vokietijos Freiburge, 1950 metais atvyko į JAV, gyveno Čikagoje, Klyvlande ir Niujorke. Kūrė vitražus, tapybos ir grafikos darbus, iliustravo knygas, yra surengęs per 20 individualių parodų. Knyga, leidėjų žodžiais, yra padėka dailininkui, padovanojusiam daugiau kaip 100 savo darbų Lietuvos muziejams. Teksto autorė dr. Nijolė Tumėnienė apžvelgia V. Igno (Ignatavičiaus) gyvenimo kelią ir kūrybos ištakas. Lietuvoje, Vokietijoje ir JAV-jose V. Ignas mokęsis iš Justino Vienožinskio, Antano Gudaičio, Telesforo Valiaus, Vytauto Vizgirdos ir kt. Gyvendamas tiek JAV didmiesčiuose, tiek ir dabartinėje Giraitės sodyboje (netoli Putnamo, CT), pasak autorės, jis liko ištikimas lietuvių tautosakos motyvams, išsvajotus pasaulius liejo liaudiško meno spalvomis; jo ekspresyvios drobės liudija ilgesį ir vienatvę pasaulio platybėse.

(ELTOS, *Lietuvos ryto,* BNS, *7 meno dienos,* LGTIC informacija)

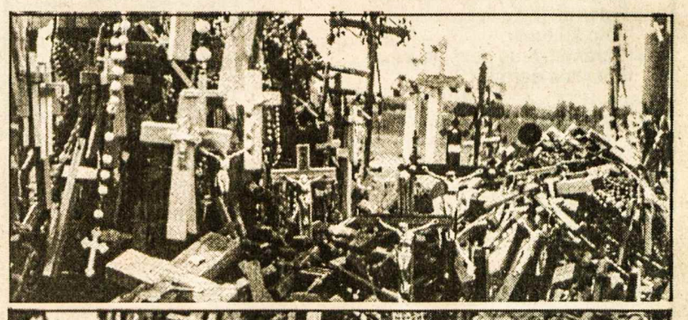

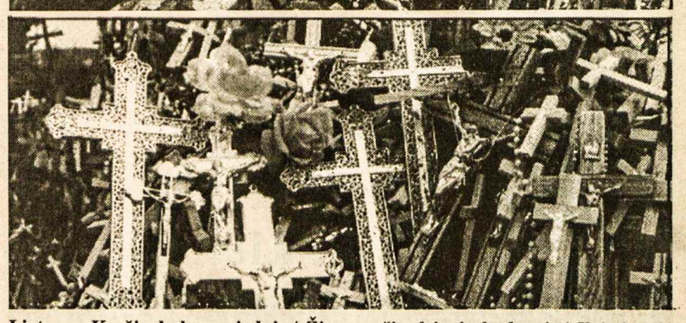

Lietuvos Kryžių kalno vaizdai: */ Žiemom čia dejuoja laukymė, / Kai siaučia tarp kryžių audra, / O kalnas, brendąs per pusnynus, / Seniai jau užmiršo skriaudas. / Kai laužė bedieviai, niokojo, / Naikino ir draskė kryžius... / Nors Popiežius čia pabuvojęs / Žavėjos, kad vėl jis gražus* **Ntr. J. V. Tumašausko**

PRISIKĖLIMO
PARAPIJOS KREDITO KOOPERATYVAS

3 Resurrection Rd., Toronto, ON M9A 5G1
Telefonai: 416 532-3400 ir 532-3414
FAX: 416 532-4816
Anapilyje telefonas: 905 566-0006

KASOS VALANDOS: pirmadieniais, antradieniais ir trečiadieniais nuo 9 v.r. iki 3.30 v.p.p.; ketvirtadieniais ir penktadieniais nuo 9 v.r. iki 8 v.v.; šeštadieniais nuo 9 v.r. iki 1 v.p.p.; sekmadieniais nuo 8.30 v.r. iki 12.45 v.p.p.
ANAPILYJE: sekmadieniais nuo 9 v.r. iki 12.30 v.p.p.; antradieniais nuo 9 v.r. iki 3.30 v.p.p.; ketvirtadieniais ir penktadieniais nuo 1 v.p.p. iki 8 v.v.

AKTYVAI per 60 milijonų dolerių

MOKA UŽ:		IMA UŽ:	
90-179 d. term. ind.	1.25%	Asmenines paskolas nuo	5.00%
180-364 d. term.ind.	1.25%		
1 metų term. indėlius	1.30%	Sutarties paskolas nuo	5.00%
2 metų term. indėlius	2.00%	Nekiln. turto paskolas:	
3 metų term. indėlius	2.50%	Su nekeičiamu nuošimčiu	
4 metų term. indėlius	3.00%	1 metų	3.60%
5 metų term. indėlius	3.40%	2 metų	4.30%
1 metų GIC-mėn.palūk.	1.30%	3 metų	4.75%
1 metų GIC-met. palūk.	1.55%	4 metų	5.55%
2 metų GIC-met. palūk.	2.25%	5 metų	5.75%
3 metų GIC-met. palūk.	2.75%		
4 metų GIC-met. palūk.	3.30%	Su keičiamu nuošimčiu	
5 metų GIC-met. palūk.	3.65%	1, 2, 3 metų	4.00%
RRSP, RRIF ir OHOSP "Variable"	1.25%		
RRSP ir RRIF-1 m.term.ind.	1.80%		
RRSP ir RRIF-2 m.term.ind.	2.50%		
RRSP ir RRIF-3 m.term.ind.	3.00%		
RRSP ir RRIF-4 m.term.ind.	3.50%		
RRSP ir RRIF-5 m.term.ind.	3.90%		
Taupomąją sąskaitą iki	1.00%		
Kasd. pal. taupymo sąsk.	1.20%		
Kasd. pal. čekių sąsk. iki.	1.00%		
Amerikos dol. kasd. pal. taupymo sąsk.	1.25%		

Duodame komercinius mortgičius

Duodame asmenines paskolas iki $50,000 ir mortgičius iki 75% įkainoto turto vertės. Parduodame pinigines perlaidas (money orders) ir kelionių čekius (traveler's cheques). Neimame mokesčio už išrašytus čekius bei apmokamas įvairias sąskaitas.

Kiti patarnavimai ***"INTERAC-PLUS" kortelė***

Mūsų tikslas – ne pelnas, bet sąžiningas patarnavimas

RUBY REAL ESTATE LTD.
REAL ESTATE BROKER
27 John Street, Toronto

MLS
JUMS TIK KAINUOS
3½%
IŠ VISO +GST

Victor Rudinskas, Broker
Tel.: 416 249-7829

ADVOKATAS
VICTOR RUDINSKAS
Tel. 416 240-0594

27 John Street, Toronto, Ontario M9N 1J4
(arti Lawrence Ave. W. ir Weston Road)

Galvojat parduoti ar pirkti nuosavybę? Mielai atsiųsiu į Jūsų namus informacines knygutes be jokių Jūsų įsipareigojimų

SKAMBINKITE

TEODORUI STANULIUI, B.A.
Associate Broker

RE/MAX WEST REALTY Inc. Tel. **416 769-1616**;
namų **416-231-4937**

Astra Travel & Services Inc.
1600 Bloor St. W., Toronto, (priešais Lietuvių Namus į vakarus)
Ontario, Canada, M6P 1A7
LIETUVIŠKA KELIONIŲ AGENTŪRA SIŪLO:
* Keliones į Lietuvą * Keliones į šiltus kraštus * Draudą * Bilietus atvykstantiems iš Lietuvos (pristatymas į namus per vieną parą) * Dokumentų vertimą * Iškvietimų sutvarkymą ir išsiuntimą * Dideles nuolaidas dažnai keliaujantiems * Sąžiningą, rūpestingą patarnavimą ir žemas kainas.
VASARĄ KELIAUJANČIŲ Į LIETUVĄ DĖMESIUI!
Iš anksto įmokėjusiems pirminę įmoką teikiama $100 nuolaida.
Tel: 416 538-1748 1-866-566-1366 (nemokamas) FAX: 416 538-4390

SMITH MONUMENT CO. LTD.
(nuo 1919 metų)
▲ Gaminame paminklus, bronzines plokštes, atminimo lenteles.
▲ Puošiame lietuviškais ornamentais pagal klientų pageidavimus.
▲ Patarnaujame lietuviams daugiau kaip 20 metų.
▲ Garantuojame aukščiausios kokybės darbą.

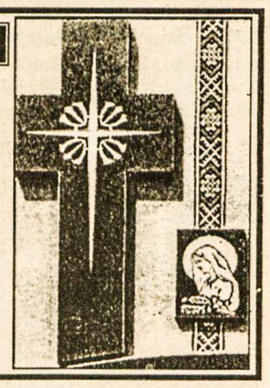

Skambinti tel. **416 769-0674**
Adresas: 349 Weston Road
(tarp Eglinton ir St. Clair),
Toronto, Ontario M6N 3P7

Kanados Lietuvių Fondas
Lithuanian Canadian Foundation
1573 Bloor St.West, Toronto, Ont. M6P 1A6

Remkime lietuvių veiklą Kanadoje!

Remkime Lietuvą!

REMKIME PER KANADOS LIETUVIŲ FONDĄ!

Išrašome pakvitavimus atleidimui nuo pajamų mokesčių.
Fondo nr. 119021236RR0001

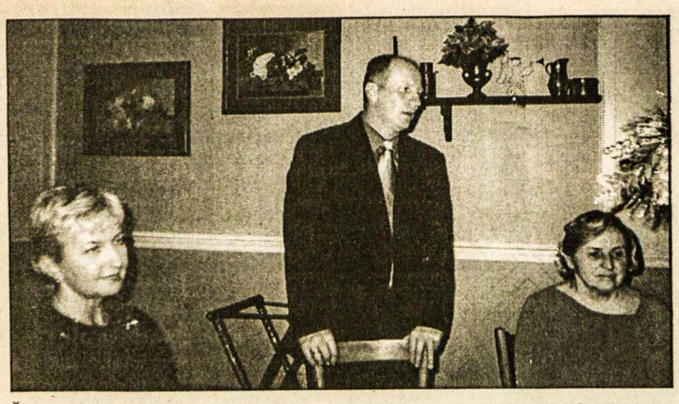

Čikagos "Lituanicos" (Liths) pirmosios komandos treneris Gediminas Jarmalavičius šio klubo veikėjų pobūvyje kalba apie ateities planus. Kairėje – jo žmona Virginija, dešinėje – Roma Bielskienė

Nuotr. Ed. Šulaičio

Kanados įvykiai

(Atkelta iš 1-mo psl.)

rio provincijoje. Jis pakeitė Hillary Weston, kuri penkerius metus sėkmingai ėjo šias pareigas. J. Bartleman gimė Orillia miestelyje (Ontario), motina *Ojibway* indėnų genties narė, ištekėjo būdama 14 metų amžiaus, tėvas europietis. Augo labai skurdžiai, nes abu tėvai buvo beveik bemoksliai. "1946 metais atvykom į Port Carling (Ontario), apsigyvenom palapinėj prie miestelio šiukšlyno", pasakojo J. Bartleman – "tėvai labai sunkiai dirbo, vėliau nusipirko namą, visus keturis vaikus išleido į mokyklą". Baigęs Port Carling gimnaziją, *Western Ontario* universitetą, Jim Bartleman 1966 metais pradėjo diplomatinę tarnybą Kolumbijos Bogotoje, vėliau Bengalijoje ir Kanados misijoje prie NATO. 1981 metais paskirtas ambasadoriumi Kuboje, vėliau Izraelyje ir vėl NATO, kol 1994 metais tapo min. pirmininko užsienio politikos patarėju. Po to buvo ambasadoriumi (*High Commissioner*) Pietų Afrikoje ir Australijoje ir pagaliau Kanados atstovu prie Europos sąjungos. Jo bendradarbiai jį apibūdina kaip "privatų ir tylų asmenį", kuris nesidrovi reikalui esant griežtai pasakyti savo nuomonę.

Urjo Kareda, buvęs Stratfordo *Shakespeare* festivalio literatūrinis vadovas (*literary manager*), Toronto *Tarragon* teatro meno vadovas ir *The Toronto Star* dienraščio teatro kritikas, mirė eidamas 57-sius savo gyvenimo metus. Gimęs 1944 metais Estijos Taline, į Kanadą per Švediją atkeliavo 1949 metais. Studijavo Toronto universitete, vėliau D. Britanijos *Cambridge* universitete, iš kur jis 1968 metais pradėjo siųsti minėtam Toronto dienraščiui savo įspūdžius apie britų kultūrinį gyvenimą ir teatrą, pavadintus *London Letter*; nuo 1971 metų reguliariai rašydavo teatrų apžvalgas, kuriose vaizdingais aprašymais ir aštria kritika atkreipdavo skaitytojų dėmesį. Stratfordo festivalio administracijoje jis buvo meno vadovo Robin Phillips dešinioji ranka, atsakingas už naujų veikalų užsakymą pas kanadiečius dramaturgus. Toronto *Tarragon* teatrui sėkmingai vadovavo net porą dešimtmečių, padėdamas įvesti į sceną daug naujų kanadiečių rašytojų veikalų.

Pirmojo pasaulinio karo metu 306 Britų sandraugos kariai buvo sušaudyti už "bailumą bei dezertyravimą". Dauguma iš jų buvo britai, penki naujazelandiečiai, keturi afrikiečiai ir 23 kanadiečiai. Australija neleido britams savo karių nuteisti mirtimi. Kanadiečiai, nuteisti mirtimi pagal tuometinius britų kariuomenės įstatymus, buvo jauni savanoriai, kai kurie iš jų net nepilnamečiai, fronte patyrę siaubą, kokio nesitikėjo. Po 80 metų tylos, praeitų metų gruodį Veteranų reikalų ministeris Otavoje Ron Duhamel viešai parlamente už tai atsiprašė, tačiau karinio teismo sprendimo nepanaikino. Bet šių 23 karių vardai bus įrašyti į sąrašą Atminimo knygoje Otavos Parlamento pastato Taikos bokšte, kartu su kovos lauke žuvusiųjų vardais.

Toronto muziejus *Royal Ontario Museum (ROM)*, norėdamas labiau sudominti ir pritraukti daugiau lankytojų, neseniai pradėjo specialias penktadienių programas. Nuo 4.30 v.v. iki 9.30 v.v. įėjimas į muziejų būna nemokamas (sumažinta įėjimo kaina į specialias parodas) ir kiekvieno penktadienio vakaras bus skiriamas kokiam nors tautiniam ar kultūriniam paminėjimui. Sausio 25 bus Australijos penktadienis, vasario mėnesio penktadieniai bus skirti *Underground Railroad* (pogrindžio organizacijos pabėgusiems juodaodžiams vergams pagelbėti, II.1), kiniečių Naujiems (*arklio*) metams (II.8), Valentino dienai (II.15), Nubijai (II.22); kovo mėnesį Valijai (III.1), Tarptautinei moterų dienai (III.8), šv. Patriko dienai (III.15) ir t.t. Iš įdomesnių kitų mėnesių penktadienių paminėtini *Jazzo* vakaras (IV.19), Lenkų vakaras (IV.26), *Viva l'Italia* su *Tafelmusik* grupe (V.3), Tarptautinis būgninkų festivalis (V.31) ir Pasaulio jaunimo vakaras (VI.28).

"Šešių genčių" indėnų rezervate, didžiausiame visoje Kanadoje, tarybos vadovo (*council chief*) rinkimus pirmą sykį istorijoje laimėjo moteris. Advokatė Roberta Jamieson, mohikanų genties narė, buvusi Ontario *ombudsman*, rinkimuose tarp keturių kandidatų surinko 49% balsų (890 iš 1,813). R. Jamieson jau seniai aktyviai darbavosi indėnų labui kaip ko-pirmininkė indėnų studijų komiteto McMaster universitete (Hamilton, Ontario), Indėnų meno festivalio įsteigėja, *Six Nations Polytechnic* instituto direktorė. Rezervato 13-kos narių taryboje jai talkininkaus dar 4 moterys. "Šešių genčių" rezervatas yra vienintelis visame Šiaurės Amerikos žemyne, kuriame gyvena visos šešios gentys, kadaise sudariusios sandorą, vadinamąją *Iroquis Confederation*, kurios senoviškoji demokratijos santvarka įtaigojo JAV konstitucijos formulę. **G.K.**

Sportas

"Aušros" žinios

– Klubo vadovyė sveikina susituokusius klubo veikėjus Ireną ir Larry Hurst.

– Mūsų salėje treniruojasi "B" mergaitės pirmadieniais, "Molekulės" – antradieniais; berniukai "A" ir "B" – trečiadieniais. Kitur treniruojasi "Atomai" – *Holy Angels*, berniukai "C" ir "D" antradieniais *Don Bosco*, mergaitės "C" ir "D" antradieniais *Michael Power* mokyklos salėje.

Krepšinio pirmenybės

ŠALFASS centro valdybos pranešimu, š.m. jaunučių krepšinio pirmenybės įvyks 2002 m. gegužės 4-5 d.d. Detroite, MI. Vykdys Detroito LSK "Kovas". Pradinė registracija turi būti atlikta iki vasario 28 d. imtinai šiuo adresu: Mykolas Abarius, P.O. Box 250309, Franklin, MI 48025-0309, USA, tel. 248-865-0243; faksas: 248-338-2625; E-paštas:michaelgcpa@ameritech.net Papildomas ryšys: Vytas Polteraitis, tel. 734-420-3137. Po registracijos bus paskelbta varžybų programa, mokestis ir kt.

Vyrų (35 m. ir vyresnių) krepšinio pirmenybės bus 2002 m. kovo 23-24 d.d. Klyvlande, OH. Vykdys LSK "Žaibas". Pradinė registracija turi būti atlikta iki vasario 1 d. šiuo adresu: Vidas Tatarūnas, 8697 Harvest Home Dr., Mentor, OH 44060, tel. 440-209-0440; faksas: 216-481-6064: E-paštas: tatarunas@ameritech.net Dalyvauti kviečiami visi klubai, užsimokėję metinį (2002 m.) ŠALFASS registracijos mokestį. **Inf.**

Salės futbolas

Čikagos "Lituanicos" vyrų futbolo komanda sausio 6 d. žaidė pirmąsias "Metroplitan" lygos salės futbolo 2002-jų metų žiemos sezono pirmenybių rungtynes. Teko pripažinti varžovų – "Vikings" komandos nežymų pranašumą, pralaimint – 0:1.

Lietuviai neturėjo pakankamai atsarginių. Be to, padaryta ir klaidų. "Lituanicai" trūko ir sportinės laimės. Bet dar likusiose 8-se rungtynėse lietuvių komanda turės galimybių atsigriebti.

"Lituanicos" eilėse žaidė: V. Žuromskas, J. Beruti, Ž. Čenys, S. Jablonskis, E. Trinkūnas, D. Šmulkys, L. Bytautas, P. Šmigelskis, N. Puškorius. Salės rungtynėse vienu metu žaidžia ne 11, bet 6 žaidėjai, kuriuos galima bet kada keisti, Žaidžiami du kėliniai po 20 minučių. Šiaip rungtynių tempas yra gana gyvas, nes aikštė nėra didelė, ir kamuolys kartais per minutę porą kartų pabuvoja prie abiejų komandų vartų. **E.Š.**

Skautų veikla

• "Romuvos" stovyklavietė šiemet švenčia 40 metų sukaktį. Ji bus paminėta stovykloje "Šiaurės žvaigždynas" vidurinį savaitgalį, rugpjūčio 10-11 d. "Šatrijos" ir "Rambyno" tuntininkai iš anksto kviečia mamytes ir tėvelius prisidėti prie šios sukaktuvinės stovyklos paruošimo ir talkos stovyklavimo metu. Stovyklos rengėjai laukia savanorių virtuvės bei kitiems darbams. Skambinti ps. Rūtai Baltaduonytei-Lemon, tel. 416 360-8122 arba s. Mariui Rusinui tel. 905 848-0320.

• Įsidėmėtinos datos: Vasario 16-tosios minėjimas – vasario 10 d. Anapilyje. Bus Mišios ir iškilminga sueiga. Visi ir visos renkasi uniformuoti 9 val. ryto. Kaziuko mugė – Prisikėlimo parapijos salėje – kovo 3 d. **M.R.**

Aukojo "Tėviškės žiburiams"

$200 – A. Rūta; **$100** – K. Mileris; **$65** – kun. V. Volertas; **$55** – V. Nausėda, S. Orvydas, M. Barteška; **$50** – K. Šlyžys; **$45** – J. Bitneris; **$35** – G. Venskaitis, M. Petronis, G. M. Šernas, A. Urbonas; **$30** – dr. G. Murauskas; **$25** – V. Šeštokas, I. Rekštis; **$20** – J. Kutka, V. Jucas, J. Lalas, J. Rutkauskas; **$15** – G. Balytienė, J. Aleknevičius, J. Mikulis; **$10** – S. Skučas, A. Valaškevičienė, J. Valiušaitis; **$8** – V. Kukoraitis; **$5** – J. Vaitiekūnas, J. Genutis, M. Besąsparienė, P. Eidukas, P. Adomaitis, J. Biliūnas, F. Jakaitis, A. Keliačius, J. A. Venslovaitis, S. Tumosa, S. Škėma.

Rėmėjo prenumeratą atsiuntė: **$60** – J. Varanavičius, A. Čižikas, D. A. Masiulis, I. Čiurlys, S. Bartusevičienė, L. Jurjonas, V. Vainutis, P. Eidukas, L. Radzevičius, D. Karosas, Z. Stonkus, O. Ziminskienė, A. Gedrimas; **$55** – A. Šetikas, J. Yurkus, J. Bušauskas, M. Gegužis, J. Kutka, E. Gutauskas, L. Grabošas, J. P. Barakauskas, L. Rudaitis, R. Renaud, E. Činčikas, J. Bėžys, J. Pacevičienė, Z. Stančikienė, A. Burbulevičius, A. Kanapka, V. Dubauskas, V. Kerbelis, A. Gudžiūnas, A. Bentnorius, P. Zaranka, P. Vytė, E. Seibutis, P. Skilandžiūnas, V. Prisčepionka, P. Butvila, E. Dapšys, A. Dainora, R. Dumčius, J. Gudavičius, B. Juodelis, P. Kareckas, A. Lukošiūnienė, E. Stunguris, W. Mastis, S. Ažuolas, F. Barakauskas, M. Noreika, V. Goldbergas, R. Rimša, P. Masys, J. Stankūnas, B. Rupšienė, G. Šetikas, V. Naras, B. Bunys, J. Kučinskas, E. Vaitkūnas, L. Rimkus, O. Juodikienė, M. Rutkevičius, V. Anskis, B. Čepaitienė, E. Blumas, J. Bitneris.

Garbės prenumeratą atsiuntė: **$100** – H. Butkevičius, K. Ražauskas, V. T. Sičiūnas, P. Sidaras, dr. J. Yčas, V. Kazlauskas, A. Klemka, J. Bakis, V. P. Jankaitis, B. Lunas; **$80** – I. Ignaitytė; **$75** – J. Vizgirda, P. Vėžauskas, O. Skrebūnienė, S. Laimikis, A. Vaickus; **$70** – K. Majauskas, B. Barisas, J. Sinkevičius; **$67** – I. Genys; **$65** – B. Ragauskienė, A. Smolskis, A. Latvaitis, M. Petronis, G. Breichmanienė, A. Kusinskis, kun. J. Žukauskas, OFM, P. Lapienis, G. M. Šernas, B. Sriubiškis, T. Tarvydas, V. Marcinkevičius, K. Bubelis, A. Godelis, M. Kupris, M. Laurinavičienė, N. Liačienė, V. Macas, P. Joga, V. Miliauskas, T. Bogušas, E. Keburis, A. Janušis, A. Pūkas, G. Dirsė, A. Urbonas, V. Pundžius, B. Sodaitis, J. Vasys, S. Jelionis. M. Galinauskas, S. Kriaučeliūnas, P. Devenis, V. Sendžikas, I. Ross.

Nuoširdus ačiū už paramą lietuviškai spaudai. Dėkojame garbės bei rėmėjo prenumeratoriams ir visiems, kurie, siųsdami reguliarią prenumeratą prideda ir auką.

ROCK OF EUROPE INC.
GRANITO PAMINKLAI, BRONZOS LENTOS

AUKŠTOS KOKYBĖS DARBAS
GERIAUSIOS RŪŠIES GRANITAS
PROFESIONALUS PATARNAVIMAS
RAŠTIŠKA GARANTIJA
(416) 232-1250
83 SIX POINT ROAD
(Į PIETUS NUO BLOOR, NETOLI ISLINGTON)
TORONTO, ON M8Z 2X3

LIETUVIŲ KREDITO KOOPERATYVAS
PARAMA

AKTYVAI per 126 milijonus dolerių

MOKAME

1.25% už 30-89 d.	term. indėlius
1.25% už 90-179 d.	term. indėlius
1.25% už 180-364 d.	term. indėlius
1.30% už 1 m. term.	indėlius
2.00% už 2 m. term.	indėlius
2.50% už 3 m. term.	indėlius
3.00% už 4 m. term.	indėlius
3.40% už 5 m. term.	indėlius
1.30% už 1 m. GIC	mėn. palūk.
1.55% už 1 m. GIC	invest. pažym.
2.25% už 2 m. GIC	invest. pažym.
2.75% už 3 m. GIC	invest. pažym.
3.30% už 4 m. GIC	invest. pažym.
3.65% už 5 m. GIC	invest. pažym.
1.25% už RRSP	ind. (var.rate)
1.80% už RRSP 1 m.	term. ind.
2.50% už RRSP 2 m.	term. ind.
3.00% už RRSP 3 m.	term. ind.
3.50% už RRSP 4 m.	term. ind.
3.90% už RRSP 5 m.	term. ind.
1.25% už OHOSP	(variable rate)
1.00% kasd. palūkanų čekių sąsk.	
1.60% už JAV dolerių 1 metų GIC	
1.25% už JAV dol. kasd. pal. sąsk.	

IMAME

už asmenines paskolas nuo	5.00%
už nekilnojamo turto paskolas (mortgages) su	
– nekeičiamu nuošimčiu (fixed rate)	
1 metų	3.60%
2 metų	4.30%
3 metų	4.75%
4 metų	5.55%
5 metų	5.75%
– su keičiamu nuošimčiu	4.00%

DUODAME
- *asmenines paskolas iki $250,000*
- *mortgičius iki 95% įkainoto turto*
- *riboto kredito paskolas (Line of Credit)*
- *komercinius mortgičius*

Nuošimčiai gali pasikeisti savaitės eigoje

NEMOKAMI PATARNAVIMAI
SĄSKAITŲ IŠLAIKYMAS • KREDITO IR DEBITO KORTELĖS ČEKIAI • PINIGINĖS PERLAIDOS (MONEY ORDERS) KELIONĖS ČEKIAI (TRAVELER'S CHEQUES)

PASLAUGOS TEIKIAMOS INTERNETU!
GALITE PATIKRINTI SAVO BALANSĄ AR APMOKĖTI SĄSKAITAS
Elektroninis paštas: parama@total.net

KITOS PASLAUGOS
KELIONIŲ APDRAUDA NARIAMS IR SVEČIAMS IŠ KITŲ KRAŠTŲ PERSIUNTIMAS PINIGŲ (WIRE TRANSFERS) Į LIETUVĄ IR KITUR

IEŠKOTE DOVANOS?
PARDUODAME LIETUVOS BANKO PROGINES MONETAS

KASOS VALANDOS:
Pirmad., antrad. ir trečiad. nuo 9 v.r. – 3.30 v.p.p.
Ketvirtadieniais ir penktadieniais nuo 9 v.r. – 8 v.v.
Šeštadieniais nuo 9 v.r. – 1 v.p.p.
SKYRIAI:
1573 Bloor St.W., Toronto ON M6P 1A6 Telefonas: 416 532-1149
2975 Bloor St.W., Etobicoke ON M8X 1C8 Telefonas: 416 207-9239

MasterCard Interac Cirrus

APLANKYKITE MŪSŲ TINKLALAPĮ: www.parama.net

DR. STASYS DUBICKAS
DANTŲ GYDYTOJAS
398 Guelph Line, Burlington
(tarp QEW ir Lakeshore Rd.)
Privati AUTO-AIKŠTĖ ("parking")
(905) 333-5553
TAIP PAT PRIIMA PACIENTUS TORONTE – 2373 BLOOR ST.W.

ROYAL LEPAGE

Jei norite pirkti ar parduoti namą, ar gauti informacijų, prašau man paskambinti. Pržadu mielai ir sąžiningai patarnauti

Lina Kuliavienė

2320 Bloor Street West
Toronto, Ontario M6S 1P2
Tel. 416 762-8255 FAX 416 762-8853

KELIONĖS Į VISUS KRAŠTUS VISOMIS ORO LINIJOMIS!

Šiuo metu 2002 m. keliones į Lietuvą dar galite užsisakyti 2001 m. kainomis!

Naudokitės proga, skambinkite man **asmeniškai!**

Turiu bilietų su nemokamai pakeičiama arba su atvira grįžimo data!

Turiu bilietų, galiojančių vienerius metus!

Jei žiemą skrendate atostogų **į šiltuosius kraštus** – pas mane pirksite už geresnę kainą. Jūsų pasirinktoji vietovė turi išparduodamų laisvų vietų – aš jas Jums gausiu! **Teiraukitės!**

Toronto įstaigoje būnu trečiadieniais tarp 11 ir 17 val. Atvažiuoti Jums nėra būtina, tik paskambinkit – sutvarkysiu! Bilietus pristatau X-PRESS paštu.

ALGIS MEDELIS @ Queen Syrena TRAVEL

133 Roncesvalles Ave.
TORONTO, Ont. M6R 2L2
Tel. 416 531-4800

ALGIS ir STEFA MEDELIAI @ ***MEDELIS CONSULTING***
45 Forest Heights Street, WHITBY, Ont. L1R 1T7 Tel. 1-905-666-9086

Visos paslaugos atsikviečiant gimines iš Lietuvos, arba Jums skrendant į Lietuvą.
JAV DOLERIUS LIETUVOJE PRISTATOM Į RANKAS PER 7 DARBO DIENAS. Kreipkitės visomis savaitės dienomis, išskyrus trečiadienius.
* * *
Atstovaujam telefoninių ryšių firmai **RapidTel.**
Minutė į Lietuvą – 41 c bet kuriuo laiku.
+Planas A: Ontario – 5 c, Kanada – 9 c, US – 10 c,
arba **+Planas I:** Canada ir US – 7.5 c.
Dėl smulkesnės informacijos kalbėkite su ALGIU MEDELIU

SKAITYTOJAI PASISAKO

LIETUVA – PASTUMDĖLĖ?

Pasauliui Lietuva egzistuoja kaip valstybė. Ir iš tribūnų Lietuvos valstybės veikėjai šneka, kad tai savarankiška ir atkakliai kurianti gerą ateitį šalis. Bet kai pasižiūri kas dedasi jos viduje, vaizdas atrodo visai kitoks. Kodėl tie, kurie kitiems kalba gražiai apie Lietuvą, ketina ją žeminti, priimdami sprendimą Lietuvos lenkams leisti į šalies dokumentą – pasą – rašyti pavardes lenkiška abėcėle. Tai kur visi įstatymai, kur konstitucija ir, apskritai, kur mes einame?

Viduramžiais Lietuva buvo didi valstybė. O dabar iš visų valstybės pareigūnų veiksmų atrodo, kad Lietuva yra "pastumdėlė" tarp kitų valstybių. 50 metų Rusija diktavo ką daryti. Galų gale iš to išsivadavom. Dabar Lenkija primetinėja savo sąlygas. Lenkija yra valsybė, kaip ir kitos su savo bėdomis ir laimėjimais. Ji nėra nei kažkuo ypatinga, nei išskirtinė. Lenkų gyvena ne tik Lenkijoje, bet ir kitose pasaulio šalyse. Ir kažkodėl nėra tekę girdėti, kad ten gyvenančių lenkų pasuose jų pavardės būtų rašomos lenkiškai. Yra valstybė, yra jos kalba ir ja viskas yra rašoma. Tai kodėl Lietuvos lenkai turėtų būti išimtis? Ar dėl to, kad abi valstybės yra kaimynės? Ar dėl to, kad Lietuva yra mažesnė? Ar dėl to, kad mūsų pareigūnai negalvoja ką daro?

Jeigu Lietuvoje neatsiranda kam prabilti tiesos į akis, tai tegu nors nenusigręžia išeivija. Nenusigręžkim, neužmerkim akių prieš tai, kas darosi. Norisi, kad Lietuva būtų garbi valstybė ir ją visi gerbtų.

Bruno Naudžiūnas,
Toronto, Ont

DAR KARTĄ APIE "MAŽAI AR DAUG?"

G. Procuta tokiu pavadinimu straipsnyje (*TŽ* 2001.XII.18) mėgina nutarti, ar daug ar mažai lietuvių gelbėjo žydus holokausto metu, ir bara istoriką dr. A. Eidintą, kad jis *Akiračiuose* (2001, nr.9) teigė: "deja, nedaugelis lietuvių bandė žydus ginti ir slėpti". Ir tuojau klausia – *nedaugelis*, lyginant pagal ką? Pats G. Procuta teigia apskaičiavęs, kad žydų gelbėtojų (vengdami tolimesnių ginčų, prileiskim, kad "ginti ir slėpti" ir "gelbėti" yra sinonimai) buvo apie 12,000. Straipsnio gale tas skaičius nei iš šio nei iš to padidinamas iki "mažiausiai apie 15, 000". Tebūnie 15,000, bet ir tuo atveju, mano manymu, dr. A. Eidintas buvo teisus, kad *nedaugelis lietuvių* bandė gelbėti žydus. Kodėl taip manau? Pagal bostoniškės *Lietuvių enciklopedijos* duomenis (LE XV, psl. 55) 1942 metais Lietuvoje buvo 2,789,587 gyventojai, iš kurių 81. 16% arba 2,263,997 buvo lietuviai. Jei bendras gyventojų skaičius ir sumažėjo nuo 1941 metų, lietuvių skaičius likosi beveik tas pats. Todėl, palyginus su lietuvių skaičiumi Lietuvoje, žydų gelbėtojų skaičius neprilygsta nei 0.67%. Ar galima būtų teigti, kad tai daug? Nei istorikams, nei politologams, nei sociologams, kaip ir man – inžinieriui, neturėtų tas nuošimtis atrodyti "daug". Tokiu mastu matuojant, ir žydų naikintojų nebuvo daug, maždaug toks pats nuošimtis, gal dar mažesnis. Klausimą gal reikėtų formuoti iš kito galo. Ką darė tie likusieji 98.66% lietuvių holokausto metu? Ar jie buvo ta, pasinaudojant kadaise JAV viceprezidento Spiro Agnew nukaltu epitetu, "tylioji dauguma"? Kiek iš jų savo širdyje pritarė nacių vedamai politikai žydų atžvilgiu, kiek nepritarė, kiek likosi atokiai nuo visos suirutės? Atsakymas į šį klausimą dar ir dabar glūdi kiekvieno sąžinėje ar jau kapuose, ir kažin ar kas sugebės išgauti tą statistiką.

Gediminas Kurpis,
Toronto, Ont.

TORONTO NT

Jungtinių Tautų visuotinio susirinkimo nutarimu, 2001 metai buvo skirti pagerbti milijonams savanorių, pozityvia veikla pasireiškiančių visame pasaulyje. Jiems įteikti specialūs pažymėjimai. Vieną tokių pažymėjimų gavo torontietis visuomenės veikėjas Stasys Jokubaitis. Pažymėjimą pasirašė Kanados paveldo ministerė Sheila Copps.

Kanados lietuviams už paramą dėkoja: Vilniaus raj. Paberžės "Verdenės" vidurinės mokyklos direktorė V. Nivinskienė, Eitminiškių mokyklos vardu – vedėjas G. Krasauskas, Eišiškių S. Rapalionio vid. mokyklos vardu – direktorius V. Dailidka ir kiti darbuotojai, Marijampolio Vilniaus raj. vid. mokyklos direktoriaus pav. N. Maskalionienė, Šilo vid. mokyklos vardu – dir. Pr. Vėželis, "Vilnijos" dr-jos Kauno sk. vardu už pagalbą Šalčininkų rajono mokykloms – Alf. Petrukevičius. Dėkojantys laiške pabrėžia aukotojų "sugebėjimą suprasti mūsų problemas ir bėdas".

Darbštus būrelis

LN kultūrinės komisijos pasitarimas-vaišės įvyko 2001 m. gruodžio 16 d. Dalyvavo 31 asmuo. Pasitarime svarstyta, kaip įtraukti veiklon daugiau žmonių, išklausyti siūlymai bei pastabos. Komisijos pirm. V. Kulnys apžvelgė veiklą-komisija dirba jau 17 metų; pradėta su 5 veikėjais, o šiuo metu jau dirba 18. Per 17 veiklos metų komisija surengė 76 paskaitas, 28 koncertus, 25 knygų sutiktuves, 5 simpoziumus; yra įsigijusi lietuviškų vaizdajuosčių, Lietuvių Namuose rodomi filmai, komisijos lėšomis įsigitas televizorius, nupirkti 2 filmavimo aparatai; komisijos lėšomis į Lietuvos bibliotekas yra išsiųstos 4063 knygos; komisija paskyrusi $2000 auką Slaugos namų statybai.

Diskusijose pasisakyta, kad komisija daug nuveikusi keldama LN vardą, tačiau iš naujai atvykstančių susilaukta nemažai kritikos. Siūlyta suorganizuoti televizijos programas lietuviams, LN trečiame aukšte įrengti meno galeriją, atidaryti interneto svetainę "Lokyje", palaikyti glaudesnius ryšius su kanadiečiais, remti ir globoti vieną vaikų darželį Lietuvoje, palaikyti nuolatinius ryšius su lietuviais menininkais.

Po pasitarimo pasivaišinta prie šventiško kalėdinio stalo.

S. Pabricienė,
LN kult.k-jos sekretorė

Knygų rinkoje pasirodė leidinys – Angelės Lauciūtės *Barakudos dienoraštis.* Tai Vilniuje išleista 264 psl. knyga, kurioje vaizdingai nušviečiamas trečiosios išeivių bangos gyvenimas Kanadoje. Knygą galima gauti Anapilio parapijos knygyne, Toronto Lietuvių Namuose ir pas autorę, tel. 416 233-5996. **B.L.**

Paieškojimas

Savo giminių ieško Nancy Kaston-Greene, kurios seneliai Agnes Nemuraitė ir Juozas Katkauskas su senelės broliu Petru Nemura vyko gyventi į JAV per Kanadą. Katkauskai pakeitė pavardę į Kaston, turėjo du sūnus Algerdą (taip parašyta) ir Albiną, dabar abudu mirė, liko 9 vaikaičiai, bent 5 provaikaičiai ir du pro-provaikaičiai. Petras Nemura su žmona Patricia turėjo 4 vaikaičius ir daug provaikaičių. Turintys giminystės ryšių yra prašomi rašyti Nancy Greene, P. O. Box 189, Williams, Oregon 97544.

KLB Toronto apylinkės tarybos susirinkimas, kuriame 2001 m. gruodžio 12 d. buvo išrinkta nauja apylinkės valdyba Toronto Lietuvių Namuose **Nuotr. K. Baliūnaitės**

Išgarsėjęs savo barzda ir alumi

Telšiškis aludaris, muzikantas, politikas ir šiaip linksmas barzdotas vyras ANTANAS KONTRIMAS yra pirmasis žemaitis, kurio pasiektas rekordas oficialiai užfiksuotas Guinness pasaulio rekordų knygoje

ELĖ KAKANAUSKIENĖ

Barzda yra solidaus ir rimto vyro papuošalas nuo neatmenamų laikų. Bėgant amžiams požiūris į barzdą ir vyriškumą tapo šiek tiek demokratiškesnis – smakrus mūsų laikais dažnai švariai gramdosi ne tik "piemenys", bet ir rimtesnio amžiaus vyrai. Vis dėlto Žemaitijos sostinėje barzdylos nėra retenybė. O pati žymiausia barzda Žemaitijoje, Lietuvoje ir, ko gero, net pasaulyje, auga ant gerai žinomo telšiškio aludario Antano Kontrimo smakro. Jos ilgis 1999 m. buvo 32 centimetrai. Tada ji ir pateko į Lietuvos rekordų knygą kaip ilgiausioji mūsų respublikoje. Dabar ji gal kokiu centimetru ilgesnė – tikriausiai ūgtelėjo per tuos praėjusius metus. Auginti šią puošmeną pradėjo 1976 m. pavasarį. Pernai, 2000 metų gegužės mėnesį, Antanas iškilmingai atšventė savo barzdos 25-erių metų sukaktį. A. Kontrimas – pirmasis žemaitis, kurio pavardė įrašyta Guinness pasaulio rekordų knygoje. Tiesa, pasak Antano, vien tik barzdos nebūtų užtekę – prireikė ir plačių pečių bei tvirto sprando. Jaunystėje barzdočius svarsčius kilnojo, turėjo pirmą sportinį atskyrį. Ranka sunkumus kilnoti bet kas gali, O barzda? Pasirodo ir barzda nemažai gali. Pradžioje Antanas barzda pakėlė statinaitę alaus, sveriančią 40 kg. 950 gramų. Vėliau mugės metu kilstelėjo centnerinį miltų maišą. Dar po to jis su barzda lėktuvą tempė. Pradžioje nesisekė – trūko diržas, kuriuo barzda prie to lėktuvo pririšta buvo, bet suradęs tvirtesnį diržą Antanas kelis metrus tą lėktuvą patempė.

Į Guinness pasaulio rekordų knygą jis buvo įrašytas 2000 m. Tais pačiais metais liepos 28 d. knygos sudarytojai atsiuntė barzdočiui puošnų pažymėjimą. Taigi tvirto ir smagaus žemaičio barzda tapo žinoma ne tik mūsų šalyje, bet ir plačiajame pasaulyje. Rašė apie ją laikraščiai, rodė per JAV ir Lietuvos televiziją. Šiemet, kovo mėnesį Holivude jis savo paties rekordą pagerino. Prieš televizijos kameras pakėlė lenkų manekenę, sveriančią 59 kg. Rekordo pagerinimas irgi užfiksuotas. Duomenys apie jį bus pateikti 2001 m. Guinness knygos laidoje. Jeigu tik to rekordo nepagerins koks kitas pasaulio barzdočius arba pats Antanas, kuris š.m. spalio mėnesį buvo pakviestas į televizijos programą Japonijoje.

Antano alus

Barzdočius visada mėgo alų. Gal dėlto 1994 m. nusprendė steigti privačią alaus gamyklėlę. Buvo Antanas iki to laiko jau keletą verslų išbandęs, bet jie nei jam, nei jo barzdai rimtesnio turto nesukrovė. Nusprendė imtis alaus gamybos manydamas, kad šis verslas jeigu ir neatneš didelio pelno, tai bent jau malonumą teiks.

Dirbo Antanas, žmona Lena ir jo vaikai – Erika, Sandra, Neringa ir Sigitas. Žemaitijoje alaus gamybos tradicijų nėra. Mūsų senoliai, anot Mykolo Lietuvio raštų, iš rugių varė žymiai stipresnį gėrimą. Teko pavažinėti po Pasvalio, Biržų kraštus, apsilankyti pas vietos aludarius. Nuoširdžiausiai su A. Kontrimu alaus gamybos pasalptimis pasidalino Pasvalio rajone Kiemelių kaime gyvenantis aludaris Bronislovas Gesevičius. Jis sakęs: "Tu man ne konkurentas. Žemaitija toli, tad galiu ir parodyti".

Pirmąjį alų pasigamino sau 1994 m. Kalėdoms. Paragavo. Atrodė, kad neblogas išėjo. 1995 m. prieš Velykas A. Kontrimas gavo leidimą Žemės ūkio ministerijoje alui gaminti ir tapo pirmuoju oficialiu aludariu Žemaitijos sostinėje.

Alų reikėjo skubiai įvardinti, tuomet nusprendė pavadinti "Antano" alumi. Dabar žemaitis dėl to apgailestauja, nes galvoja, kad reikėjo pavadinti žemaitiškai "Untuona" alumi. Alų daro pats Antanas, žmonai ir vaikams padedant. Darbas nelengvas – tenka keltis net ir ketvirtą valandą nakties patikrinti, kaip vyksta rūgimo procesas.

Darbas sudėtingas ir įdomus. Pelnas? Pelnas – minimalus. Sunku privačiai gamyklėlei konkuruoti su tokiomis bendrovėmis kaip "Švyturys", "Kalnapilis", "Ragutis". Be to, žemaičiams nelengva įprasti prie pasvalietiško "Antano" alaus skonio. Pats Antanas jį mėgsta – sakosi išgeriąs kasdien po 3 – 5 litrus. Noriai ir draugus alumi pavaišina. Parduotuvėse pirkti "Antano" alaus nebūna, tačiau ne kartą teko jo ragauti visokių švenčių, renginių vykstančių rajone, metu. Antanas – pastovus jų rėmėjas – beveik visada švenčių organizatoriai iš jo "išprašo" didesnę ar mažesnę statinaitę. Pirkti "Antano" alų geriausia ir pigiausia iš paties aludario jo namuose Gandrų gatvėje.

Paragavo "Antano" alaus ir Pomeranijoje gyvenantys kašubai – jų krašte A. Kontrimas apsilankė kartu su pulku Žemaičių kultūros draugijos narių. Praėjusių metų rudenį jie dalyvavo antrojoje Žemaičių kultūros savaitėje kašubų sostinėje Gdanske.

Pabuvojo aludaris ir Italijoje, kur kartu su žemaičių delegacija vyko pasveikinti Romos popiežiaus. Lankėsi ir Vokietijoje. Visur barzdočių lydėjo ir statinaitė "Antano" alaus.

Nors norėtų, tačiau dažnai ir ilgesniam laikui Antanas išvykti negali. Alus – tarsi gyvas daiktas ir jo be priežiūros nepaliksi. Truputį kas nors ne taip, ir gėrimas pakeičia skonį, aromatą.

Antano gyvenimas ir politika

Gimė A. Kontrimas 1953 m. gruodžio 18 d. tuo metu dar gražiame Biržuvėnų dvare šalia Virvytės upės. Šeimoje augo penki vaikai – Antanas pats jauniausias. Kol tėvai susiruošė kūdikį oficialiai užregistruoti, beveik pora savaičių praėjo. Tad pagal dokumentus Antano gimtadienis yra gruodžio 30 d. Biržuvėnai tada buvo stambaus tarybinio ūkio centras – veikė paštas, aštuonmetė mokykla, buvo ūkio kontora, parduotuvė. Sunyko Biržuvėnai vėliau sovietinio ūkio centrui persikraustius į Luokę.

Pirmojo savo verslo Antanas ėmėsi po kariuomenės. Brolio Stasio pamokytas groti saksofonu, uždarbiaudavo vestuvėse. Tarnaudamas kariuomenėje grojo kariniame orkestre. Vestuvėsi jis su keliais draugais grojo 25-erius metus ir apie 500 vestuvių yra tikrai "atgrojęs". Vėliau, kai barzda vešlesnė užžėlė ir ėmė solidžiau atrodyti, kartais ir piršliu tekdavo pabūti. Antanas su dviem draugais – Vytautu Kleiva ir Edmundu Grubliausku (dabar groja "Jonyje") sakosi grojęs daugybėje Lietuvos ir Žemaitijos vietovių. Vyrai buvę geri muzikantai, tad ir tolimesnių kraštų žmonės apie juos išgirdę kviesdavosi.

Šeštadieniais Antaną gali išgirsti Telšių turguje. Ten jis visokias prekes reklamuoja, skelbimus garsiai skaito, taip papildomai vieną kitą litą užsidirbdamas, be to, barzdočiui patinka pasišnekučiuoti su savo krašto žmonėmis. Galima jį išgirsti per "Žemaitijos radiją", ten jis veda laidą žemaitiškai *Pokalbiai prie Antano alaus.*

Pernai net keturios partijos siūlė A. Kontrimui kandidatuoti jų rinkimų sąrašuose. Vyko rinkimai į rajono savivaldybės tarybą. Barzdočius pasirinko socialliberalus ir tapo savivaldybės tarybos nariu. Tiesa, į partiją stoti atsisakė. Plačių pažiūrų ir nepriklausomo charakterio žemaitis nenori saves saistyti įvairiais partiniais įsipareigojimais. A. Kontrimas yra Telšių rajono savivaldybės tarybos butų ir buities komisijos narys bei kaimo reikalų komiteto narys. Pats Antanas sako, kad iš tų naryščių naudos nedaug – žmonės atėję pas tarybos narį skundžiasi skurdu, prašo padėti susirasti darbą, butą, paskolinti pinigų ir labai nesmagu būna atsakinėti, kad savivaldybės iždas tuščias, kad padėti vargstančiam kraštiečiui negali…

Nuo 1982 m. A. Kontrimas gyvena Telšiuose. Gandrų gatvėje pasistatė namą, kuriam pinigų sutaupė grodamas vestuvėse, dirbdamas Telšių taikomosios dailės technikume, vėliau Ženkliukų dirbtuvėse, kurias yra įsteigęs žinomas Telšių keliautojas Danielius Štaras. Žlugus stagnacijai, Ubiškės kaime buvo įsteigęs metalo dirbinių liejyklą, mėgino prekiauti batais… Nemažai darbų išbandė barzdočius. Tikriausiai ir dar teks. Gal pavyks tapti politiku? Per paskutinius seimo rinkimus A. Kontrimas pats iškėlė savo kandidatūrą Telšių rinkiminėje apygardoje. Nors Gedimino Vagnoriaus įveikti nepavyko, tačiau aludaris nenusimena – smagu buvo pabendrauti su žmonėmis, o patirtis irgi neprapuls – gali praversti per kitus rinkimus.

JUOZAS (JOSEPH) NORKUS
Re/max West įstaigoje ilgiausiai dirbantis agentas
◆ 25 metai namų remonto patyrimas ◆ Daugiau kaip 12 metų pardavimo-pirkimo patyrimas ◆ Namų nuomojimų ir nuomininkų reikalų specialistas.
RE/MAX West Realty Inc.
1678 Bloor St.W., Toronto, Ont. M6P 1A9
Skambinti bet kuriuo metu įstaigos tel.
416 769-1616, namų – 416 769-3577
Nemokamas namų įvertinimas

Dantų gydytoja
Gintarė Sungailienė, D.S., D.D. S.
115 Lakeshore Rd.E.
Mississauga, Ont. L5G 1E5 (į vakarus nuo Hurontario)
Tel. 905 271-7171
Patogus, nemokamas mašinos pastatymas

Bloor West Village
DENTAL CARE
Dr. J. Birgiolas
Dr. S. Dubickas
2373 Bloor St. West
Tel. (416) 763-5677

ORTODONTAS
(Orthodontist)
DR. R. KARKA, D.D.S. M.s. Dip. Orth.
2326 Bloor Street West, Suite 200
(Prie Jane gatvės)
416 769-2526

Advokatas
ALGIS S. PACEVIČIUS PACE, B.Sc., LL.B.
PACE, JOHNSON
5110 Dundas ST.W.
(tarp Islington ir Kipling gatvių)
Etobicoke, Ont. M9A 1C2
Tel. 416 236-3060
Fax 416 236-1809

Tony Genys
Sutton GROUP

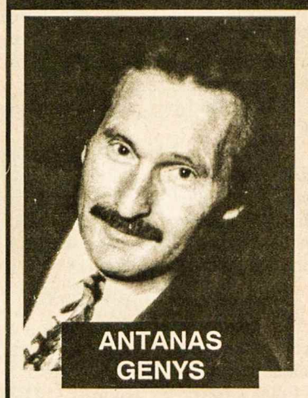

ANTANAS GENYS
PATYRĘS NUOSAVYBIŲ PARDAVĖJAS
netoli naujos PRISIKĖLIMO PARAPIJOS
Prašau skambinti šiandien
tel. 416 236-6000
pirkimo ar pardavimo klausimais
sutton group – assurance realty inc. realtor
5415 Dundas St. West, Suite 300, Etobicoke, Ont. M9B 1B5

MARGUTIS
PYSANKA - V.I.M. Inc.
4134 Dundas St. West,
Toronto, ON, M8X 1X3
Tel. (416) 233-4601
Fax (416) 233-3042

Reguliarūs maršrutai siuntiniams laivu ir lėktuvu tiesiai į Vilnių.
Greitas ir garantuotas siuntų pristatymas Lietuvoje.

Nemokamai surenkame siuntas iš Jūsų namų.*
Tel: (416) 233-4601
*Galioja kai kurie apribojimai.
$2.00* COUPON $2.00* OFF
For 1 parcel
*Coupon valid only at "Margutis-Pysanka" head office.

HOMELIFE
HomeLife Realty Plus Ltd.
2261 Bloor Str. W.
Toronto, Ont. M6S 1N8
NIJOLĖ B. BATES
Tel. (416) 763-5161
Fax: 416 763-5097
Prašau kreiptis visais namų pirkimo-pardavimo reikalais.
Patarnauju lietuvių visuomenei 15 metų

PRINTING NET
SPAUSTUVĖ
Atliekame visus paruošimo ir spausdinimo darbus.
Prieinamos kainos, aukšta kokybė.
TEL. (416) 252-6741
66 Mimico Ave. Toronto Ont.
Savininkas Jurgis Kuliešius

LEDAS REFRIGERATION
AIR CONDITIONING & APPLIANCES
Skambinti
R. Jareckui
Tel. 416-370-3539
arba 416-825-3328
(Nemokamai atvažiuoju įkainoti)

Matininkas
TOMAS A. SENKUS, B.Sc., O.L.S., O.L.I.P
ONTARIO LAND SURVEYOR
40 Burrows Avenue, Toronto, Ontario M9B 4W7
TEL: (416) 237-1893
FAX: (416) 237-0426
E-mail: tom.senkus@sympatico.ca

TORONTO ONT

Anapilio žinios

– Gauta žinia, kad Brazilijoje mirė a.a. Pranas Kazlauskas, brolis mūsų gero parapijiečio ir parapijos choro nario Vlado Kazlausko.

– Delhi Šv. Kazimiero šventovėje sausio 26, ateinantį šeštadienį, Mišios bus viena valanda vėliau – 4 v.p.p., kad visi kunigai galėtų dalyvauti diak. Audriaus Šarkos, OFM, kunigystės šventimuose Hamiltone.

– Sutvirtinimo sakramentui pasiruošimo pamokos vyksta sekmadieniais po 9.30 v.r. Mišių klebonijos posėdžių kambaryje.

– Pirmosios Komunijos pasiruošimui pamokos vyksta sekmadieniais klebonijoje po 9.30 v.r. Mišių.

– Suvalkų krašto lietuvių išeivijos sambūris vasario 10, sekmadienį, 1 v.p.p. ruošia Anapilio muziejaus salėje šeimyninį Užgavėnių pobūvį. Bilietų prašome teirautis pas Tereseę tel. 905 812-4968. Visi kviečiami dalyvauti.

– Lietuvių sporto klubas "Anapilis" didžiojoje Anapilio salėje įtaisė krepšiniui tinkamus naujus krepšius ir prašo finansinės paramos išmokėti susidariusiai skolai, o taip pat ir paremti jaunimo sportinę veiklą. Šiam reikalui galima aukoti per parapiją su nurodymu, jog tai "Anapilio" sporto klubui. Parapija išduos nuo valstybinių mokesčių atleidimo kvitus.

– Anapilio knygyne gauta: Vytauto Vitkaus knyga *Pulkininkas Kazimieraitis,* daug lietuviškos muzikos garsajuosčių ir garsaplokščių. Prašome knygynan atnešti vartotų pašto ženklų, kurie bus panaudoti Lietuvos vaikų šalpai.

– Mišios sausio 27, sekmadienį: 9.30 v.r. už a.a. Ritą Jonikaitę-MacMillan; 11 v.r. už parapiją; Vasagos Gerojo Ganytojo šventovėje 2 v.p.p. už a.a. Stepą Ignatavičių; Delhi Šv. Kazimiero šventovėje sausio 26, šeštadienį, 4 v.p.p. už a.a. Juozą Astrauską (VIII metinės).

Išganytojo parapijos žinios

– Sausio 27, sekmadienį, pamaldos 11.15 v.r.

– Pamaldos su Šv. Komunija vasario 3, sekmadienį, 9.30 v.r. Pamaldų metu vyks sekmadieninė mokykla vaikučiams.

– Sekmadieniais po to pamaldos vyks įprastu laiku – 11.15 v.r.

Maironio mokyklos žinios

– Vasario 2 d. tėveliai galės atsiimti mokinių pažymėjimus ir pasikalbėti su mokytojais 9.30–11.30 v.r.

– Mokyklos vadovybė prašo, kad mokiniai nedėvėtų lauko batų klasėje; reikia turėti pamainai kitą avalynę (batus, šliures).

– Vasario 16-tos proga KLB muziejus-archyvas, vad. dr. R. Mažeikaitės, rengia meno parodą, kurioje mūsų mokiniai prisidės su savo darbais. **Živilė**

Muziejaus-archyvo žinios

– Muziejaus-archyvo bibliotekoje dabar yra daug retų muzikos knygų su lietuvių liaudies ir kompozitorių dainų žodžiais bei muzika. Taip pat yra ir keli skautiškų dainų dainorėliai. Visas knygas galima pasiskolinti.

– Prisikėlimo parapijos kredito kooperatyvas paskyrė $1,000 premijoms muziejaus ruošiamai jaunimo (20 – 35 m.) dailininkų parodai. Dėl informacijos skambinti 905 566-8755.

– Anapilyje veikiančio Kanados lietuvių muziejaus-archyvo lankymo valandos sekmadieniais: nuo 10.30 v.r. iki 11 v.r. ir nuo 12 v.d. iki 6 v.v.; pirmadieniais: nuo 1 v.p.p. iki 8 v.v. Vedėja – dr. Rasa Mažeikaitė. Muziejaus tel. 905 566-8722. Šiuo metu muziejuje vyksta paroda "Niekieno žemė – prūsų Lietuva". Tai Karaliaučiaus krašto senienų nuotraukų rinkinys, gautas per "Lion Frame" galeriją Lemonte. Visi kviečiami atsilankyti.

Gauta žinia, kad praeitą šeštadienį, sausio 19, mirė kun. Vytautas Pikturna, pastaruosius kelerius metus gyvenęs pas Nekaltai Pradėtosios Marijos vienuolijos seseles Putname, Conn. Ten ir palaidotas sausio 21 d.

Prisikėlimo parapijos žinios

– Sekmadienį per 10.30 v.r. Mišias giedojo grupė "Volungės" choristų, vad. D. Viskontienės. Parapijos choras repetuoja ketvirtadieniais, 7 v.v. muzikos kambaryje.

– KLK moterų draugijos šios parapijos skyriaus susirinkimas įvyks vasario mėn. 10 d., po 12 v. Mišių. Kalbės Aušra Dalindienė, apie maisto svarbą sveikatai.

– 2003 metai parapijai bus 50-tieji. Parapijos taryba jau pradeda planuoti visą eilę įvykių ir renginių tai sukakčiai paminėti.

– Sutvirtinimo sakramentui pasiruošimo pamokos prasideda šį sekmadienį, sausio 27, lietuviškai kalbantiems 9.15 v.r., tik angliškai kalbantiems 10.30 v.r.

– Santuokos sakramentą priėmė Irena Poškutė ir Larry Hurst.

– Niujorke mirė a.a. Marytė Bilevičiūtė-Darcy, Emilijos Geldutienės pusseserė.

– Ši krikščionių vienybės savaitė yra skirta maldai už krikščionių susivienijimą. Lietuvių ekumeninės pamaldos įvyks parapijos šventovėje kovo 6 d.

– Parapijos biblioteka, kuriai vadovauja Vaida Petrauskienė, pradedant vasario mėnesiu, veiks pirmais ir trečiais mėnesio sekmadieniais nuo 10 iki 12 v.r. Parapijos bibliotekos įrengimą finansavo Genovaitė Kuzmienė jos a.a. vyro Stasio atminimui.

– Pasaulio Jaunimo dienų lietuvių k-tas, kuris rūpinasi iš Lietuvos atvykstančiu jaunimu, prašo parapijiečius priimti jaunuolius nakvynei. Skambinti į KLB raštinę 416 533-3292 ir palikti savo pavardę, telefoną ir skaičių, kiek asmenų galėtų priimti.

– Pakvitavimai už aukas parapijai ir vienuolynui bus išsiuntinėti vasario mėnesio pabaigoje. Jei kas norėtų papildyti aukas, gali tai padaryti iki sausio mėnesio pabaigos. Jei kas negavo 2002 metams aukų vokelių, pakeitė adresą ar telefoną, prašom pranešti parapijos raštinei.

– Mišios sekmadienį, sausio 27: 8 v.r. už a.a. prel. Praną Vaserį; 9.15 v.r. už užmirštas sielas; 10.30 v.r. už Alfonsą Simonavičių, už a.a. Vaclovą ir Bartusevičių šeimos mirusius, už a.a. Aleksą Povilonį; 12 v.d. už gyvus ir mirusius parapijiečius.

KLB žinios

– Kanados lietuvių bendruomenės įsteigimo 50 metų sukaktis bus švenčiama š.m. lapkričio 9 – 10 d.d. Kviečiame visus lietuvius šį lapkričio savaitgalį paskirti sukakties paminėjimui.

– Otavoje gegužės 22, trečiadienį, įvyks Baltiečių vakaras Kanados parlamentarams. **Inf.**

Lietuvių Namų žinios

– Sausio 20 d. Lietuvių Namų svetainėje pietavo 260 svečių. Svečių knygoje pasirašė A. Marcinkevičienė iš Vilniaus.

– LN valdybos posėdis – sausio 30 d., 7 v.v.

– Lietuvių Namų popiečių metu, sekmadieniais galima skaniai papietauti, pasiskaityti naujausių žinių iš Lietuvos ir viso pasaulio, sužinoti apie Slaugos namų statybos eigą bei registraciją ir kt.

Slaugos namų žinios

– Slaugos namų statybai aukojo: R. Račienės atminimui vyras, sūnus ir dukros – $500; A. Lukas – $1,000(2,100); V. Kulnys – $100 (2,260). Slaugos namų komitetas dėkoja visiems aukotojams už nuoširdų dosnumą ir paramą Slaugos namams. Slaugos namams aukos priimamos Toronto ir Hamiltono kredito kooperatyvuose arba siųsti tiesiog Labdaros fondas, Lietuvių slaugos namai, 1573 Bloor St. W., Toronto, ON, M6P 1A6.

A. a. Danutės Vainutienės atminimui KLB Sault Ste. Marie apylinkė *Tėviškės žiburiams* aukojo $50.

Atitaisymas. *TŽ* nr. 1, psl. 5 aukų žinutėje išspausdinta Irena Matusevičienė. Turi būti Irena Natcevičienė. Atsiprašome.

☺☺ KVIEČIAME JAUNUS ☺☺
(20-35 metų)
LIETUVIUS DAILININKUS
gyvenančius Kanadoje
DALYVAUTI MENO PARODOJE
KANADOS LIETUVIŲ MUZIEJUJE
2002 m. gegužės mėn.
Trys geriausi darbai bus premijuojami
$500-$300-$200
Premijų mecenatas –
PRISIKĖLIMO PARAPIJOS KREDITO KOOPERATYVAS
Informacija: irmam@interlog.com
905 - 566 – 8755

TORONTO TAUTINIŲ ŠOKIŲ GRUPĖ
"ATŽALYNAS"
maloniai kviečia Jus dalyvauti
IŠKILMINGAME 30 METŲ VEIKLOS
SUKAKTUVINIAME POBŪVYJE
2002 m. vasario 2, šeštadienį, 6.30 v.v.
Toronto Lietuvių Namų didžiojoje salėje, 1573 Bloor Street West
Vakaro programoje
KARŠTA VAKARIENĖ SU VYNU ✦ VEIKS BARAS ✦ ŠOKIAMS GROS "STARLIGHT" ORKESTRAS
Bilieto kaina – $25 (papiginta kaina atžalyniečiams – $15). Norintys užsisakyti bilietus prašomi skambinti
***Birutei Batraks tel. 905 271-1640** Mississaugoje arba **E. Pamataičiui tel. 905 521-4618** Hamiltone*

PRISIKĖLIMO PARAPIJOS KREDITO KOOPERATYVAS TORONTE
RRSP
ĮNEŠKITE RRSP SANTAUPAS Į MŪSŲ KOOPERATYVĄ
- *Mokame aukštas palūkanas už RRSP GIC investicijas*
- *Neimame jokio administracinio mokesčio*
- *Prieš 69-tą gimtadienį galėsite lengvai šias santaupas pervesti į RRIF be jokių mokesčių*
- *Kiekviena RRSP sutartis apdrausta iki $100,000.00*
- *Norint gauti mokesčių atleidimą už 2001 metus, įnašą į RRSP reikia įmokėti iki **2002 metų kovo 1 d.***

RRSP PASKOLOS: imant paskolą RRSP tikslui, duosime papildomą nuošimtį, jei ta suma bus investuota į RRSP GIC!

SUMAŽINKITE PAJAMŲ MOKESČIUS VALDŽIAI

PRISIKĖLIMO PARAPIJOS
"PRO MUSICA"
KONCERTAI
Operos vakaronė
sausio 27, sekmadienį, 5 v.p.p. koncertuoja baritonas VYTAUTAS JUOZAPAITIS, akompanuojant POVILUI JARAMINUI
Brahmso vakaronė
vasario 3, sekmadienį, 5 v.p.p. koncertuoja smuikininkas ATIS BANKAS, pianistė ILONA DAMAŠIŪTĖ-BERESNEVIČIENĖ, pianistė LEOKADIJA PAULAUSKAITĖ-KANOVIČIENĖ, "VOLUNGĖS" choro dainininkių grupė, vad. DALIOS VISKONTIENĖS
Bilietai į abu koncertus – 40 dol. Bilietas į vieną koncertą – 25 dol.
Moksleiviams ir studentams – nemokamai. Bilietai pardavinėjami po Mišių.
Rengia – Prisikėlimo parapijos statybos vajaus komitetas

Slaugos namų vajaus komitetas kviečia visus į iškilmingą pokylį lėšų telkimui Slaugos namams, š.m. sausio 26, šeštadienį, Toronto Lietuvių Namuose. Vakaro programa prasidės 5 v.p.p. kokteiliais, 6 v.v. bus meninė programa, kurią atliks solistas Vyt. Juozapaitis, akomp. P. Jaraminui, 7.30 v.v. – vakarienė. Bilietus galima užsisakyti skambinant J. Vingelienei, tel. 416 233-8108.

Toronto lietuvių pensininkų klubas rengia Vasario 16-tosios minėjimą š.m. vasario 16, šeštadienį, 12.30 v.p.p. "Vilniaus rūmų" trečiojo aukšto menėje. Kalbės KLB valdybos pirm. Rūta Žilinskienė. Koncertinę dalį atliks sol. L. Turūtaitės vadovaujamas choras "Daina". Po programos – V. Birštono paruošti šilti pietūs. Bilietus ($8.00 asmeniui) platina T. Kobelskienė, tel. 416 760)8003; S. Kuzmickas, tel. 416 769-1351; A. Dobienė, tel. 416 769-7750.

A. a. Vytautas Tikuišis, miręs 2000 m. rugsėjo 19 d., savo testamentiniu palikimu parėmė *Tėviškės žiburių* leidybą $1,000 suma. Dėkingi savaitraščio leidėjai labai vertina šitokią paramą, prisidedančią prie savosios spaudos išlaikymo išeivijoje.

A. a. Irenai Šimonėlienei mirus, užjausdami sūnus, vaikaičius ir visus gimines, Antanas ir Sofija Pacevičiai *Tėviškės žiburiams* aukojo $25.

A. a. Aleksui Paulioniui mirus, užjausdami jo žmoną Veroniką, sūnus Rimą su šeima ir Vytautą, Antanas ir Sofija Pacevičiai *Tėviškės žiburiams* aukojo $25.

Lietuvos kompozitoriaus
ANATOLIJAUS ŠENDEROVO *kūrinių*
KONCERTAS
š.m. vasario 3, sekmadienį, 3 v.p.p.
Hart House, Music Room (Toronto universitete)
7 Hart House Circle
Dalyvauja: kompoz. **A. Šenderovas, prof. J. Malovani** *(Niujorkas)*, **L. Paulauskaitė-Kanovičienė, A. Šarpytė, D. Kepovič.**
Bilietai *(kaina $15) bus parduodami sekmadienį, sausio 27 d. Lietuvių Namų svetainėje nuo 12 iki 14 val.*
Rengėjai – Toronto universiteto Center for Russian and Eastern European Studies (CREES)

Maloniai kviečiame dalyvauti
TORONTO LIETUVIŲ NAMUOSE įvyksiančiame
ŠV. VALENTINO DIENOS PROGA
TRADICINIAME POBŪVYJE
2002 m. vasario 9, šeštadienį
Renginio pradžia 7 v.v., baras veiks nuo 6 v.v.
LN Karaliaus Mindaugo didžiojoje salėje, 1573 Bloor St. W.
Koncertinę programą atliks *Toronto choras "VOLUNGĖ", vad. D. VISKONTIENĖS.* **Šokiams gros** *V. RAMANAUSKAS SU ORKESTRU "MAJOR MUSIC".*
Karšta vakarienė su vynu, loterija, smagios staigmenos
Bilietai gaunami LN raštinėje tel. **416 532-3311,** skamb. **Astrai** tel. **416-538-1748,** abiejose parapijose ir Lietuvių Namuose sekmadieniais.
Vakaro rengėjai – Lietuvių klubas "Santaka"

Vaikučių savaitraščiui *Kregždutė* $500 aukojo Anapilio moterų būrelis.

Lietuvių sporto klubui "Anapilis" aukojo: $200 – K. Balyta; $150 – K. A. Pajaujai; $100 – N.N.

MED. SESUO dirbusi Lietuvoje, gali prižiūrėti vaikus ar vyresnio amžiaus asmenis ir gyventi šeimoje. Arba norėtų išsinuomoti vieną atskirą kambarį. Skambinti Janinai dienos metu tel. 1-705-466-2192, vakarais 1-905-277-1128.

MOTERIS IŠ LIETUVOS ieško darbo šeimoje. Gali prižiūrėti vaikus, ligonius, atlikti namų ruošos darbus ir gyventi kartu. Skambinti tel. 905 276-7555.

ATLIEKU staliaus, vidaus sienų (drywall), dažymo, plytelių dėjimo, elektros įvedimo, vandentiekio sistemos įvedimo (plumbing) darbus. Įrengiu pirtis (saunas), dengiu stogus. Skambinti Algiui tel. 905 272-8323. Pager 416 715-4783.

MONTREALQUE

Aušros Vartų parapijos klebonas praneša, kad aukų parapijai už 2001 metus kvitus galima gauti prieš Mišias ar po jų. Norint gauti kitu metu reikėtų susitarti iš anksto telefonu 514 766-5755.

Daiva Jaugelytė-Zatkovic yra aktyvi Aušros Vartų parapijos choro dalyvė. Anksčiau ji yra dalyvavusi kitose merginų dainų grupėse. Dabar bando dainuoti kaip solistė. Kalėdų laikotarpiu per vienas laidotuves Aušros Vartų šventovėje gražiai pagiedojo *Ave Maria* ir kitas giesmes. Vargonais pritarė vargininkas Lavrenty Djintcharadze.

Kalėdų seneliui vaikų rašyti laiškai iš Lietuvos į Šiaurės ašigalį pasiekia Montrealį. Čia paštas jau keleri metai yra susitaręs su Nijole Bagdžiūniene, kad ji padėtų išsiųsti vaikams Kalėdų senelio atsakymus. Pašto tarnautojams ypatingai sunku užrašyti lietuviškus adresus. Nijolė šiais metais gavo apie 2000 laiškų. Pernai jų buvo apie 5000. Neaišku, ar kokia siunta nuėjo kažkur pro šalį, ar Lietuvos vaikai bando susirasti artimesnį Kalėdų senelį. Laiškuose, anot Nijolės, vaikai daugiausia prašo taikos ir ramybės bei saldumynų. **B.S.**

Montrealio kredito unija "Litas" ruošiasi savo narių vaikus finansiškai paremti jiems važiuojant į lietuviškas vasaros stovyklas. "Lito" valdyba priims prašymus iki š.m. balandžio mėn. Norintys daugiau informacijos prašomi kreiptis į Andrių Gaputį tel. 450 458-3381 arba "Lito" vedėją Br. Bulotą. **A.G.**

Klaipėdos choras "Aukuras", koncertavęs Montrealio Aušros Vartų parapijos salėje 2001.X.8. Choro vadovas – muz. Alfonsas Vildžiūnas
Nuotr. A. J. Mickaus

ADAMONIS INSURANCE AGENCY INC.
3907A ROSEMONT BLVD., MONTREAL, QUE. H1X 1L7
TEL: (514) 722-3545 FAX: (514) 722-3546

LITAS *Montrealio lietuvių kredito unija*
1475, rue De Sève, Montréal (Québec) H4E 2A8
Tel.: 766-5827 ***FAX: 766-1349***

"SOKO" IMIGRACIJOS KONSULTAVIMO PASLAUGOS
- Turime daugiau kaip 10 metų patirties imigracijos į Kanadą klausimais
- Visos imigracijos kategorijos, ypač komercinės ir profesinės
- Pasirašoma sutartis dėl pinigų grąžinimo
- Sėkmingai esame padėję Lietuvos piliečiams

DĖL INFORMACIJOS PRAŠOME TEIRAUTIS:
Telefonu – 416 763-0077 Faksu – 416 352-5094
Tinklalapis: www.sokocanada.com
Elektroninis paštas: sokoimm@compuserve.com

IEŠKAU pagalbininkės vyresnės moters priežiūrai, kalbančios lietuviškai ir angliškai. Skambinti tel. 416 535-7337, Daliai.

MOTERIS ieško darbo. Gali prižiūrėti vaikus, padėti namų ruošoje. Skambinti tel. 905 847-9419 Linai.

IEŠKOME moters, kuri atliktų namų ruošos darbus. Tel. 416 432-7438 (nešiojamas) arba 905 731-9518 po 7 v.v.

CLEAN FOREVER. Valome kilimus, minkštus baldus ir automobilių vidų nauju būdu – sausomis putomis. Kilimas išdžiūna per 1-2 valandas. Labai gera kokybė. Skambinti bet kuriuo laiku tel. 416 503-1687.

Punia Construction Ltd.
NAMŲ REMONTO BENDROVĖ
- **ATLIEKAME: staliaus, dažymo, elektros, vandentiekio, susikabinusių plytų (interlocking), keramikos plytelių klojimo darbus**
- **ĮRENGIAME: rūsius, vonias, virtuves**
- **STATOME: verandas, tvoras**
- **DENGIAME stogus.**

GARANTUOJAME GERĄ DARBO KOKYBĘ
Skambinti
ALVYDUI GRIGUČIUI
tel. (905) 848-9628
nešiojamas (416) 560-0122